

Suomussalmen kunta

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma v. 2027 – 2028

Valtuusto 11.12.2025 § 89

SUOMUSSALMI

SISÄLLYS

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	1
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2 Kuntatalous	2
1.3 Kainuun maakunta	4
2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	5
2.1 Kunnan perusinformaatio.....	5
2.2 Suomussalmen kuntastrategia ja organisaatio.....	8
2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne	10
2.2.3 Tilivelvolliset	11
2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	12
2.3 Toiminnan muutokset	12
2.4 Henkilöstö	12
3 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027–2028.....	14
3.1 Talousarvioasetelma.....	14
3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma	14
3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma.....	14
3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen	15
3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus	15
3.4 Sisäiset erät	15
3.5 Talousarvion laatimisperusteet	15
4 TALOUSARVION SITOVUUS.....	16
4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden	16
4.2 Toimivalta kunnan taloudessa.....	16
5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA	19
Tuloslaskelma	19
Rahoituslaskelma	20
5.1 Valtuuston hyväksymät talouden tavoitteet	21
5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset	21
5.3 Tuloslaskelma	21
5.4 Rahoitus	24
5.4.1 Lainat	24
5.4.2 Antolainat.....	25
5.5 Ylijäämä/alijäämä	25
5.6 Talouden tasapainotus.....	26

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät.....	26
6 KÄYTTÖTALOUS	30
6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset	30
6.2 Yhteenvedo käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso.....	31
6.3 Käyttötalous yhteensä	32
6.3.1 Keskusvaalilautakunta	32
6.3.2 Tarkastuslautakunta	32
6.3.3 Valtuusto	33
6.3.4 Kunnanhallitus	34
6.3.6 Sivistyslautakunta	47
6.3.7 Tekninen lautakunta.....	81
6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos	95
7 INVESTOINTIOSA	100
8 KONSERNI.....	104
8.1. Konsernirakenne	104
8.2. Konsernin tavoitteet	104
9 LIITTEET	116
1. Valtionosuudet, v. 2026	116
2. Eriytetty vesihuoltolaitos	117
3. Poistosuunnitelma 2026	119
4. Projektit.....	121
5. Henkilöstöluettelo	131

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla. Odotusten ja ennakkotietojen vastaisesti Suomen talous ei enää supistunutkaan viime vuonna, vaan kasvoi 0,4 prosenttia. Vuonna 2025 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,0 prosenttia, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Alkuvuoden tiedot maailmantaloudesta ovat olleet odotuksia jonkin verran suotuisampia. Silti epävarmuus on edelleen korkealla tasolla, mikä yhdessä aiempaa selvästi korkeampien Yhdysvaltojen tullien kanssa jarruttaa reaalityulojen nousun ja investointien aikaan saamaa kasvua. Euroalueen talous on elpymässä, mutta hitaasti. Yhdysvallat kärsii talous- ja kauppapolitiikastaan eniten ja sen talouskasvu hidastuu selvästi. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin.

Suomen vientiä on heikentänyt erityisesti vaisu kysyntä Euroopassa. Viennin kasvun odotetaan nopeutuvan euroalueen talouden elpymässä ja Suomen kustannuskilpailukyvyyn ollessa kunnossa, vaikka sitä heikentävät kuitenkin selvästi Yhdysvaltojen tullit ja euron vahvistuminen. Tuonnin kasvu on nopeutumassa vientiä enemmän, sillä Suomessa kysynnän kasvusta iso osa tulee investoinneista, joissa tuontipanoksilla on merkittävä osuus. Tänä vuonna investoinnit kasvavat selvästi kahden laskuvuoden jälkeen, vaikka rakentamisessa tilanne on kuitenkin edelleen heikko. Energiasiirtymään ja uuden teknologian käyttöönottoon liittyvät investoinnit sen sijaan kasvavat vauhdilla. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysmäisen paljon ja tänä vuonna suunnitelmista on päästy myös toteutukseen. Investointeja lisäävät myös puolustushankinnat, joihin tulee tänä vuonna selvä hyppäys hävittäjien myötä ja taso pysyy korkeana myös tulevana vuosina.

Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä reaaliensiot ovat kääntyneet kasvuun. Kotitalouksien keskimääräisten reaalityulojen kasvua hidastavat tänä vuonna kuitenkin heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. Tämä on lisännyt epävarmuutta sekä heikentänyt kotitalouksien luottamusta talouteen ja saanut ne säästämään kuluttamisen sijaan. Ensi vuonna käytettävissä olevien reaalityulojen kasvun ennakoitaan nopeutuvan työllisyystilanteen parantuessa ja ansiotuloverotuksen alentuessa, minkä ennustetaan näkyvän kotitalouksien kulutuksen kasvuna.

Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana ja vaisun kysynnän takia työvoiman määrän kasvu on toistaiseksi näkynyt ennen muuta työttömyyden nousuna. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hie- man viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 prosenttia työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrän arvioidaan kasvavan ja työttömyyden laskevan. Työllisyyden kasvun ennakoitaan jatkuvan myös vuonna 2027.

Julkisen talouden toipuminen antaa odottaa itseään ja verotulot kehittyvät heikosti vielä tänä vuonna. Menojen kasvu maltillistuu hidastuvan inflaation sekä vuosille 2026 ja 2027 kohdistuvien sopeutustoimien myötä, joskin korkomenot ja puolustusmenot kasvavat edelleen voimakkaasti. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Talouden heikko suhdanne osuu kaikkein kipeimmin valtionhallintoon ja sen alijäämä on 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Valtio kantaa myös puolustusmenojen ja velanhoidtomien kasvusta aiheutuvan rasituksen. Alijäämän arvioidaan kuitenkin talouskasvun ja sopeutustoimien myötä pie- nevän 3,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2026 ja asettuvan n. 3,1 prosenttiin vuonna 2029. Myös velkasuhteen kasvun ennakoitaan taittuvan ainakin hetkellisesti, joskin ennustejakson loppupuolella sen arvioidaan kääntyvän jälleen maltilliseen kasvuun. Julkisyhteisöjen menot ovat rakenteellisesti liian korkeat suhteessa tuloihin.

Keskeisiä ennustelukuja	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Bruttokansantuote, mrd. euroa	273	276	285	295	307	320
Palvelut, määrän muutos, %	0,6	0,0	0,3	0,9	1,4	
Työn tuottavuus, muutos, %	-0,3	1,2	1,8	0,7	0,4	
Ansiotasoindeksi, muutos, %	4,2	3,1	3,0	3,6	3,0	
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4	7,9
Työllisyysaste, %	73,6	72,1	71,5	71,8	72,6	73,3
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	42,7	42,2	42,3	42,4	41,9	
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	55,9	57,8	57,4	56,6	55,7	
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	77,1	82,1	86,9	88,5	88,6	89,6
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	3,4	3,6	2,1	1,8	2,0	2,0
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	3,0	2,9	3,0	3,0	2,9	2,9
*Ennuste, v. 2028 osalta kaikkia tietoja ei saatavissa						

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2025

1.2 Kuntatalous

Vuonna 2026 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,4 mrd. €:on, mikä kasvattaa kuntien lainakantaa ja korkomenoja, vaikka markkinakorot ovatkin kääntyneet laskuun. Toimintakate heikkenee 4,7 % toimintakulujen kasvaessa ja toimintatuottojen vähentyessä. Toimintatuottoja pienentää erityisesti sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleen neuvottelut sekä yhtiöittämis-toimet, toimintakulujen kasvun taustalla on puolestaan etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Keväällä 2025 sovittu palkkatarkaisu kasvattaa työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027.

Verotulot muodostavat suurimman osan kuntien tuloista. Suhdanneilanteen kohentuessa verotulojen kehitys vahvistuu vuonna 2026 5,2 % kasvuun ja tasaantuu vuosina 2027–2029 keskimäärin hieman alle 4 %:in vuodessa. Kuntatalouden tulot eivät kuitenkaan riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä tulevana vuotena nettoinvestointeihin.

Kuntatalouden investoinnit pysyvät korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkömät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa investoinneista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Kuntatalouden kestävyyyteen vaikuttavat jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

Kuntatalouden kehitysarvion pohjalla olevaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyy paljon riskejä. Suhdanteiden vaikutus välittyy verotulojen ja työttömyyskehityksen kautta kuntatalouteen. Kuntatalouden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Kuntatalouden kehitysarvio vuoteen 2029

Mrd. €	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Toimintakate	-14,3	-15,4	-16,2	-16,6	-17,1	-17,5
Verotulot	14,1	14,1	14,8	15,4	16,0	16,6
Valtionosuudet, käyttötalous	3,4	4,1	4,2	4,2	4,5	4,7
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
Satunnaiset erät, netto	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	1,1	0,4	0,1	0,0	0,4	0,7
Investoinnit, netto	-3,9	-4,0	-4,2	-4,2	-4,5	-4,7
Lainakanta	20,5	21,5	22,9	24,4	25,6	26,5
Kassavarat	6,5	6,3	6,1	5,9	5,6	5,4

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, syksy 2025

Kuntatalouden toteutumia 2021 - 2024	2021	2022	2023	2024
Vuosikate, €/asukas	687	623	763	587
Vuosikate %:a poistoista (peruskunnat)	158	141	169	129
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 268	2 495	2 973	3 115
Tilikauden tulos negatiivinen (kuntien lukumäärä)	60	86	55	84
Negatiivisten vuosikatteiden lukumäärä (kuntien lukumäärä)	8	14	15	14
Taseessa kertynyttä alijäämää (kuntien lukumäärä)	14	18	16	18
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	2,4	3,7	4,5	3,2
Lähteet: Valtiokonttori / tutkiahallintoa.fi (asukaskohtaiset tiedot v. 2021-2024 osalta, Manner-Suomi) Kuntatalousohjelmat eri vuosilta (VM:n julkaisijat)				

Verotulojen kehitys

Kuntien tuloissa verotuksen osuus on merkittävä. Kuntien verotulot koostuvat kunnallis- ja kiinteistöveroista, yhteisövero-osuudesta sekä vuodesta 2025 alkaen myös kaivosmineraaliverosta.

Ennuste kuntien verotuloista vuosina 2024-2029 (M€)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kunnallisvero	9 993	10 079	10 688	11 073	11 568	12 045
Yhteisövero	1 768	1 637	1 740	1 840	1 915	1 982
Kiinteistövero	2 334	2 352	2 379	2 428	2 511	2 578
Kaivosvero	19	19	20	21	21	21
Yhteensä	14 114	14 087	14 827	15 362	16 015	16 626
Keskimääräinen kunnallisvero%	7,46	7,54	7,54	7,54	7,54	7,54
Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta	23,69	23,65	22,84	25,49	25,80	26,08

Kunnallisveron osuuden verotuloista arvioidaan olevan keskimäärin noin 72 prosenttia, yhteisöveron noin 12 prosenttia ja kiinteistöveron noin 16 prosenttia.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä noin 14,1 mrd. €. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulojen ennakkoidaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla. Vuonna 2026 verotulojen ennustetaan kasvavan 5,2 prosenttia.

Maksettujen palkkojen osuus kunnallisveron veropohjasta on keskimäärin noin 68 prosenttia, eläkkeiden noin 24 prosenttia ja muiden tulojen, kuten esimerkiksi päivärahatulojen ja yritystulojen, osuus on noin 8 prosenttia.

Tulorakenteessa on kuitenkin suuret erot kuntien välillä. Väestörakenteen ja työllisyyden kehitys vaikuttavat yksittäisten kuntien veropohjaan ja verotuottoon.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, syksy 2025

Valtionosuudet

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Valtionosuuspäätökset tehdään varainhoitovuotta edeltävässä joulukuussa. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnalle yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,9 mrd. € vuonna 2026, mikä on noin 3 % enemmän kuin vuonna 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,9 mrd. €, kuntien veromenetysten korvaukset 0,5 mrd. € ja muut valtionavut 0,5 mrd. €.

Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleikkaukset sekä hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Lisäksi valtionosuuksien kehitystä hidastaa vuoden 2027 saakka sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vähennys.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, syksy 2025

1.3 Kainuun maakunta

Kainuun väkiluku

Vuosi	1960	2022	2023	2024	2030*	2035*	2040*
Asukasmäärä	106 880	70 521	70 164	69 639	66 558	64 306	62 552
* Ennuste (Tilastokeskus 4.9.2025)							

Kainuun väkiluku kasvoi sotien jälkeen aina 1960-luvun puoliväliin asti ja oli suurimmillaan 1960-luvun alussa, yli 100 000 henkeä. Väestömäärä on vähentynyt sen jälkeen kaikkialla Kainuussa, erityisesti kehys-Kainuun kunnissa, paitsi Kajaanissa, jossa väestö alkoi vähentyä vasta 1990-luvulla. 2000-luvun aikana väestö on vähentynyt Kainuussa 16 097 asukkaalla (vuonna 2000 asukkaita oli yhteensä 85 736).

Kainuun negatiivisen väestönkehityksen on aiheuttanut alhainen syntyvyys ja maakunnasta pois suuntautunut muuttoliike. Maakunnasta poismuuttaneissa suurimmat ryhmät ovat muodostaneet nuoret ja työikäiset. Tämä on vanhentanut Kainuun väestön keski-ikää ja alentanut syntyvyyttä. Näin ollen muuttoliikkeen ohella myös luonnollinen väestönkehitys on vaikuttanut vähentävästi väestön määrään.

Tilastokeskuksen ennusteen (4.9.2025) mukaan Kainuun väestön väheneminen jatkuu ja väkiluku olisi 66 558 asukasta vuonna 2030 (-4,42 % vuodesta 2024). Vuoteen 2040 mennessä väkimäärä olisi ennusteen mukaan vähentynyt 62 552 henkilöön (-10,18 % vuodesta 2024).

Työvoima ja työllisyys

	31.8.2022	31.8.2023	31.8.2024	31.8.2025
Työvoima (hlöä)	30 854	30 797	30 226	30 178
Työttömät (hlöä)	2 530	2 433	2 811	2 774
Työttömyysaste, %	8,2	7,9	9,3	9,2
Työttömyysaste, koko maa, %	7,0	9,4	10,4	10,0
Lähde: Kainuun ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, Elokuu 2025				

2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

2.1 Kunnan perusinformaatio

Suomussalmen kunnan kokonaispinta-ala on 5 858 km² (asukastiheys 1,4 as/km²), josta maapinta-alaa 5 271 km². Suurin pituus luoteesta kaakkoon on 120 km ja leveys koillisesta lounaaseen 80 km. Kunnan alueen halki kulkee valtatie numero 5, E63. Lähin reittiliikenteen lentokenttä on Kajaanissa, 115 km:n etäisyydellä kuntakeskuksesta.

Hallinnollinen asema

Suomussalmen kunta kuuluu seuraaviin hallinnollisiin yksiköihin:

Maakunta: Kainuu

Hiippakunta: Kuopio (Kajaanin rovastikunta, Suomussalmen seurakunta)

Poliisilaitos: Oulun poliisilaitos (Suomussalmen poliisiasema)

Maistraatti: Pohjois-Suomen maistraatin Kajaanin yksikkö

Hallinto-oikeus: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käräjäoikeus: Kainuun käräjäoikeus (Teams-yhteys kunnantalolta)

Hovioikeus: Rovaniemen hovioikeus

Oikeusaputoimisto: Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri (Kainuun edunvalvontatoimisto)

Syyttäjänvirasto: Oulun syyttäjänvirasto (Kajaanin palvelutoimisto)

Ulosottolaitos: Kainuun ulosottovirasto (Kajaanin toimipaikka, Suomussalmella palvelu ajanvarauksella)

Vakuutuspiiri (Kela): Pohjoinen vakuutuspiiri (palvelupiste Suomussalmella)

Puolustusvoimien alueellinen hallintoviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluetoimisto

Aluehallinto: valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto

Alueellisen elinvoiman edistäminen: Pohjois-Suomen elinvoimakeskus (Kajaanin toimipaikka)

Työllisyysalue 1.1.2025 alkaen: Kainuun ja Koillismaan työllisyysalue

Väestö ja työvoima

Kunnan väkiluvun kehitys ja ennuste vuoteen 2040 (Tilastokeskus 5.9.2025)

	VÄESTÖ 31.12.2024		VÄESTÖENNUSTE 2030-2040		
Kunta	Asukasluku (henk.)	Asukasluvun vuosimuutos, %	Väestöennuste 2030 (henk.)	Väestöennuste 2035 (henk.)	Väestöennuste 2040 (henk.)
Kuhmo	7 483	-1,31	6 628	6 119	5 745
Sotkamo	10 185	-0,87	10 123	9 990	9 910
Suomussalmi	7 038	-1,87	6 292	5 791	5 404
Koko maa	5 635 971	0,57	5 789 834	5 899 586	5 999 124
Kainuu	69 639	-0,75	66 558	64 306	62 552

Suomussalmen osalta Tilastokeskuksen väestöennusteet poikkeavat jonkin verran Kuntaliiton veroennustekehikoissa käyttämistä asukasmääräennusteista. Taloustiedoista johdetuissa asukaskohtaisissa laskelmissa on käytetty laskentaperusteena veroennustekehikon 23.9.2025 lukuja.

Väestö ikäryhmittäin

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
0 – 6 v.	272	263	231	226	212	210	207	201
%	3,6 %	3,6 %	3,2 %	3,2 %	3,1 %	3,1 %	3,1 %	3,1 %
7 – 64 v.	4 311	4 152	3 961	3 809	3 679	3 539	3 415	3 305
%	57,4 %	56,4 %	55,2 %	54,1 %	53,4 %	52,3 %	51,5 %	50,7 %
65 – 74 v.	1 648	1 634	1 613	1 607	1 555	1 548	1 502	1 461
%	21,9 %	22,2 %	22,5 %	22,8 %	22,6 %	22,9 %	22,6 %	22,4 %
75 – 84 v.	900	940	981	983	1048	1052	1113	1152
%	12,0 %	12,8 %	13,7 %	14,0 %	15,2 %	15,6 %	16,8 %	17,7 %
Yli 85 v. -	377	378	386	413	401	413	400	400
%	5,0 %	5,1 %	5,4 %	5,9 %	5,8 %	6,1 %	6,0 %	6,1 %
Yhteensä	7 508	7 367	7 172	7 038	6 895	6 762	6 637	6 519
Muutos/as.	300	-141	-336	-329	-277	-410	-535	-519
%-muutos	4,2	-1,9	-2,6	-1,9	-2,0	-1,9	-3,7	-3,6
Huoltosuhde	95,4	99,5	104,2	108,3	112,0	116,0	119,2	121,5

Lähde: Tilastokeskus 5.9.2025, huoltosuhde laskettu Tilastokeskuksen aineistoihin pohjautuen
* Ennuste

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomussalmen väestö vähenee noin 2 %:n vuosivauhdilla. Vuonna 2025 väkiluku on syyskuun loppuun mennessä vähentynyt 72 henkilöllä (1,02 %). Edellisenä vuonna vastaava aikana 68 henkilöllä (0,95 %).

Väestön keski-ikä kasvu jatkuu lähivuosina edelleen, mutta tasoittuu verrattuna viimeisten viiden vuoden kehitykseen. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa noin prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2024 lopussa osuus oli 42,7 %. Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde kuvaa, paljonko kunnassa on lapsia (alle 15-vuotiaita) ja vanhuksia (65 vuotta täyttäneitä) 100 työikäistä (15-64-vuotiaasta) kohden. Huoltosuhde heikkenee edelleen väestön vähenemisen ja ikärakenteen seurauksena.

Syntyneet

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
27	27	29	36	27	27	21

* Ennuste, 30.9.2025 mennessä syntynyt 15 uutta kuntalaista

Asukasluku, työvoima ja työllisyys

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskim.						
Suomussalmi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko väestö	7727	7594	7508	7367	7172	7038
Työvoima	3228	3121	2969	2925	2874	2802
Työlliset	2771	2643	2571	2581	2492	2384
Työttömät	457	478	398	344	382	418
Työttömyys-%	13,7	13,8	13,4	11,8	13,3	14,9
Työvoiman ulkopuolella olevat	4499	4473	4539	4442	4298	4236

Lähde: Kainuun ELY-keskus 27.1.2025, as. luku Tilastokeskus 15.4.2025

Työvoima: kaikki 15–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työlliset: kaikki 18–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttöminä työnhakijoina työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työttömät: vuoden viimeisenä päivänä työttöminä olleet 15–74-vuotiaat

Elinkeinorakenne

Elinkeinorakenne, alueella työssäkäyvät (työpaikat)						
Lähde: Tilastokeskus 7.3.2025						
31.12.2023	Suomussalmi		Kainuu		Koko maa	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	209	10,2	1 410	5,2	58 884	2,4
Jalostus	439	21,4	5 409	19,9	490 270	20,3
Palvelut	1 385	67,4	20 095	74,1	1 837 630	76,0
Tuntematon	21	1,0	220	0,8	30 581	1,3
Yhteensä	2 054	100,0	27 134	100,0	2 417 365	100,0

Yritysten toimipaikkojen lukumäärä kunnassa 2023 855

Työllinen työvoima Suomussalmella

Lähde: Tilastokeskus 7.3.2025					
31.12.2022			31.12.2023		
	lkm	%		lkm	%
Alkutuotanto	234	9,5		221	9,6
Jalostus	594	24,1		524	22,7
Palvelut	1605	65,2		1542	66,8
Tuntematon	28	1,1		21	0,9
Yhteensä	2 461	100		2 308	100

2.2 Suomussalmen kuntastrategia ja organisaatio

Suomussalmen valtuusto hyväksyi kokouksessaan 20.6.2022 kuntastrategian *Suomussalmi nyt ja huomenna* vuosille 2022–2025. Strategian visiossa Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on myös kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Visioon sisältyy myös arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys, jotka takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle. Lisäksi menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Suomussalmen kunnan kannalta keskeiset menestystekijät ovat:

Uudistuminen
Identiteetti
Elinvoimaisuus
Yhteisöllisyys
Hyvinvointi

Kuntastrategian toteuttamiseksi laaditaan erilaisia toimenpideohjelmia.

Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen ja tilinpäätöksen sekä osa-
vuosikatsausten yhteydessä. Kuntastrategian päivitystyö vuosille 2026-2030 on talousarviota laadittaessa käynnissä ja sen on määrä valmistua vuoden loppuun mennessä.

Suomussalmen visio

Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.

Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

1. Uudistuminen

- Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle
- Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä
- Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehditaan taloudesta kestävästi
- Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa

2. Identiteetti

- Omaleimainen kulttuuri, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme
- Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme
- Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia
- Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

3. Elinvoimaisuus

- Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen
- Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen
- Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien

4. Yhteisöllisyys

- Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä
- Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa
- Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen

5. Hyvinvointi

- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä
- Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Valtuusto

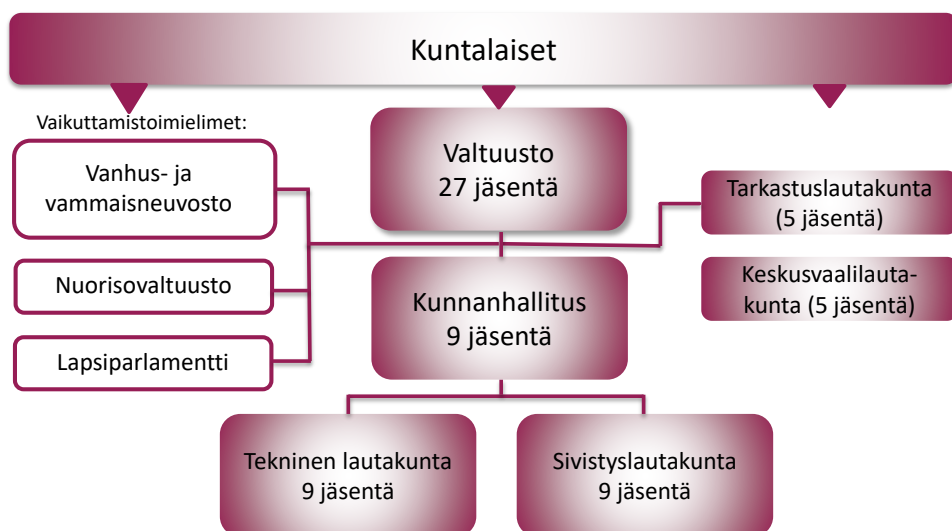
Valtuustossa on 27 jäsentä ja sen paikkajakauma on vuoden 2025 kesäkuussa alkaneena toimikautena seuraava:

Suomen Keskusta	13
Vasemmistoliitto	7
Kansallinen Kokoomus	3
Perussuomalaiset	2
Sosiaalidemokraattinen puolue	2

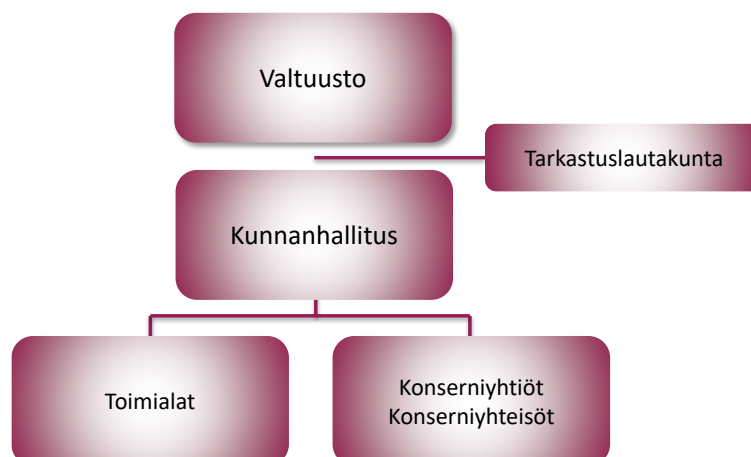
Muut toimielimet

Kunnanhallituksessa on 9 jäsentä. Sivistys- ja teknisessä lautakunnassa on 9 jäsentä.

Luottamushenkilöorganisaatio:

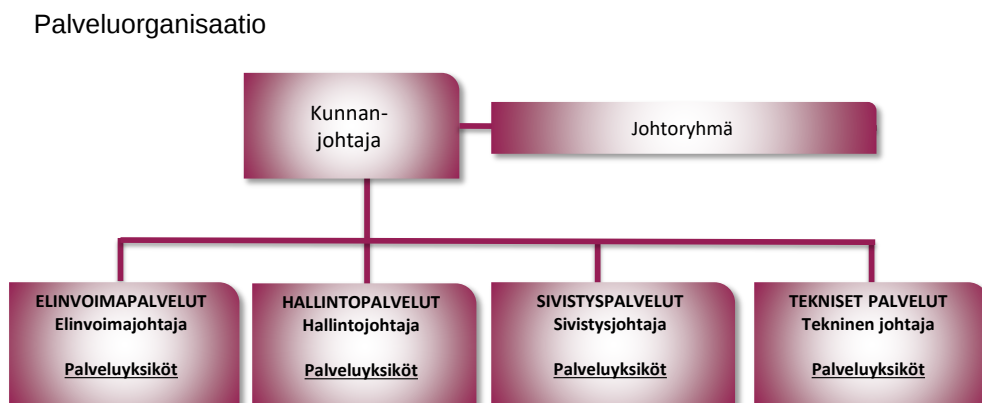

Konserniorganisaatio

Palveluorganisaatio

Kunnan hallintoa johtaa kunnanjohtaja. Hänen alaisuudessaan on neljä toimialaa: elinvoima-, hallinto-, sivistys- ja tekniset palvelut. Toimialat jakaantuvat palveluyksiköihin.

Johtoryhmä:

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja
 Antton Vuolle, vs. hallintojohtaja 1.1.-31.7.2026
 Anniina Niemelä, hallintojohtaja 1.8.-31.12.2026
 Teemu Piirainen, sivistysjohtaja
 Niina Kinnunen, tekninen johtaja
 Jonne Maaninka, elinvoimajohtaja

2.2.3 Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu) ja asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen
 vs. hallintojohtaja Antton Vuolle 1.1.-31.7.2026
 hallintojohtaja Anniina Niemelä 1.8.-31.12.2026
 talouspäälikkö Paula Seppänen
 elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
 työllisyysasiantuntija Miia Moilanen
 sivistysjohtaja Teemu Piirainen
 varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen
 lukion rehtori Julia Pohjanoja-Kela
 kansalaisopiston rehtori Tarja Peitsaho
 kulttuurituottaja Veera Tavila
 liikuntasihteeri Hannastiina Piikivi
 nuorisosihteeri Eija Järvenpää
 kirjastotoimenjohtaja Aino Satama
 tekninen johtaja Niina Kinnunen
 kiinteistöpäälikkö Niko Vesterlund
 rakennustarkastaja Asko Kinnunen
 rakennuttajainsinööri Janne Laajoki
 maanmittausinsinööri Jarkko Juntunen
 kunnallistekniikan insinööri Mikko Heikkinen
 ruoka- ja siivouspalvelupäälikkö Merja Heikkinen
 ympäristötarkastaja Jukka Korhonen
 ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen
 vesihuoltopäälikkö Miia Rytönen

2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain 90 §:n mukaan määräykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta tulee antaa hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on päivitetty vuonna 2014. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje on päivitetty vuonna 2015. Valtuusto hyväksyi päivityksen hallintosääntöön 17.2.2025 § 5 ja konserniohjeeseen 10.11.2025 § 72.

Vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2024. 1.1.2025 alkaen kaikki kunnan vakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä lukuun ottamatta työntekijöiden ryhmähenkivakuutusta, joka on Kuntien eläkevakuutuksessa. Kunnan ICT-palvelut hankitaan maakunnallisena yhteistyönä ja niiden tuottaminen on kilpailutettu vuonna 2025. 1.1.2026 alkaen palvelut tuottaa Lounea Oy. Tietoliikennepalvelut hankitaan Kaisanet Oy:n / Data-Enter Oy:n kautta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottaa Monetra Oulu Oy.

2.3 Toiminnan muutokset

Vuonna 2026 suurin muutos Suomussalmen kunnan toiminnassa ja taloudessa on yritys-, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien, kunnan omistamien toimitilojen yhtiöittäminen omaksi osakeyhtiökseen. Vuokraustoiminta ja siihen liittyvät kiinteistöt siirtyvät 1.1.2026 alkaen toukokuussa 2025 perustetulle, kunnan 100 % omistamalle Suomussalmen Tilapalvelut Oy:lle. Kiinteistöjen siirto toteutetaan apporti-siirtona, jossa kunta merkitsee yhtiön osakkeita siirtyvän kiinteistökannan arvoa vastaavasti. Yhtiöittäminen toteutetaan ilman henkilöstösiirtoja ja yhtiön tarvitsemat kiinteistöhuollon sekä hallinnon palvelut tuotetaan pääasiassa tukipalveluna peruskunnan toimesta. Yhtiöittämisen valmisteluvaiheessa arvioidut, laskennalliset vaikutukset on otettu huomioon talousarviovuoden 2026 ja suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 laskelmissa.

Vuoden 2025 lopulla päivitettävän kuntastrategian toimeenpano käynnistyy vuonna 2026. Tämä näkyy paitsi sisäisten prosessien, suunnitelmien, käytännön toiminnan ja dokumenttien päivittämisenä tarvittavilta osin, myös organisaation ulkopuolelle suuntautuvassa viestinnässä ja erilaisissa yhteistyötoimissa. Tavoitteena on myös lisätä huomiota ja mahdollisuuksia kuntalaisten, vapaa-ajanasukkaiden, yrittäjien ja kunnassa toimivien yhdistysten osallistumismahdollisuuksiin kunnan ja kuntaorganisaation kehittämisessä ja päätöksenteossa.

2.4 Henkilöstö

Suomussalmen kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan 17.2.2025 valtuustossa hyväksytyn hallintosäännön määräyksiä.

Toimivalta henkilöstöasioissa on määritelty hallintosäännön luvussa 7. Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa, eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kunnanhallituksella.

Vuoden 2024 viimeisenä päivänä työsuhteessa kuntaan oli 224 vakituista henkilöä ja yhteensä 292 henkilöä. Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana virkavapauksien, sijaisuuksien, tilapäisten työntekijöiden ynnä muiden syiden vuoksi.

Vuonna 2026 kunnan vakituisissa tehtävissä henkilöstöä on arviolta 238 henkilöä, luku on arvioitu henkilöstöraportin tulosten ja toimialoilta saatujen tietojen pohjalta. Vakituisiin vakansseihin palkataan vuorottelu-, vanhempainvapaa- ym. sijaisia määräaikaaisesti arviolta 12–20 henkilöä. Muihin määräaikaisiin tehtäviin

(rakennemuutoksista tai palvelutarpeesta johtuen määräaikaaisesti, projekteihin yms.) palkataan arviolta 5-15 henkilöä sekä vaikeasti työllistyvien palkkaamiseen noin 5 henkilötyövuotta. Henkilöstöraportoinnissa myös lyhytaikaiset sijaisuudet (esimerkiksi päivän sijaisuudet) kasvattavat määräaikaisten työsuhteiden määrää. Määräaikaisten työsuhteiden määrään on viime aikoina vaikuttaneet esimerkiksi poissaoloista johtuvat sijaisuudet. Alla olevassa taulukossa on arvio kunnan henkilöstömäärästä tulevana vuonna sisältäen myös nyt tiedossa olevat määräaikaiset palvelussuhteet.

VIRAT JA TYÖSUHTEET

Toimiala	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnanhallitus	1,4	1,6			
Hallintopalvelut	10,0	10,3			
Hallintopalvelut *			11,5	11,5	11,5
Elinvoimapaalvelut	8,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Sivistyspalvelut	141,6	139,8	138,2	133,6	130,6
Tekniset palvelut	77,0	75,0	74,0	74,0	74,0
Yhteensä	238,0	240,7	237,7	233,1	230,1
Muutos yhteensä	-12,1	2,7	-3,0	-4,6	-3,0

*Kunnanhallitus ja hallintopalvelut yhdistetään v. 2026 alkaen

Osaamisen kehittäminen (koulutussuunnitelma)

Osaamisen kehittämiseen liittyvä koulutussuunnitelma on siirretty omaksi asiakirjaksi. Vuonna 2026 henkilöstön osaamisen kehittämiseen, hyvinvointiin ja työurajohtamiseen panostetaan henkilöstön hyvinvointikampanjan myötä sekä vakiinnuttamalla Omalla uralla -hankkeen tuomia uudistuksia osaksi kunnan toimintaa. Tarkemmin henkilöstölukuja kuvataan vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa.

3 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027–2028

Talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä periaatteita koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 110 pykälään.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarvioita.

Kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain ja kirjanpitolain säännöksiä. Kunnan on noudatettava myös kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamia ohjeita ja lausuntoja. Lisäksi Suomen Kuntaliitto antaa suosituksia kunnan ja kuntayhtymän talouden- ja kirjanpidon hoitamisesta.

3.1 Talousarvioasetelma

3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma

Käyttötalousosa ja investointiosa

Talousarvio ja -suunnitelma ovat valtuuston tärkeimpiä toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa ohjaavat toimintaa. Valtuusto päättää käyttötalousosassa tehtävät, joille se asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä päättää investointiosan hankkeista ja hankeryhmistä. Toiminnan ja talouden suunnittelu on mahdollisuuksien selvittämistä ja hyödyntämistä, erilaisten toimintavaihtoehtojen etsimistä, palvelujen priorisointia, ongelmien ratkaisemista ja toiminnan sopeuttamista kunnan tuloperehustaan.

3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma

Tuloslaskelma- ja rahoitusosa

Kunnan kokonaistalouden näkökulmasta tarkasteltuna ohjausvälineinä toimivat talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa. Talousarvion ja -suunnitelman tulee antaa oikea kuva kunnan taloudesta, osoittaa kunnan taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi.

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tulot ja menot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Käyttötaloudesta laaditaan kaksi eri tuloslaskelmaa:

- 1) tuloslaskelma, joka sisältää tuloslaskelman sisäiset ja ulkoiset erät ja jolla seurataan talousarviomäärärahoja käyttötalouden osalta tuloslaskelmuodossa,
- 2) kirjanpitolain mukainen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, joka laaditaan aina siten, että siitä on eliminoitu sisäiset erät pois.

Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo-rahoituksen riittävytenä eri suunnitteluvuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat välitulokset ovat toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulo-rahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkaminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoitussellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma tulee esittää tilinpäätöksen liitetietona pakollisena informaationa.

Kunnan rahoituksessa on varmistettava maksuvalmiuden riittävyys. Talouden vakauteen vaikuttavat olennaisesti myös kunnan tekemät sitoumukset. Sitoumusten osalta tulee huomioida, että takauksiin, lainanantoon ja muihin pääomasijoituksiin saattaa sisältyä huomattavia riskejä.

3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen

Hallintosäännössä olevan talousarvion täytäntöönpanomääräyksen mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmansa.

3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnat eivät voi lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan, vaan määräajassa hoitamattomista alijäämistä käynnistyy ns. kriisikuntamenettely. Kunnan talouden tarkastelu ulottuu koko kuntakonserniin.

Kuntalakiin on tehty väliaikainen muutos alijäämän kattamiskauden pidentämisestä: Kunta tai kuntayhtymä voi hakea valtiovarainministeriöltä pidennystä alijäämän kattamiskaudelle, jos alijäämän kattaminen määräajassa on vaikeutunut koronavirusepidemian vuoksi. Laki on voimassa 31.12.2025 saakka.

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

3.4 Sisäiset erät

Kunnan omien toimialojen keskinäiset laskutukset ovat sisäisiä eriä. Sisäiset erät ovat toiminnan ja talouden ohjauksen ja seurannan kannalta tärkeitä. Tämän vuoksi talousarvion määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Käyttötalouden määrärahoihin sisältyy sisäisiä eriä. Pääosin ne muodostuvat teknisen toimen laskuttamista tila-, puhtaanapito- ja ruokahuoltopalveluista muilta toimialueilta. Teknisen toimen tilapalvelujen laskuttamat sisäiset vuokrat sisältävät myös suunnitelmapoistot pääomakuluina, jotta vuokraperusteet olisivat oikeat. Sisäisten erien on oltava yhtä suuret menojen ja tulojen osalta.

3.5 Talousarvion laatimisperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion 2026 laadintaohjeen, aikataulun ja raamin 9.9.2025 § 215. Raamin mukaan talousarvio 2026 on +/- 0 M€.

Raamin keskeiset tunnusluvut:

- toimintakate -24,134 M€
- vuosikate 2,916 M€
- poistot 3,041 M€
- vuosikate poistoista 95,9 %

- tilikauden tulos -0,126 M€
- tuloveroprosentti 8,9 %

4 TALOUSARVION SITOVUUS

4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi tehdä talousarvion muutosehdotuksia.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulovarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteita tai tulosarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Talousarviomäärärahat ovat sitovia valtuustoon nähden seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin netto, sisältäen sisäiset erät.

Talousarvioraami on laadittu ulkoisilla toimintatuotoilla ja -kuluilla.

Investoinnit

Investointien osalta sitovuustaso on määrärahojen esitystasolla, paitsi talonrakennuksen osalta yli 300 000 euron hankkeet hankekohteittain. Mikäli investointikohteeseen on budjetoitu avustuksia, hankkeen käynnistäminen edellyttää tällöin budjetoidun mukaista avustusta. Ennen hankkeen käynnistymistä on tarkistettava hankkeen kustannusarvio ja laajuus ja sopeutettava se hyväksyttävään kustannusarvioihin ja määrärahoihin. Mikäli hanke toteutetaan ulkopuolisen käyttöön tai ulkopuolisen omistuksessa oleviin tiloihin, on hankkeeseen liittyvät käyttö-, vuokra- tai lunastussopimukset yms. hyväksyttävä etukäteen ja niiden on oltava riittävän pitkiä.

Rahoitus

Rahoitustulojen ja -menojen netto. Otto- ja antolainojen osalta rahoituslaskelman mukaisesti.

4.2 Toimivalta kunnan taloudessa

Omaisuuksien luovuttaminen ja vuokraaminen (Hallintosääntö 66 §):

Kunnan omaisuuden luovuttamisesta päättää kunnanhallitus valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Hankintavaltuudet (Hallintosääntö 69 §):

Hankintavaltuudet sekä hankintoihin ja palvelujen ostamiseen liittyvistä sopimuksista päättäminen hankintarajojen puitteissa ovat kunnanjohtajalla, toimialajohtajilla ja palveluyksikköjen esimiehillä sekä niillä, joille toimivaltaa on delegoitu edelleen.

Kunnanhallitus päättää kunnan hallinnon ja toimialojen yhteisistä hankinnoista, kun hankinta ylittää 300 000 € (alv 0 %) arvon. Lautakunta päättää oman toimialansa hankinnoista, kun hankinnan arvo ylittää 300 000 € (alv 0 %) arvon.

Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat päättävät hankinnoista, kun hankinnan arvo alittaa 300 000 € (alv 0 %). Palveluyksikköiden esihenkilöt ja rakennuttajainsinööri ja kunnallistekniikan insinööri päättävät hankinnoista, joiden

arvo alittaa 50 000 € (alv 0 %). Maahanmuutto-ohjaaja päättää pakolaisohjauksen kustannuspaikan hankinnoista, joiden arvo alittaa 10 000 € (alv 0 %).

Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat päättävät hankinnoista, kun hankinnan arvo alittaa 300 000 (alv 0 %) euroa. Palveluyksiköiden esimiehet ja rakennuttajainsinööri päättävät hankinnoista, joiden arvo alittaa 50 000 (alv 0 %) euroa.

Kunnanhallituksen ja valtuuston päätökset talousarvion hyväksymisen yhteydessä:

Khall 18.11.2025: Kunnanhallitus edistää Jalonuoman alueen kehittämistä niin, että Fortum vastuutahona käynnistää Oulujoen vesistövision loppuraportin yhteydessä sille osoitetun toimenpide-ehdotuksen koskien selvitystä Jalonuoman kunnostamisesta ja ympäristövirtaamasta.

Valtuusto 11.12.2025: Suomussalmen kunta on mukana ProAgria Itä-Suomen hallinnoimassa VEKA – veto-voimainen kainuulainen maatila -hankkeessa.

5. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma

Talousarvioraportti 2026 Yksikkö: 5N Suomussalmen kunta Tuloslaskelma, ulkoiset 1000 e 6.11.2025					
Tuloslaskelma, ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	9 495	8 926	5 081	5 205	4 883
Myyntituotot/Liikevaihto	2 697	2 363	2 361	2 373	2 361
Maksutuotot	566	639	608	608	608
Tuet ja avustukset	1 108	1 121	917	1 029	719
Muut toimintatuotot	5 125	4 803	1 195	1 195	1 195
Valmistus omaan käyttöön	160	124	100	100	100
TOIMINTAKULUT	-27 693	-30 278	-28 862	-29 284	-29 229
Henkilöstökulut	-14 983	-15 731	-15 864	-16 235	-16 535
Palkat ja palkkiot	-12 254	-12 780	-12 898	-13 190	-13 441
Henkilösivukulut	-2 729	-2 951	-2 967	-3 046	-3 094
Eläkekulut	-2 562	-2 549	-2 535	-2 605	-2 645
Muut henkilösivukulut	-166	-402	-431	-441	-449
Palvelujen ostot	-7 273	-8 323	-7 730	-7 890	-7 550
Asiakaspalvelujen ostot	-370	-718	-363	-363	-363
Muiden palvelujen ostot	-6 902	-7 606	-7 366	-7 527	-7 186
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 417	-3 638	-2 571	-2 571	-2 571
Ostot tilikauden aikana	-3 417	-3 638	-2 571	-2 571	-2 571
Avustukset	-1 118	-1 899	-1 877	-1 877	-1 877
Avustukset kotitalouksille	-657	-780	-799	-799	-799
Avustukset yhteisöille	-461	-1 119	-1 078	-1 078	-1 078
Muut toimintakulut	-903	-686	-820	-711	-696
Vuokrakulut	-526	-454	-551	-551	-551
Muut kulut	-377	-232	-269	-160	-146
TOIMINTAKATE	-18 038	-21 227	-23 681	-23 980	-24 246
Verotulot	17 026	16 779	17 568	17 513	17 801
Valtionosuudet	8 090	8 846	8 648	8 648	8 648
Rahoitustuotot ja -kulut	576	203	602	342	378
Korkotuotot	118	86	154	144	130
Muut rahoitustuotot	1 326	928	1 063	763	763
Korkokulut	-724	-540	-450	-400	-350
Muut rahoituskulut	-143	-270	-165	-165	-165
VUOSIKATE	7 654	4 601	3 137	2 523	2 581
Poistot ja arvonalentumiset	-6 793	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 540	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Arvonalentumiset	-2 253				
Satunnaiset tuotot ja kulut/Satunnaiset erät			3 200	0	0
Satunnaiset tuotot			3 200	0	0
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	861	-66	3 200	-486	-404
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten muutos / Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen muutos / Rahastojen li	-4		125	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	857	-66	3 325	-486	-404
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34,3	29,5	17,6	17,8	16,7
Vuosikate/Poistot, %	112,7	98,6	100,0	83,8	86,5
Vuosikate, €/asukas	1 088	665	464	380	396
Kertynyt yli-/lijäämä, 1000 e	18 143	18 077	21 403	20 916	20 512
Asukasmäärä	7 038	6 921	6 768	6 643	6 525

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma						
25.11.2025						
1 000 €	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	7 653	4 601	4 514	3 137	2 523	2 581
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-284		-84,5			
Toiminnan rahavirta	7 369	4 601	4 430	3 137	2 523	2 581
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-3 766	-5 829	-4 317	-5 065	-3 706	-3 181
Rahoitusosuudet investointimenoihin	104	180	180	20		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1505		95,4			
Investointien rahavirta	-2 157	-5 649	-4 041	-5 045	-3 706	-3 181
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 212	-1 048	388	-1 908	-1 183	-600
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-195	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	157	259	259	472	241	149
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 000	0	4 000	3 000	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 027	-3 027	-3 027	-3 027	-3 227	-3 110
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset	-11					
Muut maksuvalmiuden muutokset			-338,9			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-7					
Vaihto-omaisuuden muutos	-875					
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-8					
Lyhytaikaisten saamisten muutos						
Korottomien velkojen muutos						
Rahoituksen rahavirta	-3 771	1 232	-3 107	1 250	14	39
Rahavarojen muutos	1 441	184	-2 719	-658	-1 169	-561
Rahavarojen muutos	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kassavarat 31.12.	22 756	18 463	20 039	19 381	18 212	17 651
Kassavarat 1. 1.	21 315	18 279	22 757	20 039	19 381	18 212
Rahavarojen muutos	1 441	184	-2 719	-658	-1 169	-561
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointien tulorahoitus, %	209,0	81,4	109,1	62,2	68,1	81,1
Pääomamenojen tulorahoitus, %	114,4	54,7	65,4	42,4	37,7	42,0
Lainanhoitokate (ei laskuk. hyvä vähintään 2)	2,3	1,4	1,4	1,0	0,8	0,8
Kassasta maksut/vuosi, 1 000 euroa	38 221	39 820	39 570	37 664	36 683	35 936
Kassan riittävyys, pv	236	169	185	188	181	179
Asukasmäärä	7 038	6 921	6 921	6 768	6 643	6 525

Rahoituslaskelman investointimenoihin ei ole huomioitu investointiosan aineettomaan käyttöomaisuuteen sisältyvää Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n osakemerkintää 11,148 M€, eikä satunnaisiin eriin yhtiöittämisjärjestelystä muodostuvaa tuloslaskelmaan kirjattua 3,2 M€:n satunnaista tuottoa, koska kyseiset erät eivät sisällä rahasuorituksia (apporttisiirto).

5.1 Valtuuston hyväksymät talouden tavoitteet

1. Menot ja tulot ovat tasapainossa
2. Vuosikatteen on riitettävä poistojen kattamiseen
3. Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto
4. Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit
5. Tavoitteellinen konserniohjaus
6. Osaavat ja innovatiiviset hankinnat

5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämien hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Varainhoitajien kilpailutus

Palkkaperusteet

Kunta-alan uudet työ- ja virkaehtosopimukset neuvoteltiin kevään 2025 aikana sopimuskaudelle 1.5.2025 – 29.2.2028. Talousarvio- ja suunnitelmavuosille 2026-2027 on huomioitu 3 %:n ja suunnitelmavuodelle 2028 2 %:n korotusvaraus edellisen vuoden tasosta laskettuna.

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2026	Pro-senttia pal-koista
Suomussalmen kunta, arvio, Keva 1.10.2025	
Työansiopohjainen eläkemaksu (kaikilla työnantajilla sama, sisältää työntekijän eläkemaksun)	23,60
Työkyvyttömyyseläkemaksu	0,81
Yhteensä	24,41

Työntekijän eläkemaksu 2026	Pro-senttia pal-koista
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	7,30
Työntekijän eläkemaksu 53-62-vuotiailla	7,30

Taloudellisen tuen kustannusten Keva arvioi vuonna 2026 olevan noin 0,030 % taloudellisen tuen alaisista palkoista.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuonna 2024 ja korvautui tasausmaksulla, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä. Vuonna 2026 Suomussalmen kunnan tasausmaksuarvio on 0,422 M€. Lopullinen tasausmaksu vuodelle 2026 lasketaan tammikuussa 2026. (Keva 7.5.2025)

5.3 Tuloslaskelma

Toimintatuotot, -kulut ja –kate

Ulkoiset toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Tuet ja avustukset ovat lähinnä valtion avustuksia sekä projektien EU- ja kansallisia

rahoitusosuuksia. Muut tuotot ovat pääasiassa vuokratuottoja. Myyntituottoja ovat tulot tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan.

Ulkoiset toimintatuotot ovat 5,081 M€ (vuoden 2025 talousarviossa 8,926 M€) ja toimintakulut 28,862 M€ (vuoden 2025 talousarviossa 30,278 M€). Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 17,6 %. Toimintatuotot pienenevät 3,845 M€ ja toimintakulut 1,415 M€ verrattuna vuoteen 2025. Muutos johtuu pääasiassa yritys- ja HVA-tilojen yhtiöittämisestä omaksi yhtiökseen 1.1.2026 alkaen. Maksutuotot tulee tarkistaa vuosittain vähintään kustannuskehitystä vastaavasti siltä osin, kun ne ovat kunnan päätettävissä.

Toimintakate on -23,681 M€.

Verotulot

Suomussalmen kunnan veroprosentteihin ei tehdä muutoksia vuodelle 2026 vuoden 2025 prosentteihin nähden. Viime vuosina veroprosenttien muutostarve on ollut varsin vähäinen ja tapahtuneet muutokset perustuvat pitkälti valtakunnallisiin verotuskäytäntöjen muutoksiin. Kainuun vuoden 2025 keskimääräinen tuloveroprosentti oli 8,64 ja Manner-Suomen 7,54.

	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloveroprosentti*	21,50	8,86	8,90	8,90	8,90
Kiinteistöveroprosentit					
Yleinen	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Yleinen maapohja**	1,05	1,05	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muu asuinrakennus	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Rakentamaton rakennuspaikka	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
* Verotuskäytännön muutos sote-uudistuksen yhteydessä 1.1.2023 alkaen					
** Eriytetty yleisestä kiinteistöveroprosentista 1.1.2024 alkaen					

Suomussalmen kunnan talousarviovuoden 2026 sekä suunnitelmavuosien 2027-2028 arvioidut verotulot perustuvat Kuntaliiton verotuloennusteeseen 23.9.2025. Ennusteen mukaan vuonna 2026 verotulot ovat yhteensä 17,568 M€, mikä on 0,923 M€ (5,5 %) enemmän kuin vuoden 2025 samaisen ennusteen arvioima kertymä. Vuoden 2026 veroprosenteilla laskettuna vuonna 2027 verotulojen ennakoita hieman pienentyvän, mutta kääntyvän jälleen hienoiseen kasvuun vuonna 2028.

Verotulot verolajeittain, 1 000 €	2022	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Kunnallisvero**	22 851	11 256	11 434	10 895	11 616	11 427	11 597
Yhteisövero	4 501	2 442	1 904	2 053	2 247	2 381	2 499
Kiinteistövero	3 472	3 591	3 688	3 697	3 705	3 705	3 705
Verotulot yhteensä	30 824	17 289	17 026	16 645	17 568	17 513	17 801
Muutos	2,8 %	-43,9 %	-1,5 %	-2,2 %	5,5 %	-0,3 %	1,6 %
* Ennuste, vuodet 2027-2028 vuoden 2026 veroprosenteilla							
** Verotuskäytännön muutos sote-uudistuksen yhteydessä 1.1.2023 alkaen							

Valtiovarainministeriön syksyn 2025 kuntatalousohjelma ennustaa kuntien verotulojen kasvavan vuonna 2026 koko maan osalta 5,2 % verrattuna vuoteen 2025. Vuonna 2027 kasvu olisi 3,6 % ja vuonna 2028 4,2 % suhteessa edelliseen vuoteen.

Vuonna 2026 Suomussalmen kunnallisverotulo 11,616 M€ on 66,12 % kunnan kaikista verotuloista. Kertymä on 0,721 M€ enemmän, kuin vuonna 2025.

Yhteisöverotulokertymä 2,247 M€ vuonna 2026 on 0,194 M€ suurempi, kuin vuonna 2025. Yhteisöveron osuus kokonaiskertymästä on 12,79 %. Valtakunnallisesti kuntien osuus yhteisöveron kokonaistuotosta vuonna 2026 on arviolta 22,84 %.

Vuoden 2026 kiinteistöverotulon kokonaiskertymä 3,705 M€ nousee vuoden 2025 kertymään nähden 0,008 M€. Kiinteistöverojen osuus kaikista verotuloista on 21,09 %.

Verotulot arvioidaan ja aikanaan kirjataan kirjanpitoon maksuperusteisesti todellisten tilitysten mukaisina. Verovuonna kuntalaisille maksettavaksi määrätty vero voi kertyä kunnalle useamman vuoden aikana, minkä vuoksi maksuunpantu verotulo usein poikkeaa tilivuoden todellisesta kertymästä.

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuudet sisältävät sekä peruspalvelujen, että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen tuli astua voimaan vuoden 2026 alussa, mutta talousarviovalmistelua tehtäessä arvio voimaantulon ajankohdasta on 1.1.2027. Uudistuksen valmistelu on etenemässä lausuntokierrokselle loppuvuonna 2025, eikä lopullisia tietoja sen vaikutuksista ole vielä saatavilla. Mikäli uudistus toteutuisi selvityshenkilöiden syksyllä 2024 luovuttaman raportin mukaisena, tarkoittaisi se Suomussalmen kunnalle erittäin merkittävää ja muutaman vuoden siirtymäkauden jälkeen pysyvää valtionosuuksien pienentymistä.

Vuoden 2026 arvioidut valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton 23.9.2025 koostamiin ennakkollisiin laskelmiin. Niiden perusteena puolestaan ovat valtiovarainministeriön ennakkotiedot vuodelle 2026 sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätökset vuodelle 2025. OKM:n valtionosuus on Suomussalmen kunnan osalta n. -0,332 M€ vuonna 2025, eli käytännössä kunta maksaa valtiolle. Taloussuunnitelmassa osuuden on ennakoitu edelleen vähentyvän -0,400 M€:oon johtuen pääasiassa lasten ja nuorten määrän pienentymisestä. Suunnitteluvuosille 2026-2027 ei ole julkistettu ennakkotietoja, minkä vuoksi ne on esitetty vuoden 2026 tasossa.

Valtionosuudet 2023–2028

	TP2023	TP2024	TA2025	TS2026*	TS2027*	TS2028*
Valtionosuudet, 1 000 €	7 493	8 090	8 846	8 648	8 648	8 648
Muutos, %	-78,80	7,97	9,34	-0,02	0,00	0,00
€/asukas	1 045	1 149	1 278	1 278	1 302	1 325
* Ennakkotieto, Kuntaliitto 23.9.2025						

Rahoitustuotot ja rahoituskulut

Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja arvioidaan vuonna 2026 kertyvän yhteensä 1,217 M€. Sijoitustoiminnan arvioidaan tuottavan maltillisesti ja koronvaihtosopimusten tuotot pienentävät osaltaan lainakustannuksia.

Korko- ja muut rahoituskulut ovat yhteensä 0,615 M€. Pitkäaikaisten lainojen korkokustannukset muodostavat kokonaissummasta noin 0,450 M€. Kustannukset on arvioitu nykyisen lainakannan mukaisesti. Lopulliseen korkokulujen määrään vaikuttaa korkokehityksen lisäksi lainannostotarve ja -ajankohta.

Vuosikate

Vuosikate on 3,137 M€ eli 463 € asukasta kohti. Vuosikate kattaa poistot 100 %:sti.

Poistot

Poistojen määräksi on arvioitu 3,137 M€. Poistojen arviointipohjana on ollut nykyinen poistonalainen käyttöomaisuus, keskeneräisistä valmiisiin hankkeisiin kirjattavat investoinnit, vuoden 2025 poistonalaiset nettoinvestoinnit sekä osin vuoden 2026 nettoinvestoinnit. Poistojen määrä pienentyy merkittävästi vuoteen 2025 verrattuna johtuen yritys- ja HVA-tilojen vuokraustoiminnan yhtiöittämisestä 1.1.2026 alkaen ja ko. vuokraustoiminnan piirissä olevan rakennuskannan siirtymisestä perustetun Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n haltuun.

Poistojen osalta noudatetaan lähtökohtaisesti poistosuunnitelmaan kirjattuja aikatauluja. Käytöstä poistuvien omaisuuserien osalta poistoaikataulua nopeutetaan tarvittaessa erillispäätöksin.

Rahastojen käyttö

Vuonna 2026 toteutettavan Kurimo-Saarikylä sähkölinjan suunnittelun arvioidut 125 000 €:n kustannukset (varaus elinvoimapaalvelujen projekteissa) rahoitetaan elinkeinojen kehittämisrahastosta valtuuston 27.5.2025 § 34 tekemän päätöksen mukaisesti.

Satunnaiset erät

Vuonna 2025 perustettu Suomussalmen Tilapalvelut Oy aloittaa toimintansa 1.1.2026 alkaen, jolloin kunnan omistuksessa olevat yritys- ja HVA-tilat siirtyvät nk. apportisiirtona yhtiön haltuun. Siirron myötä kunnan tuloslaskelmaan kirjataan vuodelle 2026 valmisteluvaiheen arvion mukaiset n. 3,2 M€:n satunnaiset tuotot, jotka muodostuvat ulkopuolisen arvioitsijan määrittämien kiinteistöjen käypien arvojen ja kunnan taseessa 31.12.2025 olevien käyttöomaisuusarvojen (menojäännösten) erotuksesta. Vuoden 2025 osalta siirtyviin kiinteistöihin kohdistuvien ja uuden pelastuslaitoksen hallin investointien lopullinen euromäärä vahvistuu vasta tilinpäätöksen yhteydessä, minkä vuoksi myös satunnaisten tuottojen lopullinen summa tarkentuu alkuvuodesta 2026.

5.4 Rahoitus

5.4.1 Lainat

Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä ylläpitäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin.

Vuosi, 1 000 €	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	TP	TP	TA	TA	TS	TS
Lainanotto	4 000	0	4 000	4 000	3 000	3 000
Lyhennykset	2 894	3 027	3 027	3 027	3 227	3 110
Nettolainanotto	1 106	-3 027	973	973	-227	-110
Lainakanta	28 437	25 410	26 383	27 356	27 129	27 019
Korot	771	724	540	450	400	300
Hoitokustannukset	3 665	3 751	3 567	3 477	3 627	3 410
Lainojen hoitokate	1,7	2,2	1,4	1,0	0,8	0,8
Lainat euroa/asukas	3 965	3 610	3 812	4 042	4 084	4 141
Asukasluku	7 172	7 038	6 921	6 768	6 643	6 525
Vuosikate	5 640	7 654	4 601	3 137	2 523	2 581
Investoinnit, netto	2 842	2 441	5 649	5 045	3 706	3 181

Lainanottotarve on arvioitu suhteessa nettoinvestointien rahoitustarpeeseen. Korkokulut on arvioitu suhteessa talousarvion valmisteluhetken korkokehitysnäkymään ja nettolainanottoon.

Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun lainojen hoitokatteen tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun luku on 1–2 ja heikko, kun luku jää alle yhden. Suomussalmen kunnan osalta hoitokate on heikkenemässä johtuen vuosikatteen pienenemisestä. Lainojen lyhennyksiin on laskettu edellisen vuoden lainakanta lisättynä lainanotto 20 vuoden laina-ajalle, korkokustannukset on arvioitu nykyisen lainakannan mukaan laskettuna.

Lainakanta/asukas	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Suomussalmi	1 976	3 038	3 447	3 710	3 965	3 610
Kainuu	3 602	3 503	3 458	3 909	3 850	4 270
Manner-Suomi	3 349	3 458	3 465	3 371	3 365	3 434

5.4.2 Antolainat

Kuntalain 129 §:n mukaan kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski tai jos ne vaarantavat kunnan kyvyn vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Suomussalmen kunta on myöntänyt tytäryhtiölleen lainoja ja takauksia sekä takauksia ulkopuolisille toimijoille. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä lainasaamisia ja vakuudettomia takauksia oli yhteensä 1,336 M€, joka on kunnan peruspääomasta noin 3,8 %. Takausten osuus summasta on noin 0,110 M€.

Suomussalmen kunta on lainannut 20 vuodeksi Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 €, joista viisi ensimmäistä vuotta oli lyhennysvapaita. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä lainapääomaa oli jäljellä 500 000 €. Lainaa on sovittu lyhennettävän vuosittain 50 000 €:n suuruisissa erissä.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen jäljellä olevan tertiäärilainan pääoma kunnan vuoden 2024 tilinpäätöksessä oli noin 710 000 €. Kiinteistöyhtiö on ollut vapautettu lyhennyksistä ja koroista Valtiokonttorin lainoja koskeneen vapaaehtoisen yrityssaneerauksen ajaksi, mutta käynnistänyt lainan lyhentämisen vuonna 2024 erikseen sovitun ohjelman mukaisesti.

Asunto Oy Suomussalmen Marjakankaalle myönnetty noin 16 000 €:n tertiäärilaina on sovittu takaisinmaksutavaksi kertasuorituksena 30.11.2026 mennessä.

Yritystoiminnan ja HVA:n käytössä olevien tilojen ja vuokraustoiminnan yhtiöittämisen myötä Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n ja kunnan välille muodostetaan nk. vastinparilaina, jossa tilapalveluyhtiö ottaa vastatakseen kunnan jo olemassa olevista talousarviolainoista n. 3,467 M€:n osuuden ja maksaa sen takaisin 15 vuoden laina-ajalla. Summa muodostuu yhtiölle siirtyvien kiinteistöjen ja niihin eri vuosina kohdistuneiden investointien suhteellisista talousarviolainaosuuksista. Tilapalveluyhtiön alkukassatarve n. 195 000 € on tätä kirjoitettaessa suunniteltu järjestettävän kunnan myöntämällä lyhytaikaisella lainalla, jonka yhtiö maksaa takaisin vuoden 2026 aikana.

Suomussalmelaisille yhdistyksille voidaan hakemusten ja erillisharkinnan perusteella myöntää väliaikaisrahoitusta (nk. siltarahoitus) korottomana lyhytaikaisena lainana esimerkiksi investointi- tai kehittämishankkeiden toteuttamiseen. Väliaikaisrahoitus maksetaan takaisin kunnalle viimeistään, kun yhdistys on vastaanottanut toimenpiteeseen saadun muun rahoituksen viimeisen maksuerän. Väliaikaisrahoitukseen liittyvistä päätöksistä ja sopimuksista vastaavat kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talouspäällikkö.

5.5 Ylijäämä/alijäämä

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä oli 18,143 M€ (2 578 €/asukas). Vuoden 2025 talousarviossa tilikauden tulosenuste on -0,066 M€, jonka toteutuessa talousarvion mukainen alijäämä pienentäisi taseeseen kertynyttä ylijäämää 18,077 M€:oon. Osavuosikatsauksen 1-9/2025 perusteella tilikaudesta muodostuu kuitenkin ylijäämäinen, jolloin kumulatiivinen ylijäämäkertymä kasvaisi. Talousarviovuoden 2026 satunnaisten tuottojen kasvattama 3,325 M€:n ylijäämä kasvattaisi edellisten tilikausien ylijäämäkertymää 21,402 M€:oon (3 162 €/asukas).

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	TP	TP		TA	TS	TS
A OMA PÄÄOMA	56 708	57 558	57 498	60 699	60 213	59 809
I Peruspääoma	35 569	35 569	35 569	35 569	35 569	35 569
II Liittymismaksurahasto						
III Arvonkorotusrahasto						
IV Muut omat rahastot	3 853	3 846	3 852	3 728	3 728	3 728
-josta elinkeinojen kehittämisrahasto	3 256	3 244	3 256	3 131	3 131	3 131
-josta vahinkorahasto	345	335	334	335	335	335
-josta koulutusrahasto	18	15	15	15	15	15
-josta stipendirahasto	87	85	85	85	85	85
-josta harrastajakulttuurirahasto	97	112	112	112	112	112
-josta kylien kehittämisrahasto	50	50	50	50	50	50
-josta Kianta-Opiston juhluvuoden rahasto		5	0	0	0	0
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 710	17 286	18 143	18 077	21 402	20 916
VI Tilikauden yli-/alijäämä	576	857	-66	3 325	-486	-404
KUMULATIIVINEN YLI/ALIJÄÄMÄ YHT.	17 286	18 143	18 077	21 402	20 916	20 512
ylijäämät/alijäämät tulovero %	14,6	15,1	14,2	16,8	16,3	15,7
ylijäämät/alijäämät/asukas	2 410	2 578	2 612	3 162	3 149	3 144
Asukasluku	7 172	7 038	6 921	6 768	6 643	6 525
Verotettava tulo, 1 000 €	118 488	120 323	127 147	127 473	128 380	130 517
Omavaraisuusaste, %	62	65				

5.6 Talouden tasapainotus

Vuoden 2024 tilinpäätös oli ylijäämäinen 0,875 M€ ja vuoden 2025 tilinpäätöksen nuste on myös ylijäämäinen talousarviossa ennakkoidusta -0,066 M€:n alijäämästä poiketen.

Talousarviovuodesta 2026 muodostuu normaalin toiminnan osalta hiuksen hienosti ylijäämäinen. Kun tuloslaskelmaan huomioidaan rahastojen käyttö ja satunnaiset tuotot, ylijäämäksi muodostuu 3,325 M€. Suunnitelluvuodet 2027-2028 ovat alijäämäisiä ja sisältävät vielä merkittäviä epävarmuustekijöitä, mutta koko suunnitellujaksolla jäädään reilusti ylijäämäiseksi. Vuodesta 2026 alkaen poistojen määrä on merkittävästi edellisvuosia pienempi tilapalvelujen yhtiöittämisen, mutta myös muutaman ison investoinnin poistojen päättymisestä johtuen. Talouden tasapainotilan saavuttamiseksi tulevina vuosina keskeistä on toimintojen sopeuttaminen vastaamaan palvelutarvetta ja käytettävissä olevia resursseja pitkällä aikavälillä sekä tuotantokustannusten nousun hillitseminen. Tulorahoituksen pienentymisen myötä syntyy tarvetta tarkastella korvaavia rahoituskeinoja vuosikatteen vahvistamiseksi. Yhteistyö eri tavoin muiden kuntien ja/tai toimijoiden kanssa voi edesauttaa taloushyötyjen saavuttamista kustannustehokkuuden kasvun kautta.

Suomussalmen kunnalla ei tällä hetkellä ole erityistä talouden tasapainotustarvetta. Ennakoiva ote palvelujen järjestämisessä ja elinvoiman kehittämisessä on kuitenkin keskeistä kestävä taloudenpidon näkökulmasta. Tarvittaessa aiemmilta vuosilta taseeseen kertyneiden ylijäämien järkevä käyttö tulee nähdä sijoituksena ja investointina kunnan tulevaisuuteen.

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät

Suunnitelmavuosien 2026–2028 määrärahat on otettu toimialojen esitysten mukaisina. Lautakuntakäsittelyjen jälkeen esityksiin on tehty pieniä kustannuskorjauksia sekä lisätty tilapalvelutoiminnan yhtiöittämisestä aiheutuva 3,2 M€ satunnainen tuotto tuloslaskelmaan.

Suurin muutos kunnan toimintaan ja talouteen on vuoden 2026 alusta käynnistyvä yritys- ja HVA-tilojen yhtiömuotoinen vuokraustoiminta. Suoraa menonlisäysvaikutusta yhtiöittämisellä ei kunnan toimintaan ole, sen sijaan toimintatuotot pienenevät merkittävästi heikentäen siten osaltaan toimintakatetta. Muutos lisää paineita menokehityksen hillitsemiseen ja kulurakenteen tarkasteluun tai rahoitusrakenteen vahvistamiseen muilla keinoin.

Syksyllä 2024 selvityshenkilöiden toimesta raportoitu valtionosuusuudistus on etenemässä lausuntokierrokselle syksyn 2025 aikana. Saatujen tietojen mukaan sen olisi määrä astua voimaan vuoden 2027 alusta alkaen, mikäli poliittinen päätöksenteko ei viivästy. Kyseinen uudistus olisi raportin mukaisena erittäin negatiivinen Suomussalmen kaltaisille kunnille, joiden väestö vähenee ja lasten ja nuorten ikäluokan suhteellinen

osuus pienenee, koska osuudet lasketaan asukasperusteisesti ja suurin painoarvo on alle 18-vuotiaiden määrällä. Suomussalmen osalta uudistus voisi parin vuoden siirtymäkauden jälkeen aiheuttaa jopa n. 1,5 miljoonan euron pysyvän leikkauksen valtionosuuksien nykytasoon, mikä olisi erittäin iso isku kunnan taloudelle. Senkin jälkeen valtionosuus pienenee edelleen joka vuosi väestötekijöihin perustuvien laskentatekijöiden vaikutuksesta.

Toinen, kevätkesällä 2025 lausuntokierroksella ollut ja poliittiseen käsittelyyn etenemässä oleva lainsäädäntöasia on hankintalain uudistus. Tämä nk. InHouse-uudistus tarkoittaisi Suomussalmen kohdalla ainakin talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottamisen kilpailuttamista, mikäli uudistuksen ytimessä oleva sidosyksiköille kaavailtu 10 %:n vähimmäisomistusosuus tulee voimaan. Suomussalmen kunta ei omista nykyisestä palveluntuottajayhtiö Monetra Oy:stä uuden lainsäädännön mukaan riittävästi, jolloin palvelujen hankinta tulee järjestää uudelleen. Uudistus asettaisi uusia velvoitteita myös mm. kilpailutusten toteuttamiselle.

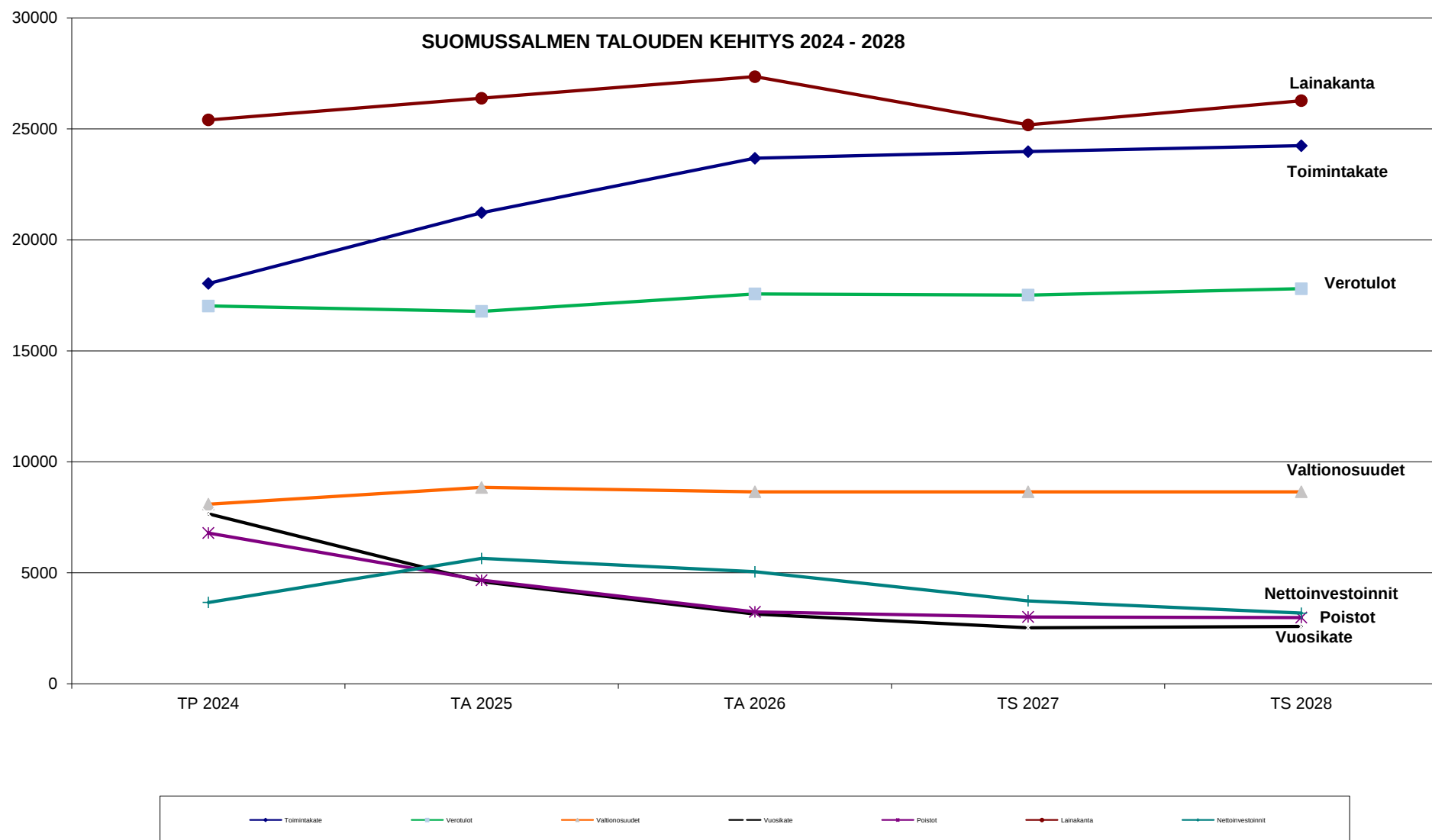
Keväällä 2025 neuvoteltu kunta-alan palkkaratkaisu nostaa palkkakustannuksia sopimuskaudella kaikkiaan yli 9 % vuoden 2024 tasosta. Tämän lisäksi myös osassa sivukulueriä on ennakoitavissa korotuksia lähiaikoina. Korotukset on huomioitu suunnitelmakauden henkilöstökustannusten laskennassa, ja niiden vaikutus on osaltaan nähtävissä alijäämäisinä tuloksina vuosina 2027 ja 2028.

Taseen käyttöomaisuudesta tehtävien poistojen nopeuttaminen lisäpoistoja tekemällä tilikauden tuloksen niin salliessa tulee pitää osana talouden työkalupakkia. Lisäpoistot ovat myös keino saattaa omaisuuserien (erityisesti rakennuskannan) tasearvot vastaamaan paremmin teknistä jäljellä olevaa käyttöaikaa ja siten välttää mahdolliset kertapoistorasitteet sekä mahdollisten purkukustannusten ja viimeisten poistojen kohdistuminen samalle tilivuodelle. Ikääntyvän rakennuskannan lisäksi myös vesihuoltoverkostojen ja muun rakennetun infraan (erityisesti kaavatiestön) korjaus- ja perusparannusinvestoinnit edellyttävät tulevana aikoina nykyistä suurempia investointiresursseja ja -määrärahoja.

Negatiivisen kustannuskehityksen näkökulmasta erilaisten lisenssien, ohjelmistojen ja yleisesti digitalisaatiolla ja siihen liittyviin tietoturva- ja muihin turvallisuusriskeihin varautumisella perusteltavien kustannusten osuudessa on olemassa vaaransa reippaaseen kasvuun. Tähän voidaan omilla toimenpiteillä osin itse vaikuttaa, mutta kokonaan kustannusten kohoamista ei voida estää.

Suomussalmen kunnan elinvoima ja sitä kautta talouden kehitys tai vähintään tasapainotilan vuosittainen saavuttaminen riippuu monista tekijöistä, mutta ei vähiten alueella toimivien yritysten, organisaatioiden ja yhteisöjen menestyksestä ja toimintakyvystä. Tätä haastavat monet ulkoiset uhkatekijät, joihin kaikkiin kuntakaan ei voi vaikuttaa, jolloin panokset tulee ohjata niihin, joihin voidaan. Esimerkiksi saavutettavuuden sekä vihreän energian investointien edistäminen liittyvää määrätietoista edunvalvontatyötä ja kehittämistoimia tulee jatkaa muun muassa teollisuusyritysten toimintaedellytysten ja investointien mahdollistamiseksi. Toki, unohtamatta luontoon ja kulttuuriin liittyvien vahvuuksien ja uniikkien mahdollisuuksien kestävää hyödyntämistä.

Myös oman toiminnan ja palvelujen järjestämisen näkökulmasta toimintatapoja ja resursseja tulee kohdentaa järkevästi ja ennakoivasti sopeuttaen. Suurin haaste on erityisesti väestön vähenemisestä ja ikääntymisestä aiheutuvien muutosten huomioiminen palvelutarpeisiin vastaamisessa. Konsteja ja toimia väestöennusteiden nykyisten lukemien parantamiseksi tulee löytää – yhteistyössä kaikkien kunnassa toimivien yritysten ja yhteisöjen, sidosryhmien ja yhteistyötahojen sekä kuntalaisten kanssa.

Vuoden 2026 nettoinvestoinnit eivät sisällä Suomussalmen Tilapalvelut Oy osakemerkintää.

6.

KÄYTTÖTALOUS

6 KÄYTTÖTALOUS

6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

Talousarvioraportti 2026 Yksikkö: 5N Suomussalmen kunta Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset, 1000 e 6.11.2025					
Tuloslaskelma, ulk. ja sis., 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	14 913	14 577	10 409	10 533	10 211
Myyntituotot/Liikevaihto	4 461	4 167	4 147	4 159	4 147
Maksutuotot	580	653	622	622	622
Tuet ja avustukset	1 108	1 121	917	1 029	719
Muut toimintatuotot	8 764	8 635	4 722	4 722	4 722
Valmistus omaan käyttöön	160	124	100	100	100
TOIMINTAKULUT	-33 111	-35 929	-34 190	-34 612	-34 557
Henkilöstökulut	-14 983	-15 731	-15 864	-16 235	-16 535
Palkat ja palkkiot	-12 254	-12 780	-12 898	-13 190	-13 441
Henkilösivukulut	-2 729	-2 951	-2 967	-3 046	-3 094
Eläkekulut	-2 562	-2 549	-2 535	-2 605	-2 645
Muut henkilösivukulut	-166	-402	-431	-441	-449
Palvelujen ostot	-9 159	-10 196	-9 598	-9 758	-9 418
Asiakaspalvelujen ostot	-2 257	-2 591	-2 231	-2 231	-2 231
Muiden palvelujen ostot	-6 902	-7 606	-7 366	-7 527	-7 186
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 490	-3 694	-2 601	-2 601	-2 601
Ostot tilikauden aikana	-3 490	-3 694	-2 601	-2 601	-2 601
Avustukset	-1 118	-1 899	-1 877	-1 877	-1 877
Avustukset kotitalouksille	-657	-780	-799	-799	-799
Avustukset yhteisöille	-461	-1 119	-1 078	-1 078	-1 078
Muut toimintakulut	-4 361	-4 409	-4 249	-4 140	-4 125
Vuokrakulut	-3 984	-4 177	-3 980	-3 980	-3 980
Muut kulut	-377	-232	-269	-160	-146
TOIMINTAKATE	-18 038	-21 227	-23 681	-23 980	-24 246
Verotulot	17 026	16 779	17 568	17 513	17 801
Valtionosuudet	8 090	8 846	8 648	8 648	8 648
Rahoitustuotot ja -kulut	576	203	602	342	378
Korkotuotot	118	86	154	144	130
Muut rahoitustuotot	1 326	928	1 063	763	763
Korkokulut	-724	-540	-450	-400	-350
Muut rahoituskulut	-143	-270	-165	-165	-165
VUOSIKATE	7 654	4 601	3 137	2 523	2 581
Poistot ja arvonalentumiset	-6 793	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 540	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Arvonalentumiset	-2 253				
Satunnaiset tuotot ja kulut/Satunnaiset erät			3 200	0	0
Satunnaiset tuotot			3 200	0	0
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	861	-66	3 200	-486	-404
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten muutos / Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen muutos / Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-4		125	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	857	-66	3 325	-486	-404
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45,0	40,6	30,4	30,4	29,5
Vuosikate/Poistot, %	112,7	98,6	100,0	83,8	86,5
Vuosikate, €/asukas	1 088	665	464	380	396
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 e	18 143	18 077	21 403	20 916	20 512
Asukasmäärä	7 038	6 921	6 768	6 643	6 525

6.2 Yhteenveto käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso

Käyttötalous valtuuston sitovuustasolla, toimintakate, ulkoiset ja sisäiset 31.10.2025						
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
5N1 - Käyttötalousosa						
TOIMINTATUOTOT	14 913 149	14 577 175	10 408 778	-40,05	10 532 512	10 210 691
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	159 647	124 300	100 000	-24,30	100 000	100 000
TOIMINTAKULUT	-33 110 957	-35 928 550	-34 189 678	-5,09	-34 612 028	-34 556 721
TOIMINTAKATE	-18 038 161	-21 227 075	-23 680 900	10,36	-23 979 516	-24 246 030
Poistot ja arvonalentumiset	-6 792 939	-4 666 185	-3 136 775	-48,76	-3 009 729	-2 985 228
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 937 919	-25 893 260	-26 817 675	3,45	-26 989 245	-27 231 258
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	44 654	13 000	0		12 000	0
TOIMINTAKULUT	-49 926	-50 000	-964	-5 086,72	-16 000	-1 500
TOIMINTAKATE	-5 271	-37 000	-964	-3 738,17	-4 000	-1 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 271	-37 000	-964	-3 738,17	-4 000	-1 500
5NLT20 - Tarkastuslautakunta						
TOIMINTAKULUT	-22 906	-21 399	-25 011	14,44	-25 194	-25 320
TOIMINTAKATE	-22 906	-21 399	-25 011	14,44	-25 194	-25 320
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22 906	-21 399	-25 011	14,44	-25 194	-25 320
5NLT30 - Valtuusto						
TOIMINTAKULUT	-44 237	-56 248	-55 433	-1,47	-56 197	-56 721
TOIMINTAKATE	-44 237	-56 248	-55 433	-1,47	-56 197	-56 721
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 237	-56 248	-55 433	-1,47	-56 197	-56 721
5NLT40 - Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	1 004 112	891 869	617 027	-44,54	728 761	418 940
TOIMINTAKULUT	-4 738 655	-6 300 972	-6 367 269	1,04	-6 362 837	-6 039 298
TOIMINTAKATE	-3 734 543	-5 409 103	-5 750 242	5,93	-5 634 076	-5 620 358
Poistot ja arvonalentumiset	-12 066	-5 527	-35 230	84,31	-30 950	-30 950
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 735 109	-5 414 630	-5 785 472	6,41	-5 665 026	-5 651 308
5NLT60 - Sivistyslautakunta						
TOIMINTATUOTOT	1 266 713	1 228 773	1 138 095	-7,97	1 138 095	1 138 095
TOIMINTAKULUT	-16 297 413	-17 522 677	-17 359 425	-0,94	-17 648 927	-17 847 719
TOIMINTAKATE	-15 030 700	-16 293 904	-16 221 330	-0,45	-16 510 832	-16 709 624
Poistot ja arvonalentumiset	-571 293	-610 717	-237 267	-157,40	-114 501	-90 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 617 318	-16 904 621	-16 458 597	-2,71	-16 625 333	-16 799 624
5NLT70 - Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	11 410 987	11 219 033	7 422 766	-51,14	7 422 766	7 422 766
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	138 575	85 000	80 000	-6,25	80 000	80 000
TOIMINTAKULUT	-10 835 510	-10 777 204	-9 491 524	-13,55	-9 603 882	-9 681 034
TOIMINTAKATE	714 052	526 829	-1 988 758	126,49	-2 101 116	-2 178 268
Poistot ja arvonalentumiset	-5 942 505	-3 770 121	-2 520 831	-49,56	-2 520 831	-2 520 831
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 228 453	-3 243 292	-4 509 589	28,08	-4 621 947	-4 699 099
5NLT75 - Vesihuoltolaitos						
TOIMINTATUOTOT	1 186 682	1 224 500	1 230 890	0,52	1 230 890	1 230 890
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 072	39 300	20 000	-96,50	20 000	20 000
TOIMINTAKULUT	-848 912	-927 150	-890 052	-4,17	-898 990	-905 128
TOIMINTAKATE	358 842	336 650	360 838	6,70	351 900	345 762
Poistot ja arvonalentumiset	-267 075	-279 820	-343 447	18,53	-343 447	-343 447
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 227	56 830	17 391	-226,77	8 453	2 315
Sisäiset erät	5 417 713	5 650 760	5 327 740	-6,06	5 327 740	5 327 740

6.3 Käyttötalous yhteensä

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5N1 - Käyttötalousosa					
TOIMINTATUOTOT	14 913	14 577	10 409	10 533	10 211
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	160	124	100	100	100
TOIMINTAKULUT	-33 111	-35 929	-34 190	-34 612	-34 557
TOIMINTAKATE	-18 038	-21 227	-23 681	-23 980	-24 246
Poistot ja arvonalentumiset	-6 793	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 938	-25 893	-26 818	-26 989	-27 231

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5N1 - Käyttötalousosa					
TOIMINTATUOTOT	9 495	8 926	5 081	5 205	4 883
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	160	124	100	100	100
TOIMINTAKULUT	-27 693	-30 278	-28 862	-29 284	-29 229
TOIMINTAKATE	-18 038	-21 227	-23 681	-23 980	-24 246
Poistot ja arvonalentumiset	-6 793	-4 666	-3 137	-3 010	-2 985
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 938	-25 893	-26 818	-26 989	-27 231

6.3.1 Keskusvaalilautakunta

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta					
TOIMINTATUOTOT	45	13	0	12	0
TOIMINTAKULUT	-50	-50	-1	-16	-2
TOIMINTAKATE	-5	-37	-1	-4	-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5	-37	-1	-4	-2

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta					
TOIMINTATUOTOT	45	13	0	12	0
TOIMINTAKULUT	-48	-50	-1	-16	-2
TOIMINTAKATE	-3	-37	-1	-4	-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3	-37	-1	-4	-2

6.3.2 Tarkastuslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT20 - Tarkastuslautakunta					
TOIMINTAKULUT	-23	-21	-25	-25	-25
TOIMINTAKATE	-23	-21	-25	-25	-25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-23	-21	-25	-25	-25

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT20 - Tarkastuslautakunta					
TOIMINTAKULUT	-22	-21	-25	-25	-25
TOIMINTAKATE	-22	-21	-25	-25	-25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22	-21	-25	-25	-25

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

- Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.
- Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa JHTT-yhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:
 - Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.
 - Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
 - Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
 - Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.
- Lautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.
- Lautakunta vastaa sidonnaisuusilmoitusten ylläpidosta ja toimii rekisterinpitäjänä sekä saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

6.3.3 Valtuusto

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT30 - Valtuusto					
TOIMINTAKULUT	-44	-56	-55	-56	-57
TOIMINTAKATE	-44	-56	-55	-56	-57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44	-56	-55	-56	-57

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT30 - Valtuusto					
TOIMINTAKULUT	-44	-56	-55	-56	-57
TOIMINTAKATE	-44	-56	-55	-56	-57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44	-56	-55	-56	-57

Valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Kuntalaki korostaa valtuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkántähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen. Valtuusto edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

6.3.4 Kunnanhallitus

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT40 - Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	1 004	892	617	729	419
TOIMINTAKULUT	-4 739	-6 301	-6 367	-6 363	-6 039
TOIMINTAKATE	-3 735	-5 409	-5 750	-5 634	-5 620
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-6	-35	-31	-31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 735	-5 415	-5 785	-5 665	-5 651

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT40 - Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	997	892	617	729	419
TOIMINTAKULUT	-4 417	-6 050	-6 126	-6 122	-5 798
TOIMINTAKATE	-3 420	-5 158	-5 509	-5 393	-5 379
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-6	-35	-31	-31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 420	-5 163	-5 544	-5 424	-5 410

Tilikarttojen organisaatorakenteissa kunnanhallitus ja hallintopalvelut on yhdistetty yhdeksi yksiköksi tulosalue-
tasolla. Toiminnalliset tavoitteet on kuitenkin esitetty omina kokonaisuuksinaan. Kunnanhallitus säilyy edelleen
lautakuntana, joka käsittää tulosyksikkönä hallintopalvelujen lisäksi myös elinvoimapaalvelut. Lisäksi maakunna-
linen yhteistoiminta on lakkautettu lautakuntatasoisena ja Kainuun liitto siirretty omana kustannuspaikkanaan
hallintopalvelujen alle.

Vastaavat muutokset seuraavat talouden seurannan raportointiin osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä.

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toimintaedellytysten kehittämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaissa säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;

- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uuden kuntastrategian jalkauttaminen	Päätöksenteon strategialähtöisyyden kehittäminen	Toimintaa ohjaavien asiakirjojen päivittäminen toteutettu	
	Organisaation sisäinen ja ulkoinen sitouttaminen uuteen kuntastrategiaan	Tapaamiset kuntakonsernin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa	
Toimintaa suunnitellaan taloudelliset resurssit ja strategia huomioiden.	Ylijäämien hallittu käyttö.	Vuosikatteen suhde poistoihin ja taseeseen kertynyt ylijäämä	
Kunnan digitaaliset palvelut	Kunnan verkkokaupan käytön seuranta ja raportointi.	Kunnan verkkokaupan tapahtumatilastoista koonti 2 x vuodessa.	
Konsernijohtamisen osaamisen lisääminen ja vahvistaminen	Järjestetään koulutusta kunta- ja konsernijohtajille	HHJ- tai KHO-koulutuksen saanut 80 % kohde-ryhmästä	

Perustelut:

Kuntastrategian päivittäminen tuo mukanaan tarpeen uudistaa ja uudelleen linjata kunnan toimintaa. Kuntastrategia on keskeisin kunnan johtamisen väline ja on tärkeää varmistaa, että alemman tasoiset asiakirjat eivät ole ristiriidassa kuntastrategian kanssa. Kuntastrategian painopisteitä tuodaan kiinteämmin osaksi toimintaa jalkauttamalla niitä kunnan toimintaa operatiivisella tasolla ohjaaviin asiakirjoihin, kuten talousarviokirjaan tai päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin ohjeisiin.

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulo-rahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintää hyödynnetään kuntakuvan kehittämiseksi	VisitSuomussalmi.fi-sivustoa mainostetaan myös kuntalaisille kotikuntamatkailun ja kuntaidentiteetin kehittämiseksi.	Yksi paikallisyleisölle suunnattu tietoisuus/artikkeli	
Uusien tulijoiden osallisuutta ja kuntaan	Järjestetään uusien asukkaiden	Tilaisuuksien toteutuminen – osallistujamäärä	

kiinnittymistä tuetaan aktiivisesti.	vapaamuotoisia kahvitte- lutilaisuuksia		
--------------------------------------	--	--	--

Perustelut: Tapahtumia hyödynnetään identiteetin kehittämisessä, sillä ne lisäävät osallisuutta. Viestinnällä tuodaan edelleen esille kunnan aktiivista toimintaa, mihin liittyy myös kunnan nettisivujen kehittäminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioi- den. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Suomussalmi on muut- tovoittopaikkakunta	Monikanavainen muutta- jamarokointi – asumis- ja rakentamismahdollisuu- det veden äärelle, luonto ja vapaa-aika, palvelut ja työmahdollisuudet	Muuttotilastot – positiivinen nettomuutto	

Perustelut: Elinvoimatyö kytkeytyy niin työllisyyspalvelujen, kotoutumis- ja palvelujen kuin matkailunkin kehit-
tämiseen, kuitenkin viihtyisyyttä, rakentamista ja kunnan palvelujen saavutettavuutta unohtamatta.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistys- ten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet ja vanhat kunta- laiset löytävät verkos- toja ja vapaa-ajan teke- mistä.	Tehdään aktiivisia yhdis- tyksiä tutuksi ottamalla niitä mukaan kuntalaisille suunnattuihin tapahtumiin.	Tapahtumat, joissa mukana järjestöjä.	
PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii- reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuus- työtä kehitetään.	Kehitetään päätösten vai- kutusten ennakkoarvioin- tia	Päätösten vaikutusten ennak- koarvioinnin käyttöä lisätään ja luodaan malli käytön seu- rantaan	
	Hyödynnetään kuntalais- ten asiantuntemusta heitä koskevassa päätöksente- ossa	Osallisuussuunnitelman päi- vittämisen loppuun saattami- nen.	

Perustelut: Yhteisöllisyys ja hyvinvointi kytkeytyvät hyvin kiinteästi toisiinsa. Kunta edistää molempia tuomalla
ihmisiä ja yhteisöjä yhteen sekä avaamalla yhteyksiä ihmisten ja hyvinvointia tuottavien aktiviteettien välille.
Tukeakseen yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, kunta pitää yhteyttä järjestöihin ja kuulee kuntalaisia esimerkiksi
kyläparlamenteissa.

Keskeiset muutokset, toiminta

Kuntastrategian jalkauttaminen ja toimeenpano edellyttävät kunnanhallituksen johdolla tapahtuvaa poikkihallin-
nollista työtä. Jotta kuntastrategia voi toimia paikallisen yhteisön suuntaa viitoittavana dokumenttina, on

keskusteltava kuntakonsernin sisäisten sekä ulkoisten sidosryhmien kanssa yhteisistä pyrkimyksistä sekä sidosryhmien rooleista niiden edistämisessä. Samoin kunnan sisäisesti on tärkeää varmistaa, että toimintaa ohjaavat asiakirjat tukevat strategian toteuttamista.

Kunnan yritys- ja hva-tilojen vuokraustoiminta siirtyy kunnalta Suomussalmen Tilapalvelut Oy:lle. Vuoden 2026 aikana kunnan konsernijohtamisen kokonaisuus laajenee uudella, erityisesti kunnan elinvoiman näkökulmasta merkityksellisellä yhtiöllä. Konsernin laajentuessa sen tavoitteellisen ja linjakkaan johtamisen varmistamiseksi on syytä vahvistaa konsernijohtamisen parissa työskentelevien viranhaltijoiden, kunnanhallituksen sekä konserniyhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien osaamista.

Vuoden 2026 aikana kunnassa on todennäköisesti valmistauduttava ennakollisesti hankintalain uudistushankkeen mukanaan tuomiin muutostoimenpiteisiin. Erityisesti on arvioitava ulkoistettujen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen kokonaisuutta ja muutostarpeita.

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344
Vs. hallintojohtaja Antton Vuolle, p. 040 688 4499
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 6884480

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset (ulkoiset)

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Henkilöstömäärä	230	224	241	238
Henkilöstömenot, €/asukas	2144	2129	2273	2324
Toimintakulut, €/asukas	4133	3936	4372	4470
Toimintakate/asukas	2663	2564	3064	3133

HALLINTOPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA450 - Hallintopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	747	275	299	299	299
TOIMINTAKULUT	-2 649	-1 752	-3 074	-3 097	-3 117
TOIMINTAKATE	-1 902	-1 477	-2 775	-2 797	-2 817
Poistot ja arvonalentumiset	-11	-5	-32	-28	-28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 913	-1 482	-2 807	-2 825	-2 845

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA450 - Hallintopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	740	275	299	299	299
TOIMINTAKULUT	-2 470	-1 671	-2 916	-2 939	-2 959
TOIMINTAKATE	-1 730	-1 396	-2 617	-2 639	-2 660
Poistot ja arvonalentumiset	-11	-5	-32	-28	-28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 741	-1 401	-2 649	-2 667	-2 687

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.

- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Hallintopalvelut vastaa:

- Valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto- ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Maahanmuutto-, pakolaisohjauspalvelujen järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista palveluntuottajan järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä
- Vaalien järjestämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

1. Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
 - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
 - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)
 - Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
 - Viestintä ja sen välineet
 - Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano
 - Vaalit
2. Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Toimimme työnantajana vastuullisesti ja huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista. Henkilöstöpalvelujen roolia kehitetään	Henkilöstön hyvinvointikampanja	Henkilöstön hyvinvointikampanjassa vähintään 6 aktiviteettia. Työhyvinvointietuuden käyttöaste vähintään 80 %.	
Kehitämme kuntalaisten osallisuutta.	Uuteen kuntastrategiaan kytketty osallisuussuunnitelma	Osallisuussuunnitelma valmis vuoden 2026 aikana.	

	Lapsiparlamenttitoiminta	Lapsiparlamentti koontuu 2 kertaa vuonna 2026.	
	Nuorisovaltuuston toiminta	Nuorisovaltuuston ja luottamushenkilöiden yhteinen keskustelutilaisuus toteutuu.	
	Vanhus- ja vammaisneuvosto	Vanhus- ja vammaisneuvoston ja luottamushenkilöiden yhteinen keskustelutilaisuus toteutuu.	
Kehitämme toimintaa ja palvelutuotantoa digitalisaation avulla, kuitenkin saavutettavuus huomioiden.	Sähköisen arkiston käytön edistäminen	Arkisto tuotantokäyttöön vuonna 2026	.
	Talousarviokirjaproessin automatisointi Opiferusjärjestelmään	Toteutuu vuonna 2026	

Perustelut: Uudistuminen on tärkeä osa hallintopalvelujen toimintaa. Kuntastrategian päivittämisen jälkeen on päivitettävä siihen kytkeytyviä asiakirjoja kuten talousarviokirja ja osallisuussuunnitelma. Samalla on otollinen hetki uudistaa hallinnon toimintaa digitalisaation ja automaation keinoin. Näin uudet käytännöt rakentuvat tavalla, joka huomioi uuden kuntastrategian painopisteet ja vision.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintä on suunnitelmallista ja ajantasaista	Nettisivujen kehittäminen	Nettisivuilla olevien lomakkeiden ja asiakirjojen ajantasaistaminen.	
Viestintä tukee saavutettavuutta	Viestintäkampanja kunnan eri kanavista ja yhteydenottokeinoista.	Toteutuu vuonna 2026.	
Kotoutumispalvelut toimivat tärkeänä osana kunnan kotouttamistyötä, jossa toimialojen välinen tiedonvaihto on jouhevaa.	Yhdenvertaisuusavustus	Yhdenvertaisuusavustuksen haku kevään 2026 aikana.	

Perustelut: Viestintä tukee kunnan identiteetti- ja imagotyötä. Onkin tärkeää, että kunnan viestintä tavoittaa oikeat yleisöt ja palvelee hallinnon asiakkaita. Kunnan identiteetin tulee välittyä myös muualta tulleille. Niin kotouttamistyössä kuin kaikessa muussakin hallinnon toiminnassa tulee edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kokea ja tulla osaksi omaleimaista kulttuuriamme.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Työurajohtaminen kehittää kunnan työnantajamielikuvaa ja henkilöstön viihtyvyyttä	Omalla uralla -hankkeen toimenpiteiden jalkauttamisen jatkaminen	Oppisopimus/tehtäväpörssin käyttö jatkuu.	
	Tuemme uusien innovaatioiden syntyä kunnan toiminnassa.	Henkilöstön uutiskirje, jossa muistutetaan kertapalkkion periaatteista.	

Perustelut: Hyvällä työurajohtamisella kunta kasvattaa henkilöstön osaamista, mahdollistaa ammatillista kasvua ja tukee henkilöstön innovatiivisuutta sekä uusien ratkaisujen syntyä kunnan toiminnassa. Kunta toimii suunnannäyttäjänä ja edistää elinvoimaa omalla henkilöstöpolitiikallaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunta tukee järjestöjen ja yhdistysten toimintaa	Järjestöilta	Toteutuu vuonna 2026	
Aktiivisilla yhdistyksillä on toimivat tilat kumppanuustalolla ja yhteistyötä yhteisten asioiden hyväksi voidaan kehittää säännöllisillä tapaamisilla.	Matalan kynnyksen toiminnan jatkaminen.	Kunnan edustaja osallistuu Kumppanuustalon kokouksiin vähintään 2 kertaa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa ja työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota.	Työhyvinvointietuuden käyttöön kannustaminen.	Työhyvinvointietuuden käyttöaste vähintään 80 %.	
	Luontoa hyödynnetään hyvinvointia lisäävänä tekijänä	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus luontoretkien.	
Kunnan HYTE-työ kehittyy edelleen	Kunnan HYTE-työryhmä toimii aktiivisesti.	Vähintään kolme HYTE-työryhmän tapaamista.	
	Hyvän mielen aamukahvitilaisuudet	Hyvän mielen aamukahvit vähintään kerran vuonna 2026.	

Perustelut: Yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tuetaan edistämällä paikallisten yhteisöjen toimintaa. Dialogi järjestöjen kanssa edistää yhteisiin intresseihin pohjaavaa yhteistyötä ja kunnan kehittämistä. Kunta edistää myös henkilöstöpolitiikallaan henkilöstön hyvinvointia.

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuonna 2026 kunta ryhtyy jalkauttamaan uutta kuntastrategiaa. Edellisvuonna aloitettu uudistamistyö jatkuu siten, että uusia suunnitelmia ja käytäntöjä viimeistellään sekä otetaan käyttöön. Hallinnon prosesseja digitalisoidaan ja kehitetään ohjelmistoratkaisuin. Uuden kuntastrategian myötä tulee ajankohtaiseksi tarkastella kunnan toimintaa ohjaavia ohjeita ym. asiakirjoja ja arvioida niiden uudistamistarpeita uutta kuntastrategiaa tukeviksi. Viestinnän saralla kuntastrategiaa täytyy tehdä tutuksi kuntalaisille ja muille sidosryhmille.

Maahanmuuton ja pakolaisohjauksen palvelujen saralla kehitetään poikkihallinnollista yhteistyötä sujuvien palvelupolkujen varmistamiseksi.

Vastuuhenkilöt:

Vs. hallintojohtaja Antton Vuolle, p. 040 688 4499

Taluspäällikkö Paula Seppänen, p. 040 6884553

HALLINTOPALVELUT, ulk.	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Henkilöstömäärä	9	11	10,6	11,5*
Henkilöstömenot, €/asukas	95,13	82,43	105,04	143,22*
Toimintakulut, €/asukas	133,69	122,48	150,17	262,45*
Toimintakate/asukas	95,20	80,38	110,48	217,34*

*TA2026 tunnusluvut sisältävät myös kunnanhallituksen henkilöstömäärän ja kustannukset.

ELINVOIMAPALVELUT

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA500 - Elinvoimapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	210	592	318	429	120
TOIMINTAKULUT	-1 044	-3 392	-3 293	-3 266	-2 923
TOIMINTAKATE	-835	-2 800	-2 975	-2 837	-2 803
Poistot ja arvonalentumiset	-1	-1	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-824	-2 801	-2 979	-2 840	-2 806

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA500 - Elinvoimapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	210	592	318	429	120
TOIMINTAKULUT	-975	-3 290	-3 210	-3 183	-2 839
TOIMINTAKATE	-765	-2 698	-2 892	-2 754	-2 720
Poistot ja arvonalentumiset	-1	-1	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-755	-2 699	-2 896	-2 757	-2 723

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY5300 - Työllisyyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT		195	90	90	90
TOIMINTAKULUT		-2 116	-1 856	-1 876	-1 890
TOIMINTAKATE		-1 921	-1 766	-1 786	-1 800
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 921	-1 766	-1 786	-1 800

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY5300 - Työllisyyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT		195	90	90	90
TOIMINTAKULUT		-2 085	-1 817	-1 837	-1 850
TOIMINTAKATE		-1 890	-1 727	-1 747	-1 760
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 890	-1 727	-1 747	-1 760

Tehtävä:

Elinvoimapalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä, asukkaita ja osaavaa työvoimaa. Elinvoimapalvelut tukevat työnhakijoiden työllistymistä ja toimeenpanevat lakisääteisiä työllisyyspalveluita osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta. Elinvoimapalveluihin kuuluvat yritys-, matkailu-, työllisyys- ja maaseutupalvelut. Lakisääteiset maaseutupalvelut ostetaan Puolangan kunnalta sopimuksen mukaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja positiivisesta ilmapii-ristä	Tyhy-tilaisuuDET, tiimitapaa-miset	Tyhy-tilaisuus ja tiimita-paamisia järjestetty	
Kehitetään tilastointia, seurantaa ja tiedolla johtamista – organisaat-ion omasta toimin-nasta sekä toimintaym-päristöstä	Digimarkkinoinnin tulokselli-suutta seurataan	Toteutuneet kampanjat, saavutettu yleisö – im-pressiot ja konversiot	
Uudistetaan ja digitali-soidaan toimintatapoja ja palvelutarjontaa	Matkailun varauskalenterei-den digitalisointi		

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoi-den osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Toteutetaan moni-kanavaista kunta-markkinointia, joka li-sää alue- ja koh-debrändien tunnet-tuutta	Monikanavainen, kohdennettu markkinointi – display – Face-book ja Instagram oma sisältö + vaikuttajat – Radio + Tv – Info-näytöt ja ulkotilamainonta	4 online kampanjaa 5 radiokampanjaa 1 Tv-kampanja	
	Kv-markkinalle kohdennettu so-mesisältö	2 kv-markkinalle suunnat-tua vaikuttajakampanjaa	
Työperäistä tulomuut-toa tukevien rakentei-den kehittäminen	Vieraskielisten ohjaaminen kohti ammattiopintoja Taitotehtaassa	2 vieraskielistä opiskelijaa aloittaa opinnot Taitoteh-taassa. 5 vieraskielistä	

	Järjestetään pilotti kodinhoitaja-palvelun tarjoamisesta pikkulapsiperheille	osallistuu KAPOS-koulutukseen. Pilotti toteutettu	
--	--	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään toimivien ja aloittavien yritysten menestymisen edellytyksiä	Yrittäjätilaisuuksia järjestetään eri teemoilla Yrittäjäjärjestöjen pj. tapaamiset Säännöllisesti toistuvia yrittäjien aamukahvitilaisuuksia Yritysryhmä- ja kehittämissankkeiden toteuttaminen – KAMK yhteistyö. Haetaan jatkohanketta kunnan omalle STK-hankkeelle. Osallistutaan kutsuttaessa yrittäjä- ja matkailuyhdistysten tilaisuuksiin	6 yrittäjätilaisuutta toteutunut Tavattu 2 krt. 6 aamukahvitilaisuutta järjestetty Osallistuminen kolmeen yritysten toimintaedellytyksiä lisäävään hankkeeseen. Läsnäolo tilaisuuksissa	
Yrityspalveluiden pisteet nousevat Yrittäjien Kunta-barometrissa	Seuraava tarkasteluvuosi 2026	Pisteet > suhteessa 2024	
Uusien investointien saaminen kuntaan	Nordic Talcin talkkituotantoinvestoinnin edesauttaminen – sähköverkko, logistiset yhteydet Teollisten investoreiden kontaktointi hyödyntäen Kurimon investointikortteja Hossan investorimarkkinointi, investointikorttien hyödyntäminen Investinsuomussalmi.fi sivun markkinointi	Nordic Talcin tarpeita kuultu ja niihin reagoitu ajantasaisesti – kunnan toimenpiteet tapauskohtaisen arvioinnin perusteella 50 investoria kontaktoitu 20 uutta vuodepaikkaa vuosittain 5000 sivustovierailua	
Omistajanvaihdosten tukeminen	Omistajanvaihdosten tukeminen maakunnallisena yhteistyönä	Omistajanvaihdoksia tuettu	
Matkailun aluetaloudellinen vaikutus >16 milj. € Edistetään matkailuyritysten;	Matkailun kehittämishankkeet ja toimenpiteet		

toiminnan aloittamista ja omistajanvaihdoksia – 3 perustettua yritystä vuodessa	Markkinointi uusien yritysten houkuttelemiseksi – perustamisneuvonta	Uusien matkailuyritysten määrä sis. omistajanvaihdosten toteutuminen	
Verkko-ostettavuutta – viisituumussalmi.fi sivuston jatkokehitys	Visit Suomussalmi -sivuston palveluiden monipuolisuus	Matkailuoppaiden esittelysivu lisätty VisitSuomussalmi -sivustolle.	
Osaamista ja kilpailukykyä	Organisoidaan ja välitetään koulutuksia yrityksille Tuetaan yritysten tuotekehitystä	Tuettu 3 yrityksen tuotekehitystä	
Kv-matkailun ja matkanjärjestäjäyhteistyön kehittäminen	Oma työ ja hanketyö Kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertueiden järjestäminen Kehitetään palvelupaketteja alueelle Osallistuminen myyntitapahtumiin	1–2 kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertuetta vuodessa Uudet kokonaisuudet ja paketit 2 myyntitapahtumaa/vuosi	
Ympärivuotisuuden kasvattaminen matkailussa	Ämmänsaaren ympäristön talviviikkopaketin rakentamisen tuki ja paketin markkinointi kansainvälisille matkanjärjestäjille Kehitetään ympärivuotisesti tapahtumia	Talviviikkopaketti kansainvälisten standardien mukaisessa myyntivalmiudessa Tapahtumien kävijämäärä kasvanut	
Matkailualueita kehitetään vastuullisena matkailukohteenä	Matkailuyritysten vastuullisuuden nykytila Matkailuyritysten STF-prosesseja tuetaan	1 uusi yritys STF-polulla	
Reittikehitys	Otetaan käyttöön uusia maastopyöräreittejä	Osoitettu uusia pyöräilyreittejä moottorikelkauria hyödyntäen	
Edistetään ammatillista osaamista työelämän tarpeet huomioiden	Taitotehtaassa ammatillinen opiskelumahdollisuus Oppisopimusopiskelun osuus Taitotehtasopinnoissa kasvaa Tarjotaan opiskelu- ja uravalmiudet 1 op opintokokonaisuutta Taitotehtaassa Lyhytkestoisten täydennyskoulutusten järjestäminen suomussalmelaisten työntantajien tarpeita mukaan.	Taitotehtaassa opiskelee 25 hlöä vuoden aikana Pääosassa aloitettuja opintoja oppisopimus sisältäyty opintoihin koulutussopimuksen ohella Opintokokonaisuutta tarjottu Korttikoulutuksia ja lyhytkestoisia koulutuksia järjestetty.	
Edistetään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia innovatiivisin koulutusratkaisuilla	Ura/työnhakuvalmennuksen järjestäminen työttömille työnhakijoille	Valmennuksien vaikuttavuus: valmennuksissa olleista yli 50 % töissä, koulutuksessa tai työkeilussa 3 kk valmennuksen päättymisestä.	

Työllisten määrän lisääminen, työttömyysasteen vähentäminen Työnantajapalveluiden kehittäminen	Kaksisuuntainen työllisyystyö; työnantajat saavat työntekijöitä, työnhakijat löytävät työpaikkoja	Kumulatiivinen työttömyysaste < 12 % Virta yli 3kk työttömyyteen alle 50 %	
	Työnantajayhteistyön lisääminen	Jokainen työllisyysohjaaja osallistunut vähintään yhdelle yrityskäynnille.	
	Töissä Suomussalmella-tilaisuuden järjestäminen	Tilaisuuteen osallistuu vähintään 8 yritystä, joista puolet löytää työntekijän tilaisuudessa.	
	Työnantajan työntekijätarpeeseen vastaaminen palvelumallin mukaan. Työnantajan palveluprosessin järjestelmällinen seuranta työllisyystiimin kokoontumisissa.	Työllisyystiimi 1 krt. / kk	
	Työperäisten maahanmuuttajien ja vieraskielisten työnhakijoiden rekrytointien edistäminen suomussalmelaisiin työpaikkoihin. Vieraskielisten rekrytointien tarjoaminen työnantajille vaihtoehtoksi työnantajapalvelumallin mukaan.	Vieraskielisten rekrytointia esitetty vaihtoehtoksi jokaiselle työvoimatarpeesta ilmoittaneelle työnantajalle. 5 vieraskielistä työnhakijaa / työperäistä maahanmuuttajaa työllistynyt työllisyyspalveluiden tuella.	
	Työmarkkinatorin käytön perehdytys työnantajille.	Perehdytystilaisuuden järjestäminen työnantajille. Yksittäisten valmennuksien järjestäminen.	
	Työllisyysohjausta tarjotaan työperäisten tulomuuttajien puolisoille	Ohjausta tarjottu jokaiselle työllisyyspalveluiden tiedoksi tulleeelle työperäisen tulomuuttajan puolisolalle	
	Kuntalisän vaikuttavuuden lisääminen	Kuntalisällä työllistettyistä yli 50 % työllistynyt 3 kk kuntalisäjakson jälkeen.	
Työnhakijapalveluiden kehittäminen	Kuntaan työllistettävien urapolun edistäminen kohti työllistymistä.	3 kk kunnan yksiköihin työllistämisen jälkeen töissä tai työllistymistä edistävässä palvelussa yli 50 % työnhakijoista	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
---------	--------------	----------	---------

Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Osallistutaan yhdistysten kokoontumisiin Kumppanuustalolla Järjestöillan järjestäminen	Osallistuminen Järjestäminen, sovittu vuosittaiseksi	
Aktiivisten yhdistysten toiminnan tukeminen	Kaksi kyläparlamenttia vuosittain	Kyläparlamenttien toteutuminen	
Matkailutoimijat yhdessä kehittämistemojen ympärille	Järjestetään matkailutoimijoiden tapaaminen 2 krt vuodessa	Yhteisten tapaamisten toteutuminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii- reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Retkeilyreittitarjonta ja kuvaukset edistävät myös paikallisten hyvinvointia	Moottorikelkkaurien kesä- ja talvikunnossapito järjestetään Moottorikelkkaurille osoitetaan kesäajan maastopyöräilyreittejä	Kunnossapitoa toteutettu Yksi uusi maastopyöräreitti osoitettu	

Keskeiset muutokset, toiminta

Elinvoimapalvelut koostuvat yritys-, matkailu-, maaseutu- ja työllisyyspalveluista.

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on hoitaa työvoimaviranomaisen lakisääteisiä ja oman kunnan tarjoamia henkilöasiakaspalveluita työnhakijoille mukaan lukien vieraskieliset työnhakijat. Työnantajia tuetaan työvoiman saatavuudessa ja osaavan henkilöstön kouluttautumisessa. Suomussalmen Taitotehdas -toiminnalla tarjotaan ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille sekä tuetaan yrityksiä osaavan työvoiman saatavuudessa ja lisäämällä nykyisen henkilökunnan osaamista.

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki.

Osallistutaan säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n ja Ylä-Kainuun Yrittäjänaiset ry:n sekä alueen matkailuyhdistyksien ja elinvoimayhteistyöryhmän sekä muiden yhteistyötahojen toimintaan.

Luontomatkailun kehittämisessä keskitytään Hossan alueen palvelutarjonnan ja kävijävolyyymien kasvattamiseen. Tavoitteena on saada alueesta vahvuksiensa kautta tunnistettava, kansainvälinen, ja ympärivuotiset palvelut tarjoava esteetön luontomatkailukohde. Kuntakeskuksen alueen matkailua edistetään luontoliikuntainfraa sekä digitaalisia jakelu- ja markkinointikanavia kehittämällä huomioiden myös historia- ja kulttuurikohteet. Varmistetaan digitaalisen ostopolun toimivuus koko kunnan matkailusektorilla.

Edesautetaan uusien yritysinvestointien saamista kuntaan aktiivisella investorikontaktoinnilla ja esivalmisteltujen investointiaihoiden markkinoinnilla.

Puretaan elinkeinojen kehittämisrahastossa olevia määrärahoja elinkeinotoimintaa edistäviin hankkeisiin.

Vastuuhenkilö:

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka

puh. 040 688 4480

ELINVOIMAPALVELUT, ulk.	TP2023	TP2024	TA2025*	TA2026
Henkilöstömäärä	7	7	14	14
Henkilöstömenot, €/asukas	74,1	82,4	158,9	171,3
Toimintakulut, €/asukas	134,1	174,2	475,5	474,3
Toimintakate, €/asukas	107,9	119,4	390	427,4

*TE-palvelut siirtyivät kunnille 1.1.2025.

Työttömyysetuuksien kuntarahoitusosuus

Vuoden 2015 alusta alkaen kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta on ollut 50 % 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Vuoden 2025 alusta alkaen kunta maksaa työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta ja ansiopäivärahasta 10 % 101-200 päivän, 20 % 201-300 päivän, 30 % 301-400 päivän, 40 % 401-700 päivän ja 50 % >701 päivän työttömyysjaksoista.

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
euroa	641 140	641 000	350 000	304 247	309 064	418 307	432 726	352 293	374 259

Vuodesta 2025 alkaen työttömyysetuuksien maksujärjestelmä muuttui siis siten, että kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa. Työttömien palveluihin aktivointi ei enää siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.

Työttömyysetuuksien rahoituksen uudistus kompensoidaan kunnille poikkileikkaushetken mukaisena. Muuttumattoman kompensaation vuoksi työllisyyskehityksellä on jatkossa nykyistä suurempi vaikutus kunnan rahoitusasemaan.

6.3.6 Sivistyslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT60 - Sivistyslautakunta					
TOIMINTATUOTOT	1 267	1 229	1 138	1 138	1 138
TOIMINTAKULUT	-16 297	-17 523	-17 359	-17 649	-17 848
TOIMINTAKATE	-15 031	-16 294	-16 221	-16 511	-16 710
Poistot ja arvonalentumiset	-571	-611	-237	-115	-90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 617	-16 905	-16 459	-16 625	-16 800

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT60 - Sivistyslautakunta					
TOIMINTATUOTOT	1 226	1 200	1 078	1 078	1 078
TOIMINTAKULUT	-12 002	-12 809	-13 009	-13 298	-13 497
TOIMINTAKATE	-10 776	-11 609	-11 931	-12 220	-12 419
Poistot ja arvonalentumiset	-571	-611	-237	-115	-90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 363	-12 220	-12 168	-12 335	-12 509

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA600 - Sivistyspalveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	1	18	1	1	1
TOIMINTAKULUT	-162	-194	-196	-200	-202
TOIMINTAKATE	-162	-177	-195	-199	-202
Poistot ja arvonalentumiset			-10	-10	-10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-162	-177	-205	-209	-212

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA600 - Sivistyspalveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	0	17	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-148	-179	-180	-184	-187
TOIMINTAKATE	-148	-162	-180	-184	-187
Poistot ja arvonalentumiset			-10	-10	-10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-148	-162	-190	-194	-197

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on palvella kuntalaisia ja luoda mahdollisuuksia sivistyspalvelujen laadukkaalle ja tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle. Sivistyslautakunnan tehtävissä edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja luodaan monipuoliset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen, oppimiseen sekä vapaa-ajan harrastustoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Suomussalmen kunnan yhtenäisen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen on jatkuvaa	Kehittämistyön eteneminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Kehittämistyön toteutuma - kehittämistyön arviointi kuluneelta vuodelta - uuden toimintavuoden tavoitteiden asettaminen	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Tilojen joustava yhteiskäyttö kehittyy eri toimijoiden kesken	Kehittämistyön toteutuma, tiloja käyttää aktiivisesti väh. 5 eri tehtäväalueen toimijaa Yhtenäiskouluhankkeen rakentamisprosessi viehdään päätökseen vuoden 2026 aikana.	

Sivistyspalveluiden taloudellinen järjestäminen huomioiden palveluiden järjestäjää koskevat velvoitteet	Sivistyspalveluiden johtoryhmä seuraa säännöllisesti talouden toteutumaa muutoksiin aktiivisesti reagoituen	Talousarvion toteutuma-vertailut käsitellään kuukausittain sivistystoimen johtoryhmässä	
Sivistyspalveluiden henkilöstön osaaminen pysyy ajan tasalla ja henkilöstö on motivoitunut	Henkilöstömitoitus on taroituksenmukainen eri tehtävissä Täydennyskoulutus-tarjontaa hyödynnetään, väh. 1pv/hlö/vuosi Kehityskeskustelut	Työhyvinvointikyselyiden tulokset Täydennyskoulutukseen osallistuminen, OSS-järjestelmän hyödyntäminen koulutusseurannassa Kehityskeskustelut toteutetaan kerran vuodessa, toteuman raportointi palveluyksiköittäin.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulojen osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sivistyspalveluiden toiminnasta viestitään positiivisesti eri medioissa omaa osaamista, identiteettiä ja vahvuuksia arvostaen	Medianäkyvyydestä sivistyspalveluiden eri tehtävissä huolehditaan aktiivisesti	Medianäkyvyys, määrä ja laatu, kunnan www-sivujen aktiivinen päivittäminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea iästä ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yrittäjyyskasvatus näkyy toiminnassa lasten ja nuorten palveluissa, kouluilla ja oppilaitoksissa	Yrityskylä-yhteistyö toimii ja lukion yrityskurssit järjestetään suunnitelman mukaan	6.luokkalaisten ja 9. yrityskylä-vierailut toteutuvat. Lukion yrityskurssit toteutuvat	
Teemme yhteistyötä toisen asteen eri koulutus-toimijoiden kanssa mahdollistaen verkkopedagogiikan ja monimuoto-opiskelun mahdollisuudet	Lukiassa jatketaan filiaalisyhteistyötä. Yhteistyötä tiivistetään ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa monimuoto-opiskelun, verkkopedagogiikan sekä oppisopimusopiskelun osalta	Etäkurssien määrä vähintään 10. Yhteistyötapaamiset ammatillisen koulutuksen järjestäjän kanssa järjestetään vuosittain Sivistyspalveluiden henkilöstöresurssivaraus toteutuu Taitotehdas-hankesuunnitelman mukaisesti toimintaan kohdistettuna.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sivistyspalveluiden toiminta järjestetään asiakasnäkökulmasta	Sivistyspalveluiden eri tehtävissä järjestetään säännöllisesti asiakaspalautekyselyitä ja toimintaa kehitetään tuloksia hyödyntäen	Asiakaspalautekyselyt (määrä) ja niiden tulokset (laatu)	
Sähköiset asiointipalvelut ovat sivistyspalveluissa kattavasti käytössä.	Uusia osallistumis- ja asiointimahdollisuuksia lisätään yksiköissä digitalisaatiota hyödyntämällä.	Sivistyspalveluissa hyödynnetään verkkokauppaa. Oppilashallinto-ohjelmiston käyttöä tehostetaan. Digitaaliset hakulomakkeet palveluihin on käytössä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lasten ja nuorten hyvinvointi kehittyy yhteistyöllä	Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä kuntatasoinen suunnitelma ohjaa palveluiden järjestämistä ja näkyy sivistyspalvelujen tehtävien suunnitelmissa	Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu väh. 2 kertaa vuodessa. Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa toteutumaa vuosittain.	
Kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet konkretisoituvat sivistyspalvelujen toiminnoissa	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on purettu osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia	Sivistystoimen johtoryhmä seuraa toteutumaa vuosittain	

Keskeiset muutokset, toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta kokoontuu 10–11 kertaa vuodessa. Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kalenterivuoden aikana. Johtoryhmä tukee sivistyspalveluiden toiminnan koordinoitua.

Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden lisäksi sivistyspalvelujen toimintaa ohjaa myös kunnan hyvinvointisuunnitelmassa, maakunnallisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa sekä kuntakohtaisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Sivistyspalveluiden järjestämissä palveluissa kuntarajat ylittävä yhteistyö on jo osa arkea. Yhteistyön mahdollisuuksia on valmius lisätäkin, jos se yhteistyökumppanien kanssa katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Perusteena voidaan pitää mm. osapuolien järjestämisen palvelutarjonnan varmistamista ja/tai laadun parantamista, kun se katsotaan yhteistyökumppanien kanssa yhteiseksi eduksi.

Sivistyspalveluissa osallistutaan aktiivisesti hankerahoitushakuihin, joilla tuetaan ja kehitetään toimintaa. Lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on kunnassa vähenevä. Toimintaa järjestetään ja suunnitellaan tuleville vuosille lapsi- ja oppilasmääräennusteet huomioiden. Sivistyslautakunnan kokouksiin on kutsuttuna nuorisovaltuuston edustaja. Sivistyslautakunnan sekä viranhaltijoiden edustus on mukana Lasten Parlamentti-toiminnassa.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 040 688 4545

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	145,9	145,9	139,8	138,2
Henkilöstömenot, €/asukas	1241,71	1271,27	1370,64	1425,84
Toimintakulut, €/asukas	2246,88	2316,29	1851,19	1922,11
Toimintakate/asukas	2003,29	2135,62	1677,80	1762,83
Lautakunnan kokoukset, kpl	12	12	10-11	10-11

SIVISTYSPALVELUT	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	16,51	17,21	18,03	18,55
Toimintakulut, €/asukas	21,40	23,08	25,93	26,66
Toimintakate/asukas	21,31	22,96	23,47	26,66
Johtoryhmän kokoukset, kpl	12	12	11	11

VARHAISKASVATUS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA610 - Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	149	102	98	98	98
TOIMINTAKULUT	-3 189	-3 245	-3 249	-3 318	-3 365
TOIMINTAKATE	-3 040	-3 144	-3 151	-3 220	-3 267
Poistot ja arvonalentumiset	-7	-15	-16	-9	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 046	-3 158	-3 167	-3 229	-3 267

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA610 - Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	149	102	98	98	98
TOIMINTAKULUT	-2 514	-2 598	-2 598	-2 667	-2 714
TOIMINTAKATE	-2 365	-2 496	-2 500	-2 569	-2 616
Poistot ja arvonalentumiset	-7	-15	-16	-9	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 372	-2 511	-2 516	-2 578	-2 616

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta varhaiskasvatusta, jonka tehtävänä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta tukevaa ja syrjäytymistä ehkäisevää palvelua.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sitoutuminen varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisten tavoitteiden ja pedagogiikan innostavaan, uutta kokeilevaan ja rohkeaan käyttöön lapsiryhmissä myönteisellä tavalla. Valtakunnallinen uusi varhaiskasvatussuunnitelma.	Koulutukset, henkilöstön vahvuuksien käyttö eri toiminoissa lapsiryhmissä.	VALSSI (varhaiskasvatuksen laadun arviointi järjestelmä) vanhemmille, lapsille ja henkilöstölle 3 vuoden välein, keväällä 2026. 1.1.2026, työstäminen varhaiskasvatuksessa alkaa.	
Varhaiskasvatus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen.	Hankeyhteistyö Kainuun alueen kuntien kanssa.	Väh.1 yhteinen hanke/vuosi, ei tiedossa olevia hankkeita. eVaka Kainuun kuntien yhteinen toiminnanohjauksen järjestelmä, kehittäminen jatkuu.	
Varhaiskasvatushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen.	Varhaiskasvatuksen omat koulutukset ja muut täydennyskoulutus.	3/koulutuspäivää/toimintakausi/hlö. Huomioidaan koulutuksissa työntekijän omat kiinnostuksen kohteet koulutuksia suunniteltaessa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Itsetunnon vahva suomussalmelainen lapsi.	Vahvistetaan lapsen tietoja ja taitoja lisäämällä lapsen osallisuutta ja otamalla huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.	VALSSI (varhaiskasvatuksen laadun arviointi järjestelmä) keväällä 2026. Vasu (lapsen varhaiskasvatussuunnitelma) - keskustelut.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Varhaiskasvatus tukee kunnan elinvoimaisuutta.	Kaikille lapsille järjestetty terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatuspaikka. Tiivis yhteistyö maahanmuut-tokoordinaattorin ja pakolaisohjaajan kanssa. kanssa.	100 % varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset. Tiedotteet on heidän omalle kielelleen käännetty. Tulkkauspalvelut.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus.	Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen	Varhaiskasvatussuunnitelman säännöllinen arviointi. (VALSSI).	

	ja oppimisen tarpeet. Toimimme inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.	Kolmiportainen tuki; hallintopäätökset tehty. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -asiakirja käytössä.	
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva lapsi.	Laadukas varhaiskasvatus; edistetään jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia. Riittävä henkilöstö. Asianmukainen työympäristö.	Pedagogiikassa korostuu; Luonnon, liikunnan, levon, leikin ja ravinnon tasapainoisuus lapsen päivässä varhaiskasvatuksessa. Henkilöstö on lain mukainen. Lapsiryhmät ovat lainmukaiset. Terveelliset ja turvalliset tilat toimia.	
Hyvinvoiva henkilöstö.	Tyhy-toiminta. Kehityskeskustelut. Yhteisöllisyyteen panostaminen.	Virkistyspäivä koko varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteinen. Keh. kesk. Käyty 100 % 1/toimintakausi. Yhteiset tapahtumat.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kaikki päiväkotiryhmät toimivat niille tarkoitetuissa tiloissa Taivalkehdossa ja Pitämän päiväkodissa ja Karhulanvaaran päiväkotiryhmässä, joka jatkaa sisarusryhmänä. Ruhtinansalmella päiväkotiryhmä jatkaa myös. Kunnassa on 1 perhepäivähoitaja. Lapsimäärä vähenee pienentyneen syntyvyyden johdosta. Vuorohoidossa painottuu edelleen alle 3-vuotiaiden lasten määrä, joka vaikuttaa myös henkilöstörakenteeseen, kuin myös ilta-, yö- (korostuu marraskuusta- huhtikuulle) ja viikonloppuhoidon tarve.

VALSSI (varhaiskasvatuksen laadunhallinta järjestelmä) on otettu käyttöön hankkeen myötä ja sitä lähdetään toteuttamaan suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi arviointien pohjalta.

Varhaiskasvatukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta. eVaka on Kainuun kunnissa yhteneväinen toiminnanohjausjärjestelmä, jota kehitetään edelleen.

Vastuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen, puh. 044 568 4321

Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm, puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026
Henkilöstömäärä	46,8	46,8	41,8	37
Henkilöstömenot, €/asukas	297,87	309,18	333,82	338,7
Toimintakulut, €/asukas	435,14	453,20	375,40	383,87
Toimintakate/asukas	392,21	432,03	360,70	369,42

PERUSOPETUS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA620 - Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	409	289	269	269	269
TOIMINTAKULUT	-8 674	-9 162	-9 091	-9 236	-9 335
TOIMINTAKATE	-8 266	-8 873	-8 822	-8 967	-9 066
Poistot ja arvonalentumiset	-465	-484	-40	-12	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 731	-9 357	-8 862	-8 978	-9 066

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA620 - Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	402	287	263	263	263
TOIMINTAKULUT	-6 520	-6 947	-7 046	-7 190	-7 290
TOIMINTAKATE	-6 117	-6 660	-6 783	-6 927	-7 027
Poistot ja arvonalentumiset	-465	-484	-40	-12	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 582	-7 144	-6 823	-6 939	-7 027

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Keskitymme oppilaskeskeiseen, toiminnalliseen ja aktivoivaan työskentelyyn, hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetus ohjaa oppijaa hankkimaan jatko-opinnoissa ja yleisesti elämässä tarvittavat tiedot ja taidot, oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksen toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa on osa jokaisen arkea	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa laajasti, pedagogiset keskustelut ovat osa koulujen arkea. Suomussalmen perusopetukseen laaditun tvtsuunnitelman käyttöön-otto	Tvt-osaamisen taitotaso on hyvä ja tekoälyn käyttöönottoa koulutyön toiminnan tukena harjoitellaan. Suunnitelman vuosiluokkaiset toimintatavat ovat käytössä, itsearviointi Laskennallinen laitekan- tamitoitus tvtsstrategian mukainen	

	Oppilaspäätelaitteiden määrä pidetään Kainuun tvt-strategian mukaisesti Digitutorit toimivat kouluilla ja DOK-hanketta sekä sen jatkoa hyödynnetään koulujen kehittämistyössä	Digitutor-työhön kohdistetut vvt:t	
Perusopetus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen	Hankeyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	väh. 1 yhteishanke/vuosi Opetuksen järjestämisessä pyritään tarjoamaan yhteistyötä kuntarajojen yli	
Opetushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen	Veso-koulutukset järjestetään ja myös muuhun taroituksenmukaiseen täydennyskoulutukseen osallistutaan resurssien puitteissa	Opetushenkilökunta: 4 täydennyskoulutuspäivää / vuosi (sis. vesot). Hyödynnetään OSS-ohjelmistoa koulutusten dokumentointiin.	
Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	Kehityskeskustelut käydään yksiköittäin vuosittain	Kehityskeskustelujen toteutuma (%-osuus)	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksessa vahvistamme oppijoiden ja koko yhteisön kotiseutuidentiteettiä, alueen kulttuuritietoutta sekä historian tunteista	Suomussalmen ja Kainuun luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Perusopetuksen MOK-kokonaisuuksien toteuttaminen kotiseutuidentiteetti huomioiden	
Perusopetuksessa noudatetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset työpajat toteutetaan.	Luokkatasoiset työpajat toteutuvat	
Tapahtumat tukevat kotiseutuidentiteettiä ja kiinnostumista paikkakuntaan	Järjestämme yhteisiä, erimittaluokan yhteisöllisiä ja oppilaita aktivoivia tilaisuuksia ja tapahtumia sekä osallistumme muiden tahojen järjestämiin tapahtumiin	Syyslukukauden 2026 yhteisöllinen luontoliikuntatapahtuma järjestetään	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
---------	--------------	----------	---------

Palveluiden käyttäjien aktiivista osallistumista toiminnan kehittämiseen vahvistetaan asiakaspalautekyselyiden säännöllisellä toteuttamisella	Järjestetään perusopetuksen huoltajakysely keväällä 2026	Huoltajakyselyn tulokset (asteikolla 1-4) väh. 2024 tulosten tasolla.	
Osallistumme aktiivisesti hanke- ja erityisavustusten hakuprosesseihin perusopetuksen toiminnan kehittämiseksi	Hanke- ja kehittämistoinnin kriittinen tarkastelu ja toiminnan kannalta keskeisiin hankkeisiin aktiivinen osallistuminen, pyritään painottamaan liikuntaa ja lukutaitoa edistävät hankkeet	Hankkeiden määrä, kpl	
Perusopetuksessa huomioidaan ympäristönäkökulma ja kestävän kehityksen velvoitteet	Esi- ja perusopetuksen yksiköissä nostetaan kierrätys- ja kiertotalouden toimintatavat esille arkeen oppilaiden ja henkilöstön kanssa.	Kouluilla järjestetään kierrätysteemainen tapahtuma. Kierrätyksen käytänteitä kouluilla monipuolistetaan.	
Kuntaan ja yhteiskuntaan sitoutumista.	Energialoudelliseen elämäntapaan ohjaaminen, oman toiminnan vaikutus yhteisön kulutukseen	Ruokaraati kokoontuu koululla (kokousten lkm)	
	Perusopetuksen työelämäyhteistyö	Hävikkiruokaviikko järjestetään kouluilla	
	TET 7.lk 1pv/8.lk 1vko/9.lk 2vko	Ohjaaminen oikeisiin kulutustottumuksiin ja ruokailutapoihin.	
	Yhteisprojektit	Kesätyösetelien käyttöaste, %-osuus	
		Yläkouluikäisten tet-jaksojen toteutuminen	
		Somenäkyvyys	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja aktiivinen puuttuminen kiusaamistapauksiin.	Perusopetuksessa on käytössä Kiva-toimintamalli, oppitunnit pidetään ohjelman mukaan ja nimetyt tiimit selvittävät esille noussevat tapahtumat	Oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti	
	Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja toimintatavat ovat esillä vanhempainilloissa.	Toteutunut / ei toteutunut	
	Yhteistyötä poliisin kanssa tiivistetään mm. Online-oppitunnit ja Ankkuri-tiimin kanssa yhteistyö on käynnissä.	Toteutunut / ei toteutunut, Ankkuri-tiimin kokoontumiskerrat	
	Nuorisotoimen kanssa yhteistyötä kouluilla tiivistetään.	Koulunuorisotyön toteutus jatkuu	

	Kummitoiminta on osa oppilaitosten arkea. Someturva-palvelu on käytössä kaikilla kouluilla.	omarahoitteisena molemmilla kouluilla Toteutunut / ei toteutunut Someturvan käytön aktiivisuusprosentti	
Lasten osallisuutta ja vuorovaihtusmahdollisuuksia kuntapäättäjien kanssa vahvistetaan järjestämällä "Lasten parlamentti"-tyyppistä toimintaa	Lasten parlamentti - toiminta on käynnissä ja koontumiset väh. 2 krt vuodessa.	väh. 2 kokousta	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksen oppilailla on mahdollisuus mielekkääseen harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä	Perusopetuksen kouluilla järjestetään aktiivista kerho- ja harrastusryhmätoimintaa läpi lukuvuoden.	Järjestettävä kerhotoinnin määrä h/lukuvuosi Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä (netto)	
Aktiivinen välituntitoiminta	Aktiivinen välituntitoiminta. Pitkän välitunnin hyödyntäminen välituntitoiminnan monipuolistamiseksi. Lajiesittelyjä ja koulun ulkopuolisia esittelijöitä kutsutaan mukaan toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan ops-muutokset huomioidaan toiminnassa	Välkkäri-ohjaajien koulutukset toteutetaan. Koulutukset hyödynnetään vertaisohjauksen järjestämisessä. Ops-päivitys on toteutettu ja muutos astuu voimaan 1.8.2026	
Ennaltaehkäisevät palvelut ja arjen tuen toimintojen kehittäminen	Perusopetuksessa on käytössä aktiivinen koulupoissaolojen seurantamalli	Koulupoissaolojen seurantamalli on käytössä. Ennaltaehkäisy ja puuttuminen poissaoloihin tapahtuu suunnitelman raja-arvojen mukaan. Poissaolot, opp. lkm. (ei opetuksessa) Yli 300 h/lv. Yli 200 h/lv.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Syksyllä 2026 Karhulanvaaran koululla on ennusteen mukaan 130 vuosiluokkien E-6 oppilasta, joista esiopetuksessa 17. Ruukinkankaan koululla on ennusteen mukaan yhteensä 367 vuosiluokkien E-9 oppilasta, joista esiopetuksessa 17 oppilasta, 166 oppilasta vuosiluokilla 1–6 ja 184 oppilasta vuosiluokilla 7-9. Ennusteiden mukaan oppilasmäärä vähenee edelleen. Oppilasmäärän väheneminen kohdistuu erityisesti alakouluikäisten lukumäärään, jossa vähenemistä on yksi ryhmä vuodessa seuraavien vuosien ajan. Ruukinkankaan alaluokkien opetus siirtyy tämän johdosta yksisarjaisuuteen eli rinnakkaisluokat poistuvat. Syksyllä 2026 Ruukinkankaan koulussa esiopetus sekä vuosiluokat 1, 2 ja 3 toimivat jo yksisarjaisena, ilman rinnakkaisryhmää. Ennusteen mukaan Ruukinkankaan koulu on alaluokkien (1-6) osalta yksisarjainen syksyllä 2029.

Oppilasmäärän muuttuessa alakouluikäisten ryhmien vähentyminen pystytään valmistelun ennakkotietojen mukaan huomioimaan tulevina vuosina hyödyntäen henkilöstösuunnittelussa eläke- ja muuta poistumaa. Aineenopettajien ja lehtoreiden osalta hyödynnetään entistä enemmän ns. yhteisiä opettajia lukion kanssa sekä perusopetuksen sisällä. Huomiota on tulevina vuosina kiinnitettävä myös opetusvelvollisuustuntien täyttymiseen suhteessa olemassa oleviin virkanimikkeisiin. Koulunkäynninohjaajien määrä vähenee myös oppilasmäärän pienentyessä. Tämä pystytään lähtökohtaisesti huomioimaan määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisen kautta.

Esiopetuksen sekä perusopetuksen ryhmittely suhteutetaan laskevaan oppilasennusteeseen. Ruukinkankaan koulun esiopetuksen oppilaat opiskelevat Taivalkehdon päiväkodin yhteydessä vielä lukuvuoden 2025-2026. Ruukinkankaan esiopetus on tarkoitus siirtää uuden koulurakennuksen tiloihin heti, kun se on mahdollista. Taivoitteena on siirtää esiopetus Ruukinkankaan koululle jo syyslukukauden 2026 alusta lukien. Siirto tapahtuu viimeistään syyslukukauden 2027 alusta lukien, jos tilojen yhteiskäyttö perusopetuksen ja lukion osalta ei siirtoa vielä mahdollistaisi syksyllä 2026.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä aikuisten perusopetuksen opiskelijoiden lukumäärää on haastavaa ennakoida. Aikuisten perusopetuksessa varaudutaan yhden ryhmän tarpeeseen lukuvuodelle 2026-2027, valmistavassa opetuksessa ennakoitu tarve on myös yhdelle ryhmälle. Aikuisten perusopetus toimii kunnan virastotalon 3. kerroksen tiloissa ja valmistava opetus toimii Karhulanvaaran koululla. Sivistyslautakunta päättää tarvittaessa oppilas-/opiskelijamäärän huomattavien muutosten perusteella uusista perustettavista ryhmistä, jos maahanmuuttajien ennakoitu määrä kesken toimintavuoden sitä edellyttää.

Ruukinkankaan uuden koulun toimintakulttuurin kehittäminen jatkuu. Yhtenäiskoulun varsinainen rakentamisprojekti päättyy vuoden 2026 aikana, kun lukiorakennuksen tilalle on saatu paikoitus- ja muu piha-alueen rakentaminen vietyä päätökseen. Perusopetuksen koulujen pedagogisen kehittämisen työstämistä jatketaan yhtenäisen perusopetuksen näkökulmasta edelleen. Yhtenäiset toimintatavat perusopetuksen yksiköissä edesauttavat yhdenvertaisuuden toteutumista ja helpottavat nivelvaihesiirtymiä. Hanketuella käynnistynyt koulun nuorisotyö tukee nivelvaihesiirtymissä sekä oppilaiden koulu- ja vapaa-ajan aktiviteettien ja arjen haasteiden kanssa, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankerahoitus päättyy, eikä sitä voida enää saada toiminnan ylläpitämiseen. Tästä syystä koulunuorisotyötä esitetään yhdessä nuorisotoimen kanssa vakiinnutettavaksi kuntaan ja järjestettäväksi omarahoitteisena lasten ja nuorten hyvinvointia tukemaan. Hanketyöllä käynnistetty koulunuorisotyö on osoittautunut tarpeelliseksi ja siitä on saatu molemmilta kouluilta runsaasti positiivista palautetta. Taloudelliset varaukset sisältyvät nuorisotoimen henkilöstökuluihin.

Oman toiminnan arvioinnin ja pedagogisen kehittämisen osalta tehdään yhteistyötä Kainuun muiden kuntien kanssa hyödyntäen myös Kansallisen arviointikeskuksen osaamista sekä yliopistoyhteistyön mahdollisuuksia.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan kohdistui 1.8.2025 alkaen kolme muutosta. Perusopetuksen vähimmäistuntimäärää muutettiin, oppimisen tuen kokonaisuudistus astui voimaan (siirtymäkausi on käynnissä aina 8/2026 saakka), lisäksi perusopetuslain muutoksen perusteella päivitetty järjestysäännöt laadittiin. Lukuvuoden 2025–2026 aikana muutokset jalkautetaan koulujen arkeen ja opetellaan toimimaan uudistuneiden käytänteiden mukaisesti. Talousarvion laadintahetkellä ei vuodelle 2026 ole tiedossa muita opetussuunnitelmaan kohdistuvia muutoksia, kuin liikunnallisen elämäntavan toteuttamiseen liittyvät muutokset. Tämä muutostyö on jo alkanut keväällä 2025 mobiililaitteiden oppituntien aikaista käyttöä koskevan lakimuutoksen myötä. Muutosmääräys ja täsmennetyt ohjeet toteutukseen saadaan Opetushallitukselta alustavan aikataulun mukaan alkuvuodesta 2026.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja olemassa olevia käytänteitä vahvistetaan edelleen. Perusopetukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545
Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen, puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	62,2	63,2	62,2	65
Henkilöstömenot, €/asukas	638,42	638,53	674,77	712,00
Toimintakulut, €/asukas	1206,92	1232,82	1003,81	1041,06
Toimintakate/asukas	1134,31	1174,75	962,30	1002,17

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Oppilaita 20.9., kpl	560	528	528	522
‘- esikoululaisia	37	42	42	33
‘- peruskoulun oppilaita	503	486	467	476
‘- aikuisten perusopetuksessa	14	8	8	13
‘- valmistavassa opetuksessa	6	11	11	0

LUKIO-OPETUS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA630 - Lukio-opetus					
TOIMINTATUOTOT	45	39	16	16	16
TOIMINTAKULUT	-1 047	-1 503	-1 236	-1 261	-1 279
TOIMINTAKATE	-1 002	-1 465	-1 220	-1 245	-1 263
Poistot ja arvonalentumiset	-16	-26	-89	-83	-80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 018	-1 491	-1 309	-1 329	-1 343

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA630 - Lukio-opetus					
TOIMINTATUOTOT	45	39	16	16	16
TOIMINTAKULUT	-843	-940	-949	-974	-992
TOIMINTAKATE	-798	-902	-933	-958	-976
Poistot ja arvonalentumiset	-16	-26	-89	-83	-80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-814	-928	-1 022	-1 042	-1 056

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen lukio on laadukas, monipuolinen, yksilölliset tarpeet huomioiva lähilukio, joka kasvattaa vastuuntuntoisia ja hyvinvoivia ihmisiä turvallisessa, paikallishistoriallisesti merkittävässä ja luonnonläheisessä ympäristössä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvointivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lukiokoulutuksen kehittäminen paikkakunnalla uuden opetus-suunnitelman hengessä	Teemaopintojen, TO2 Vapaaehtoistyö opintojakson kehittäminen osaksi paikkakunnan	Suoritusten lkm.	

	toimintaa tukevaksi toimintaa		
Pätevä henkilöstö, joka pysyy mukana lukiokoulutuksen kehityksessä	Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	Koulutuspäivät 4vrk/vuosi Käydyt kehityskeskustelut 100 %	
Kehitämme toimintaamme, että pysymme ajan hermoilla	Talouden mitoitus vastaa tarvetta – niin henkilöstö kuin taloudellinen resurssi riittää myös toiminnan kehittämiseen Haemme ahkerasti toimintaa tukevia valtionavustuksia/hankerahotusta	Pysymme raamissa ja toimintaa kehitetään; valmistelutöitä uuteen kouluun muuttamiseen Hankkeiden lkm. vähintään 2	
Talouden mitoitus vastaa tarvetta	Opetusryhmien koot pidetään järkevänä Yhteistyöllä takaamme tarjonnan (filiaali)	Vuorovuosina tarjottavat opintojaksot ja toteutuminen, sekä yhteistyössä järjestetyt opintojaksot (lkm.)	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuemme kuntaan muuttavien lukiolaisien sitoutumista yhteisössämme	Panostamme ryhmäytymiseen lukio-opintojen alussa erilaisin tapahtumin. Aihe huomioidaan myös opetuksessa pedagogisin menetelmin.	Yksinäisten opiskelijoiden lkm. • ei yhtään Ryhmäytymisten lukumäärä (poisluettuna opintojaksojen sisäiset)	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea iästä ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn ylläpitäminen	Hyvä yhteishenki Tiivis yhteistyö perusopetuksen kanssa Monipuolinen kurssitarjonta (yhteistyö filiaali) Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu takaa henkilöstön pysyvyyden ja pätevän henkilöstön saamisen Yhteistyö perusopetuksen kanssa	Suhteellinen osuus lukioon hakeutuvista • >40 % Muualla perustehtävälukioon hakeutuminen mahdollisimman vähäistä • ei yhtään Pätevän henkilöstön osuus • 100 %	

	Paperikirjat	Kohtaamisten/yhteisten tapahtumien lkm.po:n kanssa • >5	
Lisätä kuntalaisten tietoutta mahdollisuudesta suorittaa lukio-opintoja	Markkinointi verkostoja hyödyntäen Verkkosivujen ja opintopolun kuvausten uudistaminen ja täydentäminen	Suoritettujen opintopisteiden määrä • > 10 op	
Yritysmyönteisyyden ja kuntakuvan kehittäminen myös korkeakoulutettujen työllistäjänä	Yrittäjyys opinnot 4 op - yhteistyö paikallisten yritysten kanssa - yrityksille nettisivu/so-meopastusta Korkeakoulu TET	Yhteistyötahojen määrä • > 30 TET-paikkoja > 10	
Taata turvallinen opimisympäristö	Esille tulleeseen kiusaamiseen puututaan (nollatoleranssi) Ennaltaehkäisy – mm. ryhmäyttäminen, yhteiset tapahtumat, tilaratkaisut, aktiivinen opkh, tietoisuuden lisääminen, yhteishenkeä luomalla	Kiusaamistapausten määrä • ei yhtään	
Huomioimme ympäristöasiat toiminnassamme	Lajittelemme roskat Yrittäjyysopinnoissa järjestetään kirpputoritapahtumia	Kierrätyspisteiden järjestäminen Tapahtumien määrä • 2 krt/vuosi	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Luoda lukiolla hyvä yhteisöllisyyttä edistävä opiskelu- ja työskentelyilmapiiri	Käytöstapoihin panostaminen Yhteisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen	Opiskelijakyselyt kevät 2026 Henkilöstökyselyt Huoltajakysely	
Näkyä kuntakuvassa ja laajemmin somen välityksellä	Facebook - tilin ylläpitäminen Instagram - tilin ylläpitäminen	Päivitysten lkm. vähintään 24/vuosi	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Lukiolaisten hyvinvoinnin edistäminen	Stressinhallinta – opintojakso (PS6) Yhteisöllisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen	Osallistumisprosentti ikäluokasta - > 50 % Osallistumisprosentti koulun yhteisiin tapahtumiin Negatiivisten keskeytysten määrä • 0 %	

	Luonnon hyödyntäminen opetuksessa rauhoittumisen ja rentoutumisen näkökulmasta	Ulkona pidettyjen oppituntien määrä - Jokainen opettaja vähintään kerran vuodessa	
	Liikkuva opiskelutoiminnan kehittäminen	Nykytilan arviointi	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lukiossamme oli 20.9.2025 70 opiskelijaa, joista 1 opiskelee aikuisten opetussuunnitelman mukaisesti. Opiskelijamäärä on vakiintunut 70 opiskelijaan ja jokainen vuosiluokka on vakiintunut yksisarjaisuuteen. Opiskelijoita lukiossamme on Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien alueelta. Järjestämme kuljetuskokeilua Hyrynsalmen ja Suomussalmen välillä yhteistyössä Hyrynsalmen kunnan kanssa korvaamaan ELY:n lakkauttamaa linjaa.

Opiskelija-aineksemme on hyvin heterogeeninen. Tämän takia olemme vielä jakaneet ensimmäisenä vuotena opiskelijat kahteen ryhmään äidinkielessä, englannin ja ruotsin kielessä sekä matematiikassa. Erityisopetuksen rooli on kasvanut ja tulee näkymään toiminnassamme yksilöohjauksen lisäksi samanaikaisopetuksena.

Teemme yhteistyötä filiaaliverkoston muiden lukiodien kanssa opintojaksojen järjestämisessä. Lisäksi tarjoamme johdanto-opintoja ja ylioppilaskirjoituksiin valmentavia opintoja koulukohtaisina opintojaksoina. Lukiossamme on mahdollista myös hyväksyä lukea opintoja niin Kianta-Opiston kuin musiikkiopiston puolelta. Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista katukuvassa parhaiten näkyy yritysopinnot.

Lukion yksisarjaisuuden myötä lukion opettajilla on paljon opetusta myös perusopetuksen puolella. Eri aikatauluissa luoviminen tuo omat haasteensa, mutta toistaiseksi aikataulut on onnistuttu hyvin yhteensovittamaan. Muutto uusiin tiloihin on sujunut yllättävän hyvin. Toki tilojen ahtaus näkyy etenkin lukiolaisille hiljaisten opiskelutilojen puutteena. Tähän haammekin ratkaisua investointimäärärahan kautta uuden hiljaisen työskentelytilan muodossa. Ylioppilaskirjoitukset joudumme tilojen puutteen vuoksi järjestämään myös 2026 kokonaisuudessaan Kunnantalolla, Valtuustosalissa.

Hanke rintamalla alkua vuosi vaikuttaa hiljaiselta. Meillä on tiedossa vain yksi Svenska Kulturfondetin hanke – Språk äventyr 2025. Hanke on tukemassa 2004 vuodesta lähtien tehtyä yhteistyötä Mustasaaren lukion kanssa ruotsin kielen merkityksen tukemisessa lukiossamme. Seuraamme aktiivisesti hankehakuja vuoden 2026 aikana.

Vastuuhenkilöt:

Rehtori Julia Pohjanoja-Kela

puh. 044-571 0264

LUKIOKOULUTUS (ulkoiset)	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	10	10	10	10
Henkilöstömenot, €/asukas	99,85	113,71	126,69	125,82
Toimintakulut, €/asukas	143,81	148,80	135,87	140,16
Toimintakate/asukas	135,07	142,34	130,31	137,79
Opiskelijoita 20.9.	74	73	73	70
Valtionosuus €/oppilas	11310,81	11310,81	11000,00	11000,00

VAPAA SIVISTYSTYÖ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA640 - Kianta-opisto					
TOIMINTATUOTOT	98	204	189	189	189
TOIMINTAKULUT	-648	-726	-807	-822	-831
TOIMINTAKATE	-550	-522	-618	-632	-642
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-550	-522	-618	-632	-642

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA640 - Kianta-opisto					
TOIMINTATUOTOT	98	204	174	174	174
TOIMINTAKULUT	-472	-532	-620	-634	-644
TOIMINTAKATE	-375	-328	-446	-460	-470
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-375	-328	-446	-460	-470

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella, tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia niin oppimisen kuin osaamisen kehittämiseen sekä elinvoimaan. Kianta-Opisto edistää osallisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa alueen sivistystä ja kulttuuria.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja. Työnantajana tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kianta-opiston palvelut kehittyvät monipuolisesti määritellyssä raamissa.	Kianta-Opiston palvelut ovat suunnitelmallisia.	Suunnitellut kurssit suhteessa toteutuneet kurssit.	
Osaaminen näkyväksi	Osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan.	Osaamisperusteiset kurssit näkyvät opetustarjonnassa.	
Pysymme kehityksessä mukana ja ajan tasalla.	Kianta-Opisto kartoittaa mahdollisuuksia / resursseja kansalaisopistotoiminnan kehittämiseksi.	Kansalaisopisto toiminnan kehittäminen mm. yhteistyötoimien kanssa.	
Pätevä henkilöstö, joka on aktiivinen ja seuraa vapaan sivistystyön kentän kehitystä	Kehityskeskustelut, Täydennyskoulutus	Kehityskeskustelu (toimisto ja 14 viikkotuntia omaavat opettajat)	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kianta-Opisto tarjoaa monipuolisia opiskelumahdollisuuksia.	Varmistetaan monipuolinen opintotarjonta.	Toteutuneet tunnit eri ainealueilla annetussa raamissa	
Kianta-Opisto vahvistaa uutta osaamista alueelle ja lähikunnissa	Maahanmuuttajien koulutaminen	Luku- ja kirjoitustaito- ja kotoutumiskoulutuksien toteuma	
Kianta-opiston palvelut järjestetään eri oppimisympäristöissä lähellä asiakasta.	Kianta-Opiston palvelujen sijoittuminen tukevat asiakkaiden osallisuutta.	Opetuspaikkojen sijainti kunnassa. Etäosallistumismahdollisuudet.	
Kestävä kehitys näkyy toiminnassamme.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.	Saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Digitaaalisuutta hyödyntävät kurssit. Etäosallistumismahdollisuudet.	
Kianta-opiston tarjonta on tasa-arvoista ja yhdenvertaista kaikille kuntalaisille.	Erityistarpeet huomioon ottaen koulutussuunnittelussa.	Opintosetelien käyttö. Kaikukortin käyttö. Kausikorttien käyttö.	
Palveluiden käyttäjien aktiivinen osallistavuus ja vaikutusmahdollisuudet.	Kehitetään toiveiden ja palautteiden antomahdollisuutta sekä kerätään kurssikohtaisia palautteita.	Palautteet.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia.	Monikulttuurisuuteen sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Osallistuminen monikulttuurisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin sekä koulutuksiin.	
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.	Tarjotaan kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtumia.	Avoimet luennot ja yleisötilaisuudet.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kianta-Opiston tarjonta on monipuolista ylläpitäjän määrittelemässä tuntikehyksessä. Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeisiin tilaisuuksia itsensä kehittämisellä ja oman hyvinvoinnin vahvistamisella. Opiskelijalla on yhä enenevässä määrin mahdollisuus saada suoritusmerkintä omasta oppimisestaan valtakunnalliseen opintopolkupalveluun, jolloin hänen osaamisensa on tunnustettu ja tunnistettu. Opetustarjonnan kehittämisen ytimessä on kestävä kehityksen teema, joka on läpileikkaavana kaikessa kurssisuunnittelussa. Kianta-Opisto oli mukana työllisyys- ja hallintopalvelujen kanssa käynnistämässä kotoutumiskoulutuksen pilottia historian

suurimmalla pakolaisten määrällä keväällä 2025. Koulutuksen kehittäminen jatkuu ja koulutustarjontaa kattaa myös Ylä-Kainuun lähikunnat. Talouden seuranta edellyttää aktiivista tuntikehyksen seurantaa.

Vastuuhenkilöt:

Tarja Peitsaho puh. 044 7753148
Opintosihtööri puh. 044 7773157

KIANTA-OPISTO Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA 2026 ulk
Henkilöstömäärä	2,51+6		2,41 + 50	2,41 + 50
Henkilöstömenot, €/asukas	48,23	51,03	58,29	70,32
Toimintakulut, €/asukas	86,96	92,05	76,91	91,63
Toimintakate/asukas	54,48	78,15	47,42	65,86
Opiskelijoita kv.	3431	3296	3300	
+ Hyrynsalmi 1.5.2020 alk. Valtionosuustunnit, kpl	6658	5825	6063 (4599+1198, umako 346,)	

KIRJASTOPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA650 - Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	9	18	11	11	11
TOIMINTAKULUT	-525	-536	-534	-541	-547
TOIMINTAKATE	-516	-518	-523	-530	-536
Poistot ja arvonalentumiset	-64	-64	-64	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-581	-582	-587	-530	-536

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA650 - Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	9	18	11	11	11
TOIMINTAKULUT	-398	-407	-407	-415	-420
TOIMINTAKATE	-389	-389	-396	-404	-409
Poistot ja arvonalentumiset	-64	-64	-64	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-453	-454	-461	-404	-409

Tehtävä:

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille tuottaen kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät. Monipuolisilla ja uudistuvilla kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjasto edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedonhankintaan, -käyttöön ja monipuoliseen lukutaitoon. Tätä lakisääteistä tehtäväänsä kirjasto toteuttaa päivittäisten asiakaskohtaamisten ohella muun muassa järjestämällä tapahtumia, ryhmäkäyntejä, näyttelyjä sekä aktiivisella palveluista tiedottamisella. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtaamispaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjaston tehtävä on myös edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, mitä toteutetaan monipuolisilla kokoelmilla sekä näyttely- ja tapahtumatoiminnalla.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle	Uudet toimintamallit ja hankkeet: Jyskyn ja Ranstakan lukupolku	Toteutuu / ei toteudu	

	Suunnitelma kirjastotilan toiminnallisuuden parantamiseksi Tutustumiskäynti Saari-kirjastoon ja kirjastopäiville Oulussa		
Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut, koulutus ja tyhy-toiminta	Kehityskeskustelujen toteutuminen % Koulutuspäiviä/hlö	
Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehdimme taloudesta kestävästi	Ennakoimme tulevia muutoksia talousarviota laatiessa ja seuraamme toteutumista OVR:ssa. Teemme valintoja kustannustietoisesti ja tarvittaessa teemme muutoksia toimintaan.	Talousarvion ja toteutumien tunnusluvut	
Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa	Opastamme asiakkaita eKirjaston ja omatoimikirjaston käyttöön. Säännöllinen digiopastus asiakkaille jatkuu	Pohjoisen eKirjaston ja valtakunnallisen eKirjaston käyttö Omatoimikirjaston käyttö Digiopastusten määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme	Taidenäyttelyjen, Kiantonäyttelyn, kotiseutukoelman, kotiseutuarkiston ja lainattavien perinneäänitteiden esille tuominen ja avoimet ovet Oulu2026-kulttuuripääkaupunki-tapahtumat Luomme lapsille ja nuorille lukukavereiksi lähestyttävät eläinhahmot Jysky-koiran ja Ranstakka-kissan.	Näyttelyjen määrä Perinneäänitteiden lainaus Kotiseutuarkiston asiakaskäynnit Tapahtumien määrä Toteutuu pvm mennessä / ei toteudu.	
Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme	Paikallisten taiteilijoiden, kirjailijoiden ja harrastajien esiintuominen tapahtumissa ja näyttelyissä.	Tapahtumien määrä Vuoden lukija –palkinto	
Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia	Tiedotamme some-kanavissa, internet-sivuilla ja digitaalisissa tapahtumakalentereissa	Julkaisujen määrä Viestintäsuunnitelma	
Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä	Kirjaston esittelykäynnit uusille asiakkaille ryhmissä tai yksittäin	Kirjastonkäytön opastusten ja esittelyjen määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
---------	--------------	----------	---------

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen	Seuraamme lukupolun toteutumista koulujen kanssa Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön	Luokkakäyntien ja vierailujen toteutuminen lukupolun mukaisesti. Tapahtumien lukumäärä	
Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen	Omatoimikirjasto Kainet-kirjastojen yhteistyö	Kirjautumismäärät Yhdessä toteutetut uudet palvelumuodot	
Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien	Esinelainaus, kalusteiden kierrätys, kirjojen vaihtopiste, poistokirjojen myynti	Esinelainojen määrä Poistokirjojen myynti	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä	Kirjaston kouluyhteistyön periaatesopimus Kokoamme lukupolun sisällön koulujen ja kirjaston yhteistyöryhmässä vuosittain	Hyväksytty sivistyslautakunnassa pvm. Toteutuu / ei toteudu	
Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa	Toteutamme yhteistyössä tapahtumia, näyttelyjä tai kirjasto osallistuu yhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin	Tapahtumien määrä Yhteistyökumppanien määrä	
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen	Palautteet ja kyselyt, suunnitelmalliset päivitykset digitaalisilla kanavilla	Julkaisut internetissä ja kirjaston some-kanavilla.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä	Tarjoamme hakeutuvia kirjastopalveluja eli kotipalvelua ja kirjastoautopalvelua. Tarjoamme kirjastoautosta myös monipalveluja. Elävöitämme lasten ja nuorten lukupolun sisältöä sanataiteen keinoin. Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat mukana kuntakohteisessa hyvinvointisuunnitelmassa.	Kotipalveluasiakkaiden määrä Kirjastoauton pysäkit ja lainat Monipalvelupäivien määrä Toteutuu pvm./ ei toteudu Toteutuu pvm./ ei toteudu.	
Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen	Laitamme kirjastoaineistoja esille sesongin ja vuodenaikojen mukaan.	Vaihtojen määrä	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvellen kaikkia kuntalaisia.

Kirjaston toiminta järjestetään kirjastolain määrittelemien yleisen kirjaston tehtävien mukaisesti. Kirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia palveluillaan ja tekemällä aktiivisesti yhteistyötä kunnan muiden palveluyksiköiden kanssa sekä paikallisten yhdistysten kanssa.

Palveluiden saavutettavuutta ylläpidetään kirjastoautoa, laajoja omatoimiaikoja ja sähköisiä palveluita hyödyntämällä. Kirjastoauto Ranstakka kiertää 120:lla eri pysäkillä haja-asutusseuduilla sekä taajamien kouluilla ja päiväkodeilla. Kirjastoauton aikataulusta varataan ajopäivät erikseen monipalvelua varten. Omatoimikirjasto palvelee joka päivä klo 7–21.

Kirjaston koulu yhteistyötä vahvistetaan kehittämishankkeessa, joka jatkuu vuodelle 2026. Tavoitteena on saada perusopetuksen ja lukion oppilaat tasaveroisesti osallisiksi kirjastopalveluista.

Omatoimikirjasto ja Kainet-kirjastojen yhteistyö ovat vaikuttaneet kirjastotilan toiminnallisuuteen: Toinen palvelutiski on jäänyt vähäiselle käytölle ja kirjastoaineiston kuljetukset ovat lisääntyneet. Kirjastorakennuksen toiminnallisuuden parantamiseksi laaditaan tilasuunnitelma, jossa uudistetaan lasten ja nuorten kirjastotilaa kohderyhmiä paremmin palvelevaksi ja parannetaan toimistotilojen ergonomiaa.

Suomussalmen kirjasto kuuluu Kainuun kirjastojen Kainet-kimppaan yhdessä Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Ristijärven ja Sotkamon kanssa. Kainet-kirjastoilla on yhteiset käytösäännöt ja maksut. Asiakkaat voivat oman kunnan kirjastokortilla lainata, palauttaa ja varata aineistoa maksutta kaikista kirjastoista. Sopimus Pohjoisen eKirjastosta (PeK) on voimassa 31.12.2026 asti. PeK tarjoaa kirjaston asiakkaille maksutta suoratoistopalveluna elokuvia, musiikkia ja kansainvälisiä digilehtiä. Kotimaiset sanomalehdet ovat luettavissa digilehtinä kirjastotiloissa. Vuoden 2026 aikana valmistellaan uusi sopimus Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin alueiden kirjastojen kesken ottaen huomioon Kansalliskirjaston hallinnoima kuntien yhteinen eKirjasto. Kunnan tekemä yhteistyösopimus eKirjastosta Kansalliskirjaston kanssa tarjoaa Suomussalmen kunnan asukkaille pääsyn eKirjaston sisältöihin e-kirjoihin, äänikirjoihin ja digilehtiin. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston (Oulun AKE) järjestämään täydennyskoulutukseen ja toimintaan.

Kirjallisuuden ohella kirjasto tarjoaa pääsyn kulttuurisisältöihin vaihtuvien näyttelyiden Galleria Kiepiässä ja yleisötilaisuuksin läpi vuoden. Kirjasto vastaa myös kotiseutuarkiston toiminnasta sekä Ilmari Kianto -näyttelystä.

Kirjastopalveluiden tulot koostuvat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, noutamattoman varauksen maksusta, palautuskehottus- ja myöhästymismaksuista sekä kaukolainamaksuista. Mahdollisia ovat myös hankeavustuksina saatavat tulot.

Vastuuhenkilöt:

Kirjastotoimenjohtaja Aino Satama, puh. 044 581 1488

KIRJASTOPALVELUT (ulkoiset)	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	5,2	5,2	5,2	5,2
Henkilöstömenot, €/asukas	33,02	35,20	37,39	38,26
Toimintakulut, €/asukas	67,42	74,65	59,02	60,17
Toimintakate €/asukas	66,39	72,74	56,42	58,55
Muita mittareita:			TA2025	
Kokonaislainaus/asukas	14,6	15,05	15	15
Fyysiset käynnit/asukas	8,6	8,93	9	9
Verkkokäynnit:	36 404	42 376	35 000	40000
E-aineistojen käyttökerrat:	15 747	17386	16000	16000
Näyttelyt	11	11	10	12
Tapahtumat	31	38	40	35
Tapahtumiin osallistujat	456	1591	400	500
Käyttäjäkoulutukset	33	33	30	30
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	316	331	400	400

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO

Suomussalmen toimipiste

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA660 - Kainuun musiikkiopisto					
TOIMINTATUOTOT		0			
TOIMINTAKULUT	-64	-68	-61	-61	-61
TOIMINTAKATE	-64	-68	-61	-61	-61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-64	-68	-61	-61	-61

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA660 - Kainuun musiikkiopisto					
TOIMINTATUOTOT		0			
TOIMINTAKULUT	-49	-64	-57	-57	-57
TOIMINTAKATE	-49	-64	-57	-57	-57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49	-64	-57	-57	-57

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunnan musiikkiopistopalvelut järjestetään ostopalvelusopimuksen mukaisesti yhteistyössä Kainuun musiikkiopiston kanssa.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Musiikkiopiston palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Musiikkiopiston opetus- ja tarjonta on monipuolista	solistiset oppiaineet, lkm. ryhmäaineet, lkm. opiskelijamäärä, lkm. Toteutunut opetustuntimäärä	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Musiikkiopisto hyödyntää aktiivisesti kunnan uusia toimintaympäristöjä	Tilojen yhteiskäyttö on joustavaa eri käyttäjien kesken molemmilla kouluilla.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Musiikkiopistopalveluiden ostopalvelusopimuksen osalta käydään vuosittain vuoropuhelua palveluiden järjestämisestä koskien. Musiikkiopiston toiminnan siirto on tapahtunut Ruukinkankaan uudelle yhtenäiskoululle ja uuden

koulun tilojen hyödyntämistä vahvistetaan edelleen. Yhteistyö koulurakennuksen muiden käyttäjien kanssa on jatkuvaa ja muokkaantuu lukuvuosittain vallitsevaan tilanteeseen. Osa toiminnasta järjestetään myös muissa kunnan tiloissa mm. Karhulanvaaran koululla. Musiikkiopiston kanssa käytyjen ostopalvelusopimuksen volyymejä koskevien keskustelujen pohjalta vuodelle 2026 ennakoitu opetustuntimäärä on n. 2330 h/vuosi. Musiikkiopiston opiskelijamäärä on säilynyt viime vuosina hyvällä tasolla, vaikka kunnan väkiluku onkin hieman vähentynyt.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO Suomussalmi Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Toimintakulut, €/asukas	9,31	9,13	9,21	8,37
Toimintakate/asukas	9,25	9,13	9,18	8,37
Opetusta ostettu, tuntia	78	75	75	75

NUORISOPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA670 - Nuorisopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	135	136	115	115	115
TOIMINTAKULUT	-411	-494	-475	-484	-491
TOIMINTAKATE	-276	-359	-361	-370	-376
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-9	-7	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-285	-368	-368	-370	-376

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA670 - Nuorisopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	132	136	115	115	115
TOIMINTAKULUT	-324	-406	-401	-410	-417
TOIMINTAKATE	-191	-270	-287	-296	-302
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-9	-7	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-200	-279	-294	-296	-302

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luo edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Suomussalmen nuorisopalveluiden työmuodot ovat yksilöllinen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen nuorisotyö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Kehittämiskeskustelut Työnohjaus Kouluttautuminen	1 kerta/henkilö Ryhmätyönohj4-6/vuosi 2–4 päivää/hlö	
Lapset ja nuoret ovat mukana suunnittelussa ja toteutuksessa	Tapahtumia, hankkeita ja ideoiden työstämistä eteenpäin	2–4 tapahtumaa/vuosi	
Digitaalinen nuorisotyö	Some-alustat käytössä Kainuun yhteinen nettipäivystys	Markkinointi ja mainonta toimii netissä	
Kehittämisavustukset	Haemme aktiivisesti kehittämisavustuksia	2–3 avustusta haettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Luova hulluus on sallittua	Ideoidaan ja jatko työstehtään yhteistyössä	1–2 tapahtumaa/vuosi	
Vahvistetaan nuoria ryhmän jäsenenä ja suhteessa ikäisiinsä aikuisiin ja lähiympäristöön	Virranjakaja, nuorisotila sekä työpaja toimivat turvallisenä yhteisönä ja toimintaympäristönä	Nuorisotila: Avoinna pvä /käyntikerrat; 200/4000 Virranjakaja 250 h/140	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Nuorisotila ja työpaja Hanslankarit toimivat oppimisympäristönä	Tarjotaan nuorille opiskelu-, harjoittelu-, työkokeilu- ja kesätyöpaikkoja. Laaditaan yksilölliset opiskelu-, työvalmennus- ja jatkosuunnitelmat.	30 nuorta/vuosi. NuoDo-tilastointi käytössä Party-parent- ja sovaramittaristo käytössä. Yksilölliset kirjalliset suunnitelmat ovat käytössä	
Tuetaan nuorten kasvua ja kehitystä. Parannaamme nuorten omia elämänhallintaitoja	Työpaja, nuorisotila ja etäisä nuorisotyö tarjoavat mahdollisuuden arjenhallintaan - ja sosiaalisen taitojen opetteluun.	Säännöllistä viikkotoimintaa Yksilöllinen aikataulu Yhteisiä tapahtumia	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vahvistetaan nuorten ja lasten kykyä toimia aktiivisena kuntalaisena	Nuorisovaltuusto Erilaiset kuulemistilaisuudet ja digitaalisuuden hyödyntäminen.	Nuva kokoontuu 4–6 kertaa/toimikausi ja vieteenpäin 2–4 lasten ja nuorten aloitetta.	

Yhteisöllisen toiminnan lisääminen	Kaveruuden ja ystävyyden edistäminen Nuoret suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa.	Teemapäiviä ja- juhla 10. Nuorisovaltuusto järjestää kaikille suunnattuja tapahtumia 2-4/vuosi.	
------------------------------------	---	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Nuorten ohjaaminen palveluiden piiriin	Etsivä nuorisotyö tukee nuoria tarvittavien palveluiden piiriin	Asiakkuuksia 50/vuosi.	
Luonto lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääjänä	Tarjotaan ja järjestetään lapsille ja nuorille luontoelämyksiä ja toimintaa luonnossa.	Luonto ja ulkotapahtumia 10.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Työpaja toimii nuorten oppimis- ja elämänhallintaa tukevana toimintaympäristönä. Yhteistyö KAO:n, Luovin sekä eri oppilaitosten, työvoimapalveluiden ja Hyten palveluiden kanssa jatkuu tiiviinä. Työpajan nykyisten työtilojen peruskorjaus sekä piha-alueen kunnostus jatkuvat vuonna 2026.

Suomussalmen ja Hyrynsalmen etsivää nuorisotyötä tehdään yhden (1) vakinaisen henkilön työpanoksella. Etsivä nuorisotyöntekijä kohtaa nuoria netissä, kutsunnoissa aikalisäohjaajana tai nuoren ehdottamassa tapaamispaikassa. Etsivä nuorisotyö tarjoaa sekä yksilö- että ryhmämuotoista toimintaa.

Nuorisotoimintaa ja -tapahtumia järjestetään niin, että nuoret ovat mukana tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa. Koulunuorisotyötä jatketaan omana toimintana hankkeen päättymisen jälkeen siten että nuorisohjaaja työskentelee iltapäivisin kouluilla ja iltaisin nuorisotilalla. Lomien ja leirivapaiden ajaksi nuorisotilalle palkataan sijainen, joka näkyy ta-esityksenä 0,3 henkilötyövuotena. Tapahtumia, leiriä ja retkiä järjestetään yhteistyössä 4H-yhdistyksen, seurakunnan nuorisotoimin sekä muiden järjestöjen kanssa.

Nuorisovaltuusto jatkaa aktiivista toimintaa. Nuorisovaltuustolta kysytään lausuntoja asioiden valmisteluvaiheessa ja nuorisovaltuuston jäsenillä on puhe- ja läsnäolo-oikeudet eri lautakunnissa sekä työryhmissä. Nuorisovaltuusto työstää nuorilta saatuja aloitteita ja vie asioita eteenpäin valmisteluun ja toteutukseen.

Nuorisotila ja Virranjakaja-Remppatalli ovat avoinna kaikille nuorille. Nuorisotilatoimintaa järjestetään yhtenä iltana viikossa myös kirkonkylällä. Nuorisotilalla jatketaan myös nuorten aikuisten toimintaa. Ankkuritoiminta toteutetaan yhteistyössä poliisin ja sosiaalityön kanssa.

Vastuuhenkilöt:

Eija Järvenpää, puh. 044 54 88949

NUORISOPALVELUT Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	6,3	6,3	6,8	6,3
Henkilöstömenot, €/asukas	39,39	39,09	45,72	45,08
Toimintakulut, €/asukas	56,01	58,39	58,79	59,27
Toimintakate/asukas	34,89	39,20	39,21	42,34

LIIKUNTAPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA680 - Liikuntapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	387	412	418	418	418
TOIMINTAKULUT	-1 342	-1 377	-1 478	-1 492	-1 502
TOIMINTAKATE	-954	-964	-1 061	-1 075	-1 084
Poistot ja arvonalentumiset	-10	-13	-10	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-964	-977	-1 071	-1 075	-1 084

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA680 - Liikuntapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	356	386	379	379	379
TOIMINTAKULUT	-539	-558	-560	-573	-583
TOIMINTAKATE	-183	-173	-181	-194	-204
Poistot ja arvonalentumiset	-10	-13	-10	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-193	-186	-191	-194	-204

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle järjestämällä kohtuuhintaisia ja helposti saavutettavissa olevia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa kaikki kohde-ryhmät huomioiden. Tehtävänä on lisäksi tukea kansalaistoimintaa ja kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä. Tavoitteena on, että kuntalaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja saavat siitä iloa, elämyksiä ja työkykyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmien noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Työhyvinvointi	

Tehostetaan liikuntaa tukevan toiminnan kohdentamista ja päivittäisen liikkeen lisäämistä	Liikunnanedistämistyötä yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, paikallisten urheiluseurojen ja Kainuun Liikunnan kanssa.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen työryhmän säännölliset koontumiset Yhteiset tapaamiset paikallisten urheiluseurojen kanssa	
Kehitetään paikallisia liikuntaolosuhteita suunnitelmallisesti	Kartoitamme uusia kehittämishanke mahdollisuuksia, liikuntakampanjoita ja toiminnan uudistamisen muotoja.	Yhteishankkeet Liikuntakampanjat Liikuntapaikkaselvityksen toimenpiteet	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuetaan kaikille avointa paikallista urheiluseuratoimintaa ja edistetään kunnan ja seurojen välistä yhteistyötä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi	Liikuntapalvelut mukana yhteistyössä kaikille ikäryhmille järjestetyissä liikuntatapahtumissa	Osallistuminen ja tukeminen tapahtumien järjestelyissä	
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen	Eri asiakas- ja ikäryhmien tarpeisiin vastaaminen, aktiivisempaan arkeen kannustaminen ja mukana edistämässä liikunnallista elämäntapaa.	Vuosittaiset tarvekartoitukset paikallisten liikuntatoimijoiden ja urheiluseurojen kanssa Liikuntateemaviikot, liikuntatempaukset	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen eri ikäryhmissä	Maksuttomat liikuntavuorot urheiluseuroille ja -järjestöille Elinvoimaisen seuratoiminnan tukeminen Uudistetut urheilustipendisäännöt Liikunnallisen elämäntavan edistäminen Edistetään ikäihmisten hyvinvointia ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla	Liikuntasalien käyttöaste Liikunnan perusavustus jaetaan vuosittain Jaetaan vuosittain LIEKKI, liikunta elämäntavaksi –hankkeen toimenpiteet Voimaa Vanhuuteen –ohjelman toimenpiteet	

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen	Yhteistyössä eri toimijoiden ja kunnan hallintokuntien kanssa kehitetään paikallisia liikunta- ja liikumismahdollisuuksia	Liikuntapaikkaselvitystyön toimenpiteiden toteutus	
-----------------------------------	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kainuun alueellisen yhteistyön ylläpitäminen	Aktiivinen osallistuminen alueellisiin yhteistyöverkostoihin	Osallistuminen eri yhteistyöryhmiin ja yhteishankkeisiin	
Tapahtumia yhteisöllisyyden luojana	Yhteistyön lisääminen paikallisten liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa Terveys- ja liikuntatapah-tumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Vuosittaiset ja säännölliset yhteistapaamiset liikuntatoimijoiden kanssa. Terveys- ja liikuntatapah-tumia ja -kampanjoita Säännöllisiä kuntotestauksia kuntalaisille	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään liikuntakulttuuria ja luodaan hyvinvointia liikunnan keinoin	Kunnan toteuttaman liikuntaneuvonnan kehittäminen ja Hva:n liikuntaneuvonnan hyödyntäminen. Säännöllisen ja edullisen harrastustoiminnan mahdollistaminen.	Liikuntaneuvonnan toimenpiteiden seuranta Liikuntaryhmien lukumäärä, tilojen käyttöaste	
Liikuntapalveluja kaikille kuntalaisille	Järjestetään soveltavaa liikuntaa yhteistyössä Kianta-opiston kanssa Liikuntapalveluja kaikille ikä- ja kohderyhmille Liikunta-aktiivisuuden seuranta	Liikuntaryhmien lukumäärä, kävijämäärät (soveltava liikunta, lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, maahanmuuttajat)	
Liikuntapalveluja järjestetään asiakaslähtöisesti	Huomioidaan asiakastoiveet toiminnan suunnittelussa	Aloitteiden/kyselyiden/ehdotusten pohjalta tehty toimenpiteet	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kuntalaisille tarjotaan liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia sekä säännöllistä ja riittävää liikkumista koko elämänkaaren ajan. Kylpylässä tarjotaan uimaopetusta ja ohjattua vesiliikuntaa kaikille ikäryhmille sekä kuntosaliohjausta. Soveltavaa- ja terveysliikuntaa järjestetään yhteistyössä Kianta-Opiston kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaa tuetaan maksuttomin salivuoroin sekä järjestämällä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppilaille riittävästi uimaopetusta ja kesäuimakouluja. Koululaisten yleisurheilu- ja hiihtokilpailut toteutetaan yhteistyössä perusopetuksen ja Kainuun muiden kuntien kanssa.

Kainuun Liikunnan, paikallisten urheiluseurojen, yhdistysten ja yritysten kanssa järjestetään yhteistyössä liikuntaa ja luontoliikuntaa tukevia tapahtumia. Vuonna 2026 järjestetään Ruthless Rajahiihto, Raatteen Marssi, Raatteen Maraton, sekä useita pienempiä liikuntatapahtumia.

Lasten kesäleiritoimintaan varataan määräraha. Urheiluseuroja tuetaan keväisin jaettavalla liikunnan perusavustuksella. Lahjakkaat suomussalmelaiset urheilijat palkitaan stipendeillä ja vuoden liikuntateko –palkinnon saaja valitaan loppuvuodesta.

Toiminnan tavoitteena on myös olla mukana LIEKKI, liikunta elämäntavaksi -hankkeessa sekä Voimaa Vanhuuteen ohjelmassa ja toteuttaa näiden toimenpiteitä. Kesällä 2026 Kainuun Rastiviikko järjestetään Suomussalmella, ja liikuntapalvelut on järjestelyissä aktiivisesti mukana. Investointimäärärahalla uusitaan Kylpylä äänen-toistojärjestelmä, sekä uusitaan kylpylän ja kuntosalin kalustoa liikuntapaikkaselvitykseen kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti. Liikuntapalveluissa jatketaan tiivistä yhteistyötä paikallisten liikuntatoimijoiden kanssa, sekä edistetään kuntalaisten aktiivisuutta, osallisuutta ja hyvinvointia liikunnan näkökulmasta.

Vastuuhenkilöt:

liikuntasihteeri Hannastiina Piikivi, puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	8,8	8,3	8,3	8,7
Henkilöstömenot, €/asukas	58,24	56,87	67,30	68,10
Toimintakulut, €/asukas	180,39	190,71	80,70	82,68
Toimintakate/asukas	129,01	135,65	24,97	24,98
Avustusmäärärahat, €	20 000	20 000	20 000	20 000
Avustuksia saaneet/saavat, kpl	5	5	5	6
Kylpyläkäynnit, kpl	55 309	54 517	50 000	54 000
Kuntosalikäynnit, kpl	29 210	31 032	30 000	31 000
Urheilustipendit, €	1 750	2 560	2 000	2 000
Stipendin saaneet, kpl	5	8	6	5
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulut	8 592	8 032	9 000	8 000

KULTTUURI

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA690 - Kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	34	12	22	22	22
TOIMINTAKULUT	-235	-217	-232	-234	-235
TOIMINTAKATE	-202	-205	-210	-212	-213
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-217	-205	-210	-212	-213

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA690 - Kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	34	12	22	22	22
TOIMINTAKULUT	-195	-177	-191	-193	-194
TOIMINTAKATE	-161	-165	-169	-171	-172
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-177	-165	-169	-171	-172

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kulttuuripalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saatavuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuurituottajan työnkuva vastaa nykyisiä vaatimuksia ja painottuu strategiaan suunnitteluun sekä kulttuuripalveluiden asianajajatyöhön osana kunnan uudistuvaa kuntastrategiaa.	Kulttuurituotannon strateginen suunnittelu ja toteutus osana kunnan elinvoimaohjelmaa	Kulttuuripalveluiden rooli kunnan strategisissa asiakirjoissa	
Kulttuuripalveluiden hallinta perustuu asiantuntevaan ja suunnitelmalliseen projektityöhön, jossa korostuvat sopimusosaaminen, taloudellinen vastuullisuus ja verkostomainen yhteistyö.	Kulttuuritapahtumien ja projektien hallinta, mukaan lukien sopimusprosessit, budjetointi ja sidosryhmäyhteistyö	Toteutettujen kulttuuritapahtumien ja projektien määrä ja laatu	
Kulttuuripalvelut toimivat aktiivisena ja tunnistettuna osana alueellista ja valtakunnallista kulttuurikenttää, vahvistaen asiantuntijarooliaan verkostoissa ja kumppanuuksissa.	Yhteistyön vahvistaminen alueellisten ja valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa	Sidosryhmäyhteistyön laajuus (kumppanuudet, verkostot, yhteistapaamiset)	
Kulttuuripalvelut tukevat kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia osana kunnan HYTE-työtä, vahvistaen kulttuurin asemaa terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä.	Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä HYTE-koordinaattorin ja muiden toimialojen kanssa	Kulttuurihyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen	
Kulttuuripalveluiden henkilöstö kokee työnsä mielekkääksi ja jaksaa työssään, kun hyvinvointia ja työmotivaatiota tuetaan suunnitelmallisesti ja konkreettisin toimin.	Kehityskeskustelu, Tyhy-päivä, ePassi-etuuden käyttäminen	Toteutunut/toteuttamatta	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuuripalvelut vahvistavat Suomussalmen kulttuuri-identiteettiä, jossa paikallisuus, luovuus ja yhteisöllisyys ovat keskiössä.	Tuodaan kulttuuri lähelle kuntalaista viemällä tapahtumia kylätaloille ja muihin arjen kohtaamispaikkoihin.	Asiakaspalautekyselyn tulokset kulttuurin saavutettavuudesta Kävijämäärät tapahtumissa eri kyläkohteissa Kulttuuritilaisuuksien alueellinen jakauma	
Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolista sisältöä, joka edustaa kulttuurin eri osa-alueita ja vahvistaa kuntalaisten kulttuurista osallisuutta.	Huolehditaan siitä, että kulttuuritilaisuudet edustavat laajasti eri taiteen ja kulttuurin muotoja, ja että ohjelmisto on tasapainoinen ja saavutettava	Asiakaspalautekyselyn tulokset ohjelmiston monipuolisuudesta Kulttuuritilaisuuksien sisällöllinen jakauma (esitystaide, visuaalinen taide, musiikki, kirjallisuus jne.)	
Kulttuuripalvelut toimivat asiakaslähtöisesti ja osallistavasti, mahdollistaen kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet kulttuurisisältöjen suunnittelussa ja toteutuksessa.	Luodaan rakenteita, joiden kautta kuntalaiset voivat osallistua tapahtumien ideointiin ja kehittämiseen. Tarjotaan asiantuntija-apua kulttuurihankkeisiin.	Asiakaspalautekyselyn tulokset osallistumismahdollisuuksista Toteutuneiden kuntalaislähtöisten tapahtumien määrä Kulttuurihankkeisiin tarjotun asiantuntija-avun määrä	
Kulttuuripalvelut vahvistavat yhteisöllistä kulttuuri-identiteettiä, jossa kuntalaiset kokevat kuuluvansa aktiiviseen ja arvostettuun kulttuuriyhteisöön.	Mahdollistetaan taiteen ja kulttuurin näkyvyys kunnassa "etsivän kulttuurityön" keinoin, kuullaan paikallisia tekijöitä ja tuodaan esiin heidän osaamistaan	Kunnassa esillä olleiden taiteilijoiden määrä ja näkyvyys Järjestettyjen kuulemistilaisuuksien määrä ja osallistujat Kulttuuripalveluiden dokumentoitu tuki paikallisille tekijöille (esim. tilat, viestintä, asiantuntija-apu)	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuuripalvelut tukevat paikallista elinkeinoelämää tarjoamalla tapahtumia, jotka lisäävät asiakasvirtoja ja vahvistavat alueen vetovoimaa.	Järjestetään kulttuuritapahtumia ilta-aikaan ja sesonkien yhteyteen yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa.	Tapahtumien asiakasmäärät ja ajallinen sijoittuminen (ilta/sesonki) Yrittäjäpalautteet kulttuuritapahtumien vaikutuksista liiketoimintaan Yhteistyösopimusten määrä ja sisältö (esim. Näyttämö-yhdistys, kesäteatterialue)	
Kulttuuripalvelut edistävät uusien elinkeinomahdollisuuksien syntymistä	Kehitetään yhteistyötä elinkeinopalveluiden kanssa kulttuurin	Kulttuurin ja elinkeinopalveluiden yhteisten toimenpiteiden määrä	

vahvistamalla kulttuurin roolia vetovoimatekijänä ja elinvoiman rakentajana.	vuosikellon ja tapahtumien suunnittelussa, tuodaan taide osaksi kunnan vetovoimavies-tintää.	Kulttuurisisältöjen esiintyminen kunnan vetovoima-viestinnässä (esim. verkkosivut, kampanjat, esitteet) Kulttuuritapahtumien vaikutus vierailijamääriin ja yrittäjäpalautteisiin	
--	--	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuuripalvelut vahvistavat yhteisöllisyyttä tarjoamalla osallistavia ja saavutettavia tapahtumia, joissa jokainen kuntalainen koee olevansa ter- vetullut.	Luodaan tapahtumia, jotka ovat avoimia kaikille ja joissa huomioidaan eri ikä- ja kohde-ryhmien tarpeet. Viestitään selkeästi saavutettavuudesta ja osallistumismahdollisuuksista.	Raportoidut asiakasmäärät tapahtumissa Asiakaspalautekyselyn tulokset osallistumiskokemuksesta Tapahtumien saavutettavuusdokumentointi (esim. esteettömyys, kieliversiot, kuljetusratkaisut)	
Kulttuuripalvelut tukevat kuntalaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa ja vahvistavat yhteisön sisäistä aktiivisuutta ja osallisuutta.	Tuetaan tapahtumia, joita kuntalaiset haluavat itse toteuttaa, tarjoamalla asiantuntija-apua, tiloja ja viestinnällistä tukea.	Raportoidut asiakasmäärät kuntalaislähtöisissä tapahtumissa Asiakaspalautekyselyn tulokset yhteisöllisyyden kokemuksesta Toteutuneiden tukitoimien määrä (tilat, viestintä, asiantuntija-apu)	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuuripalvelut edistävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia tarjoamalla kulttuurisisältöjä, jotka tukevat fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista jaksamista.	Vahvistetaan yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa ja kehitetään tapahtumia, joissa kulttuuri ja liikunta yhdistyvät saavutettavalla ja osallistavalla tavalla.	Raportoidut asiakasmäärät yhteistapahtumissa. Asiakaspalautekyselyn tulokset kulttuurin ja liikunnan yhdistämisestä. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden yhteisten toimenpiteiden määrä	
Kulttuuripalvelut vahvistavat kulttuurimatkailun roolia hyvinvoinnin edistäjänä ja osana kunnan vetovoimaa.	Tehdään yhteistyötä matkailupalveluiden kanssa kulttuurisisältöjen suunnittelussa ja toteutuksessa, kehitetään kulttuurimatkailun saavutettavuutta ja näkyvyyttä.	Asiakaspalautekyselyn tulokset kulttuurimatkailun kokemuksesta Saavutettavuusmittarit osana kyselyä (esim. kieliversiot, esteettömyys, kul- kuyhteydet) Kulttuurisisältöjen näkyvyys kunnan matkailukana- vissa ja somessa (so- memittarit)	
HYTE!	Kulttuurin merkitys kunta- laisten hyvinvoinnissa,	HYTE-raportointi: Kulttuurihyvinvointikertomus 2021-2024,	

	yhteistyö HYTE-koordinaattorin kanssa	Kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2025-2029	
--	---------------------------------------	---	--

Keskeiset muutokset, toiminta

Kulttuurin merkitys kunnan imagon, elinvoiman ja hyvinvoinnin kannalta tunnustetaan entistä vahvemmin. Jatkamme monipuolisten kulttuuritilaisuuksien järjestämistä kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin, samalla edistäen heidän omaa aktiivista kulttuurintuotantoaan.

Vuonna 2026 panostetaan entistä tiiviimpään yhteistyöhön sekä kunnan sisäisten että ulkopuolisten kulttuuritoimijoiden kanssa, hyödyntäen uusia kumppanuuksia ja verkostoja. Lisäksi tutkitaan kotiseutumuseon kehitysmahdollisuuksia ja sitä, kuinka kotiseutumuseo tavoittaisi parhaiten yleisönsä.

Taiteen ammattilaisten työssä tukeminen ja eri taiteen alojen moninaisuuden esille tuominen säilyy keskeisenä tavoitteena. Tavoitteena on vahvistaa Suomussalmen profiilia innovatiivisena ja osallistavana kulttuurikuntana, jossa perinteet ja nykyaika kohtaavat. Tämä edistää kunnan houkuttelevuutta niin asukkaille kuin matkailijoille ja tuo lisäarvoa paikalliselle elinkeinoelämälle.

Vastuuhenkilö: Veera Tavila, kulttuurituottaja

veera.tavila@suomussalmi.fi

puh. 0445119871

KULTTUURIPALVELUT Ulkoiset	TP2023	TP2024	TA2025 ulk	TA2026 ulk
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,3	1,3
Henkilöstömenot, €/asukas	10,18	10,47	8,63	9,01
Toimintakulut, €/asukas	39,53	33,45	25,55	28,25
Toimintakate/asukas	26,38	28,68	23,81	24,98

6.3.7 Tekninen lautakunta

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT70 - Tekninen lautakunta					
TOIMINTATUOTOT	11 411	11 219	7 423	7 423	7 423
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	139	85	80	80	80
TOIMINTAKULUT	-10 836	-10 777	-9 492	-9 604	-9 681
TOIMINTAKATE	714	527	-1 989	-2 101	-2 178
Poistot ja arvonalentumiset	-5 943	-3 770	-2 521	-2 521	-2 521
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 228	-3 243	-4 510	-4 622	-4 699

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT70 - Tekninen lautakunta					
TOIMINTATUOTOT	6 208	5 751	2 237	2 237	2 237
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	139	85	80	80	80
TOIMINTAKULUT	-10 060	-10 105	-8 771	-8 883	-8 960
TOIMINTAKATE	-3 713	-4 268	-6 454	-6 566	-6 643
Poistot ja arvonalentumiset	-5 943	-3 770	-2 521	-2 521	-2 521
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 656	-8 038	-8 975	-9 087	-9 164

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA700 - Teknisten palveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	104	124	206	206	206
TOIMINTAKULUT	-617	-579	-671	-680	-686
TOIMINTAKATE	-512	-455	-465	-474	-480
Poistot ja arvonalentumiset	-3	-3	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-515	-458	-468	-476	-482

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTA700 - Teknisten palveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	92	124	206	206	206
TOIMINTAKULUT	-563	-521	-611	-620	-626
TOIMINTAKATE	-471	-397	-405	-414	-420
Poistot ja arvonalentumiset	-3	-3	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-473	-400	-408	-416	-422

Tehtävä:

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinympäristön varmistaminen.

Teknisen hallinnon alla toimii mm. kaavoitus, yleinen suunnittelu, projektit sekä liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Tekninen hallinto tuottaa laskutuspalveluja Suomussalmen Energia Oy:lle sekä tukipalveluja Suomussalmen Tilapalvelut Oy:lle.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaavoitus	Alanteenjärvi-Parvajärvi yleiskaavan laatiminen	Yleiskaava on hyväksytty valtuustossa	
	Kauniskankaan yleiskaavan päivittäminen	Yleiskaava on hyväksytty valtuustossa	
	Rajavartioston alueen asemakaavamuutos	Asemakaavamuutos on hyväksytty kunnanhallituksessa	
	Alvarin alueen kaavamuutos	Asemakaavamuutos on hyväksytty kunnanhallituksessa	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vesistöjen kunnostaminen	Vesistöjen kunnostushankkeen toimenpiteet kohteissa jatkuvat suunnitelman mukaisesti	Sile II vuosikohtaiset toimenpiteet on tehty. Hossanjoen kunnostaminen jatkuu	
Tontit ja maaomaisuus	Ruokapuiston teollisuustonttien markkinointi	Maanvuokrasopimukset ja maakaupat (kpl)	
	Tontinvuokrasopimukset ovat ajan tasalla	Sopimukset on uusittu ajallaan, eikä kunnalle tule seuraamuksia (kpl)	
	Metsäryhmässä määritetyt ns. pienet kiinteistöt laitetaan myyntiin.	Toteutuneet kiinteistökaupat (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikenneturvallisuus ja esteettömyys	Osallistumme liikenneturvallisuuden kehittämiseen ja esteettömyyden edistämiseen kaikissa toteutettavissa hankkeissa.	Toteutuneet hankkeet (kpl)	
Kuntalaistilaisuudet	Hankkeista järjestetään avoimia kuntalaistilaisuuksia.	Järjestetyt tilaisuudet (kpl) Tavoite 4 kpl	
Maaomaisuuden selvitystyö/ metsäohjelma	Valmistelun aikana järjestetään avoin kuntalaistilaisuus ja valtuuston iltakoulu	Selvitys valmis vuoden loppuun mennessä	

Keskeiset muutokset, toiminta

Maankäyttö ja kaavoitus

Kunta tukee ja edistää aktiivisesti tuulivoimatuotantoalueiden kaavoitushankkeiden toteutumista ja sähkönsiirtoverkon vahvistamista.

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan päivittämällä nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaavoituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien osalla ongelmana on se, että osa tonteista sijaitsee alueilla, joilla kysyntä on vähäistä.

Neuvotteluja kuntayhteistyöstä ja sen kehittämistä jatketaan edelleenkin. Valmiudet tarkoituksenmukaisen yhteistyön aloittamiseksi on olemassa.

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2025 lopussa seuraava tonttivaranto:

<u>Alue</u>	<u>Ao</u>	<u>Ar</u>	<u>Ak</u>	<u>K</u>	<u>T</u>	<u>Yht</u>
Suomussalmi	35	8	2	4	13	62
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	63	12	2	4	13	94
Varatut	-	-	-	-	-	2
Kaikki yht.	63	12	2	4	13	94

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
 Ar = Asuntorivitalo
 Ak = Asuinkerrostalo
 K = Liike- ja toimistorakentaminen
 T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

Projektit

Vesistökunnostus hankkeita jatketaan ja uusia kohteita otetaan mukaan toimenpiteisiin. Kunnostuksia tehdään osittain yhteistyössä osakaskuntien ja kyläyhdistyksien kanssa. Toimenpiteitä yhteensovitetään metsähallituksen kunnostussuunnitelmien kanssa.

Hossanjoen kunnostukseen on suunniteltu kolmivuotinen hanke (2025-2027). Hankkeelle on saatu rahoitus ja se on käynnistynyt.

Osallistumme Oulujoen vesivision toteutuksen koordinaatioon yhteistyössä kuntien ja eri toimijoiden kanssa. Aktiivisesti edistetään Oulujoen vesivision tavoitteiden toteutumista mm. Jalonuoman ympäristövirtaama-hanke. Kunnanhallitus edistää Jalonuoman alueen kehittämistä niin, että Fortum vastuutahona käynnistää Oulujoen vesistövision loppuraportin yhteydessä sille osoitetun toimenpide-ehdotuksen koskien selvitystä Jalonuoman kunnostamisesta ja ympäristövirtaamasta.

Vastuuhenkilöt:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

TEKNISET PALVELUT	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	80,5	78	75	74
Henkilöstömenot, €/asukas	582,23	520,55	546,84	553,37
Toimintakulut, €/asukas	1726,18	1506,79	1468,53	1295,89
Toimintakate, €/asukas	-54,92	-64,03	-625,23	-953,59

Hallinto	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	5	5	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	44,54	41,62	37,75	42,20
Toimintakulut, €/asukas	101,35	75,01	70,36	90,28
Toimintakate, €/asukas	-73,27	-69,97	-62,41	-59,86
Lautakunnan kokoukset, kpl	11	13	12	12

YMPÄRISTÖTEKNIikka/KUNNALLISTEKNIikka

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA710 - Kunnallistekniikka					
TOIMINTATUOTOT	882	899	755	755	755
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	53	55	50	50	50
TOIMINTAKULUT	-2 593	-2 311	-2 435	-2 456	-2 471
TOIMINTAKATE	-1 658	-1 357	-1 629	-1 651	-1 665
Poistot ja arvonalentumiset	-706	-685	-633	-633	-633
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 364	-2 042	-2 262	-2 283	-2 298

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA710 - Kunnallistekniikka					
TOIMINTATUOTOT	719	779	661	661	661
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	53	55	50	50	50
TOIMINTAKULUT	-2 405	-2 122	-2 208	-2 230	-2 244
TOIMINTAKATE	-1 633	-1 288	-1 497	-1 519	-1 533
Poistot ja arvonalentumiset	-706	-685	-633	-633	-633
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 339	-1 973	-2 130	-2 152	-2 166

Tehtävä:

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristötekniikka tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut. Ympäristötekniikan yksikköön sisältyy mittaus- ja liikuntapaikat, yleiset alueet, metsätilat, yksityistiet, kaavatiet ja puutarha.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Urheilukentän tekonurmen rakentaminen	Tekonurmen kilpailutus Rakentaminen	Hanke on toteutettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan metsäomaisuuden hoito	Metsien kestävä hoito	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu.	
Puistojen ja istutuksien hoito	Puistoalueet hoidetaan	Nurmikonhoitoalueet (ha)	
	Kesäkukkakasvatukset ja istutukset tehdään omana työnä	Istutusalueet (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yksityisteiden kesäkunnossapidon avustaminen	Avustuksen hakuaika järjestetään ja siitä tiedotetaan kuntalaisille.	Hakemukset (kpl)	
Yksityisteiden talvikunnossapidon avustaminen	Avustus on haettavissa keväällä ja syksyllä. Tiedottaminen	Hakemukset (kpl)	
Haja-asutusalueiden hiihtolatuja kunnossapidon avustaminen	Tehdään kunnossapidosta sopimus ja sen mukaisesti maksetaan avustus	Sopimukset (kpl) Tavoite 9 kpl	
Muistomerkkien ja alueiden kunnossapito	Tehdään yhdistyksen tai yksityisen henkilön kanssa sopimus muistomerkkialueen kunnossapidosta	Sopimukset (kpl) Tavoite 3 kpl	
Katujen peruskorjaukset	Suunnittelu, asukastilaisuus ja toteutus	Tilaisuudet on pidetty ja hankkeet toteutettu	

Keskeiset muutokset, toiminta

Haja-asutusalueen latujen talvihoitoa tuetaan avustuksin. Käyttäjätarpeen mukainen latuverkon talvihoito tehdään yhteistyössä kylillä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarveharkinta selvitetään vuosittain käyttäjämäärien mukaan.

Kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämistyötä jatketaan myöhemmin valmistuvan liikuntaolosuhdeselvityksen pohjalta.

Talousarviossa on varaus 80 000 € yksityisteiden perusparannushankkeiden avustamiseen (sisältää rumpurahaa 10 000 – 15 000€). Aurasavustuksiin varattu 510 000 €.

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	6	*9	**10,5	10,5
Henkilöstömenot, €/asukas	88,01	94,01		105,21
Toimintakulut, €/asukas	297,55	368,49		326,26
Toimintakate, €/asukas	-184,11	-235,63		-221,25

* konekeskuksen kaksi työntekijää ja kunnossapitotyöntekijä siirretty ympäristötekniikan alle.

**Puutarhuri vakinaistettu, liikuntapaikkojen hoitaja, kartoittaja 50 %

Muut mittarit	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Avustettavat yksityistiet, km	527/417	*540	540	540
Kevät- ja syyslanaus	/149	413	480	440
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60
Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	27
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2566	2566	2566	2566

* Vuonna 2024 talvikunnossapidettäviä yksityisteitä ei ole, pl mm. Ruokapuistontie ja Metsärinteentie.

Ulkoliikuntapaikat	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70
Hiihtolatuja sivukylissä, km	100	100	100	100
Pururatoja, km	20	20	20	20
* Pallokentät, kpl	5	6	6	6
Luonnonnurmikentät, kpl	1	1	0	0

Tekonurmikentät, kpl	2	2	3	3
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	4	4	4	4
Frisbeegolf-rata, kpl	2	2	2	2

* Pallokentät: Kirkkopuiston tekonurmikenttä (kumirouhe) / jalkapallo, Pitämä hiekkatekonurmi / pesäpallo, Ruu-kin urheilukenttä tekonurmi, joka on tulossa / jalkapallo ja yleisurheilun heittolajit, ammattikoulun hiekkakenttä, kirkonkylän koulun hiekkakenttä ja monitoimiareena (2023).

TILAPALVELUT

Kohderahoitteinen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA720 - Tilapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	8 268	8 247	4 442	4 442	4 442
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	86	30	30	30	30
TOIMINTAKULUT	-4 999	-5 464	-3 874	-3 906	-3 928
TOIMINTAKATE	3 354	2 813	598	566	544
Poistot ja arvonalentumiset	-5 217	-3 067	-1 883	-1 883	-1 883
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 863	-254	-1 285	-1 318	-1 340

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA720 - Tilapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	4 819	4 529	1 036	1 036	1 036
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	86	30	30	30	30
TOIMINTAKULUT	-4 595	-5 185	-3 602	-3 634	-3 656
TOIMINTAKATE	310	-625	-2 536	-2 568	-2 590
Poistot ja arvonalentumiset	-5 217	-3 067	-1 883	-1 883	-1 883
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 908	-3 693	-4 419	-4 451	-4 474

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuk-sin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huoleh-tiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Turvalliset ja terveelli-set työympäristöt	Korjataan/huolletaan oi-kea-aikaisesti olemassa olevia tiloja ja kiinteistöjä	Työtapaturmien ja sai-raspoissaolojen vähenty-minen	
	Rakennusautomaation päivittäminen	Rakennusautomaatio päivitetty kiinteistöissä (kpl)	
	Ruukinkankaan piha-alu-teen 3-vaihe toteutus	Pysäköintialue on raken-nettu	
	Virastotalon ylläpitämi-nen	Toimistojen remontteja suoritettu (kpl)	
		Tornikadun viemärien saneeraaminen suori-tettu	
		Metalli-ikkunoiden ja ovien uusiminen suori-tettu	

		Piha-alueen kunnostaminen	
	Kiinteistöjen salaojen ja pihojen vedenohjauksen parantaminen	Valittuihin kiinteistöihin suoritettavat korjaukset	
	Kiinteistöjen kattoremontit	Valittuihin kiinteistöihin kattoremontti suoritettu	
	Kiinteistöjen lukituksen uudistaminen	Kiinteistön lukitus muutettu Abloy Cliq-tyypiseksi (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia.	Työjakson onnistuminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstö on hyvinvointia, osaavaa ja motivoitunutta.	Täydennyskoulutus. Kehityskeskustelut. Virkistyspäivä	Koulutuspäivät Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	
Kunnanvuokra-asunnot ovat hyvässä kunnossa	Asuntojen kunnostus	Tehdyt huoneistoremontit vuoden aikana	
Kotiseutumuseon kunnostaminen	Kattojen kunnostaminen	Suunniteltujen kohteiden korjaukset on tehty	
Jäähallin kunnostaminen	Sovittujen korjausten suorittaminen	Suunnitellut toimenpiteet on tehty	
Kylpylän vuosihoito	Altaiden suodatussäiliöiden korjaukset/ muut sovitut korjaukset	Suunnitellut korjaukset on tehty	

Keskeiset muutokset, toiminta**Toiminta**

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä peruskorjataan talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa huomioidaan energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomaatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena ovat toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset myydään tai puretaan.

Vuoden 2026 aikana puretaan Alvarin uudempi osa, osoitteessa Ervinkatu 1, 89600 Suomussalmi sekä Joosepintie 2 rivitalo, osoitteessa Joosepintie 2, 89600 Suomussalmi.

Eläköitymistä takia pyritään täyttämään 2026 vuoden aikana vapautuvat työtehtävät, mikäli niille on tarvetta.

Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n toiminta on lähtenyt käyntiin 1.1.2026. Yhtiölle siirtyy tilapalvelusta teollisuus- ja laitosrakennuksista HVA:lla vuokralla olevat kohteet. Kunnan omistukseen jäävien asuntojen myynnistä, siirrosta vuokratilayhtiölle tai purkamisesta päätetään vuoden 2026 aikana.

Kiinteistöjen automaatiojärjestelmiä päivitetään tarpeen mukaan.

Vastuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund

puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	20	20,5	20,5	18,5
Henkilöstömenot, €/asukas	158,54	157,91	168,09	159,02
Toimintakulut, €/asukas	817,03	710,66	756,05	532,16
Toimintakate, €/asukas	255,51	476,71	-97,28	-374,63

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026
Koulurakennukset	14 045	14 045	11 180	11 180
Hallintorakennukset	11 106	11 103	10 962	9 458
Laitosrakennukset	18 542	18 542	18 542	1 990
Teollisuusrakennukset	38 866	38 866	38 866	1 019
Vapaa-ajan rakennukset	12 547	12 547	12 547	10 617
Muut rakennukset	18 419	18 267	17 565	17 413
Asuinrakennukset	11 001	8 093	8 093	6 103

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

Kohderahoitteinen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA730 - Ruoka- ja siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 977	1 800	1 874	1 874	1 874
TOIMINTAKULUT	-2 284	-2 095	-2 135	-2 178	-2 208
TOIMINTAKATE	-308	-295	-262	-305	-334
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-15			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-324	-310	-262	-305	-334

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA730 - Ruoka- ja siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	398	171	188	188	188
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0				
TOIMINTAKULUT	-2 170	-1 965	-1 988	-2 032	-2 061
TOIMINTAKATE	-1 772	-1 794	-1 801	-1 844	-1 874
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-15			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 788	-1 809	-1 801	-1 844	-1 874

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTY7300 - Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	949	824	829	829	829
TOIMINTAKULUT	-1 322	-1 260	-1 221	-1 241	-1 255
TOIMINTAKATE	-373	-436	-392	-412	-426
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-8			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-382	-444	-392	-412	-426

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY7300 - Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	203	72	83	83	83
TOIMINTAKULUT	-1 219	-1 141	-1 100	-1 121	-1 135
TOIMINTAKATE	-1 015	-1 068	-1 018	-1 038	-1 052
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-8			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 024	-1 077	-1 018	-1 038	-1 052

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY7310 - Siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 028	976	1 045	1 045	1 045
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0				
TOIMINTAKULUT	-963	-835	-914	-937	-953
TOIMINTAKATE	65	141	130	108	92
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-7			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	57	133	130	108	92

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY7310 - Siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	195	99	105	105	105
TOIMINTAKULUT	-951	-824	-888	-911	-926
TOIMINTAKATE	-756	-726	-783	-806	-821
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-7			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-764	-733	-783	-806	-821

Tehtävä:

Ruoka- ja siivouspalveluilla on tavoitteena tuottaa suositusten mukaisia ja sopimuksiin perustuvia palveluja asiakkaille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuotannonohjauksen järjestelmän hyödyntäminen käytäntöön. Paperiset tilauslistat jäävät pois.	Tilatut ateriat ja dieetit siirtyvät näkymään Upto:n kautta keittiöllä olevasta älytaulusta	Kaikki esimiehet käyttävät järjestelmää	
Tuotannonohjausjärjestelmä Jamixin käyttö samassa laajuudessa jatkuu sekä Jamix-Menun käyttöönotto	Jamix-Menu ohjelman tuotantoon ottaminen	Työntekijät koulutautuvat uusien ohjelmien käyttöön	
Omavalvonta ohjelma Chefsteinin mobiilikäyttö	Kaikille työntekijöille mahdollisuus käyttää mobiilisovellus ohjelmaa	Kaikki käyttävät	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet työntekijät eläkkeelle jäävien tilalle	Rekrytoinnissa mainostettava Suomussalmen kunnan vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Työtehtävät tarkastellaan eläköitymisen yhteydessä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita	Kustannukset	
Oppisopimuskoulutus	tarjoamme oppisopimuspaikkoja aterial- ja puh-tauspalveluissa	oppisopimus suoritetaan loppuun kunnassa	
Henkilökunnan koulutus	Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistumien	2 pv / hlö	
Uudet koneet ja laitteet	Hankinnoissa otetaan huomioon innovatiiviset ratkaisut	laitteita ja koneita hankittaessa huomioidaan uusinta teknologiaa sekä robotiikka	
Lähiaruoka	Paikallistuotteiden käyttö	Oikeanlainen hankintojen kilpailutus	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huomioidaan monikulttuurisuus	Eettiset ruokavaliot huomioidaan	Tarjolla kaikissa ruokaa tarjoavissa toimipisteissä	
Puhtaat ja terveelliset tilat	Puhtauspalveluissa ympäristöystävälliset ja turvalliset puhdistusaineet	Asiakkaiden palaute	
Tähderuoan hyödyntäminen	Tähderuoan antaminen nuorisotiloihin	Nuorten työpaja	
Tähderuoka	Tähderuoan määrän vähentäminen	Hävikkiruokapäivät	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Virkistyspäivä	Irrottaudumme päivän ajaksi virkistäytymällä yhdessä	Kaikki osallistuvat	
Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti	Huomioimme eri asiakasryhmät ja vieraat	Asiakaspalaute hyvä, palvelusopimukset kaikkien kanssa	
Ensiapuvalmius	Ea1 kurssit	Ea1 koulutukset suoritettu työterveyshuollon ohjeiden mukaisesti	

Keskeiset muutokset, toiminta

Ruokapalvelut tuotetaan Suomussalmen kunnan kouluihin ja päiväkoteihin sekä henkilökunnan ruokailut. Lisäksi hoidetaan mahdollisuuksien mukaan kuntien tiloissa tapahtuvat kokous- ja tapahtumatarjoilut. Palvelukeittiöiden sekä keskuskeittiön tilat ja laitteet pidetään toimintakuntoisina ja tehdään tarvittavat korjaukset.

1.1.2026 alkaen tilapalveluyhtiöön siirtyvien kohteiden puhtaanapito jatkuu sovitusti, samoin Suomussalmen Vuokratalot Oy:n kilpailutettujen siivouskohteiden puhtaanapito jatkuu sopimuksen 1.2.2025 -31.1.2029 loppuun.

Aterian keskihinta		Siivouksen hinta €/m ²	
2024	5,11	2024	1,97
2023	4,99	2023	2,53
2022	4,69	2022	2,40
2021	4,79	2021	1,95
2020	4,13	2020	2,03
2019	3,77	2019	2,29
2018	3,80	2018	2,10

Vastuuhenkilö:

Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö Merja Heikkinen

puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	39	34	30,5	31,5
Henkilöstömenot, €/asukas	255,01	208,89	202,12	212,78
Toimintakulut, €/asukas	466,16	324,68	283,88	293,80
Toimintakate, €/asukas	-27,41	-43,73	-259,87	-266,06

Muita mittareita	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	207 863	254 284	280 000	275 830
Valmistetut ateriat, kpl (HVA:n ateriat mukana 1 kk)	126 805		0	
Siivottava pinta-ala, m ² (HVA:n tilat pois 1.2.2024)	46 887	34 550	34 200	41 000

RAKENNUSVALVONTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA740 - Rakennusvalvonta					
TOIMINTATUOTOT	83	50	45	45	45
TOIMINTAKULUT	-200	-176	-223	-226	-228
TOIMINTAKATE	-118	-125	-178	-181	-183
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-118	-125	-178	-181	-183

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA740 - Rakennusvalvonta					
TOIMINTATUOTOT	83	50	45	45	45
TOIMINTAKULUT	-185	-160	-208	-210	-212
TOIMINTAKATE	-102	-110	-162	-165	-167
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-102	-110	-162	-165	-167

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuin ympäristön parantaminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaikki lupahakemukset ja päätökset sähköisesti	Ajantasaiset ohjelmistot	Lupatilasto, hakemusten määrä	
Päätöksiä käsittely-aika 2-3 viikkoa	Lupapisteessä jatkuva hakemusten seuranta, lupasihteeri, viranhaltija	Hakemukset kpl / aika	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvä asiantuntemus	Käydään tarpeellisissa koulutuksissa, ELY, RTY	Koulutusten määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ajantasaiset kaavat	Uusitaan kaavoja ja tarvittaessa kaavoja lisätään	Kaavoitus päätökset, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiimme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Käsitellään lupahakemukset sähköisesti, tehdään tarvittavat katselmuks	Katselmusten määrä, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Jatkuva valvonta	Suoritukset, määrä kpl	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lupahakemukset ja päätökset sähköisesti Lupapistein ja KuntaNetin kautta. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä yhtenä päivänä viikossa, maanantaisin.

Rakentamislain myötä 1.1.2026 astuu voimaan rakentamisluvan hiilijalanjäljenlaskeminen, käsittelyaikatakuu ja tietomallimuotoinen rakentamisluvan hakeminen.

Talousarviossa on varauduttu ohjelmistojen kilpailutukseen.

Petteri Orpon hallitusohjelmaan kuuluu rakennusvalvontojen uudelleen järjestäminen. Hallituksen esitys laiksi rakennusvalvonnan järjestämisestä on HE-luonnoksesta lausunnolla loppuvuodesta. Arvioitu esittelyviikko eduskunnassa 16/2026.

Vastuuhenkilöt:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	20,54	19,08	12,96	13,45
Toimintakulut, €/asukas	27,48	28,48	23,16	30,66
Toimintakate, €/asukas	-18,79	-16,74	-15,92	-23,98
Rakennus- ja toimenpideluvat, kpl	160	200		
Rakentamisluvat			100	
Poikkeamisluvat, kpl	3	17	10	
Muut rakennustark. päätökset, kpl	24	36	10	

YMPÄRISTÖVALVONTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTA750 - Ympäristövalvonta					
TOIMINTATUOTOT	98	98	101	101	101
TOIMINTAKULUT	-142	-152	-154	-158	-161
TOIMINTAKATE	-45	-54	-53	-57	-60
Poistot ja arvonalentumiset			-2	-2	-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-45	-54	-55	-59	-62

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTA750 - Ympäristövalvonta					
TOIMINTATUOTOT	97	98	101	101	101
TOIMINTAKULUT	-142	-152	-154	-158	-161
TOIMINTAKATE	-45	-54	-53	-57	-60
Poistot ja arvonalentumiset			-2	-2	-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-45	-54	-55	-59	-62

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja ympäristönsuojelun edistäminen turvaamaan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudistuvan lainsäädännön hallinta	Kouluttautuminen	Koulutuskerrat	
Ympäristötietoisuuden kehittäminen	Tiedottaminen Lehtiartikkelit Opastus ja neuvonta	Julkaisujen määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus	
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.	

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöä koskevan lainsäädännön täytäntöönpano	Lainsäätelyn mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely	Lupien ja ilmoitusten käsittelymäärät	
Ympäristönvalvontasuunnitelman toteuttaminen	Valvontasuunnitelman mukainen toiminta	Valvontasuunnitelman toteutuminen	
PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristönsuojelumääräysten käytännön toteutus	Ympäristönsuojelumääräysten soveltaminen	Ympäristönsuojelumääräysten mukaiset päätökset/ohjeistukset	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöongelmien ratkaisu, lievittäminen ja ennaltaehkäisy	Päästöjen rajoittaminen ilmaan, maaperään ja vesistöihin	Analyysit Ympäristövahinkojen määrä	
Kestävän kehityksen edistäminen	Vihreä siirtymisen tukeminen	Hiilineutraalisuus	

Keskeiset muutokset, toiminta

Ympäristönvalvontasuunnitelman ja -ohjelman toteuttaminen.

Ympäristövalvonnan kuntayhteistyön kehittäminen. Ympäristönvalvontasuunnitelmien, taksojen ja muiden valvontatyökalujen ja käytäntöjen yhtenäistäminen.

Vastuuhenkilöt:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 044 038 4341

Ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen puh. 040 688 4546

Ympäristövalvonta	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026
Henkilöstömäärä	2,5	2,5	2,5	2,5
Henkilöstömenot, €/asukas	15,56	18,84	20,41	20,68
Toimintakulut, €/asukas	16,59	20,21	21,95	22,71
Toimintakate, €/asukas	-6,83	-6,33	-7,76	-7,79
Ympäristöluvat, kpl	0	1		
Maa-ainesluvut, kpl	4	2		
Maisematyölumat, kpl	13	13		
Maa-aineslupien vakuuskäsittelyt	10	7		
Öljyn jälkitorjuntapäätökset	4	2		
Rekisteröinti-ilmoitukset	4	1		
YSL:n 118 §:n mukaiset päätökset	8	6		
Kotitarveottamispäätökset	1	1		
Muut ympäristöviranomaispäätökset	4			
Lausunnot	3	7		
Poikkeamiset ymp.suojelumääräykseen	2			

6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos

Kohderahoitteinen

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT75 - Vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	1 187	1 225	1 231	1 231	1 231
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21	39	20	20	20
TOIMINTAKULUT	-849	-927	-890	-899	-905
TOIMINTAKATE	359	337	361	352	346
Rahoitustuotot ja -kulut	-103				
VUOSIKATE	256	337	361	352	346
Poistot ja arvonalentumiset	-267	-280	-343	-343	-343
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11	57	17	8	2

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NLT75 - Vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	1 020	1 070	1 149	1 149	1 149
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21	39	20	20	20
TOIMINTAKULUT	-827	-914	-875	-884	-890
TOIMINTAKATE	214	195	294	285	279
Rahoitustuotot ja -kulut	-103				
Poistot ja arvonalentumiset	-267	-280	-343	-343	-343
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-156	-84	-49	-58	-65

Ulkoiset ja sisäiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY7700 - Vesilaitos					
TOIMINTATUOTOT	373	406	441	441	441
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15	20	10	10	10
TOIMINTAKULUT	-311	-370	-347	-351	-354
TOIMINTAKATE	77	56	104	100	97
Rahoitustuotot ja -kulut	-51				
VUOSIKATE	25	56	104	100	97
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-137	-194	-194	-194
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-105	-81	-90	-94	-97

Ulkoiset 1000 e	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5NTY7700 - Vesilaitos					
TOIMINTATUOTOT	315	350	410	410	410
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15	20	10	10	10
TOIMINTAKULUT	-305	-366	-343	-347	-350
TOIMINTAKATE	25	4	78	73	70
Rahoitustuotot ja -kulut	-51				
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-137	-194	-194	-194
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-157	-133	-116	-121	-124

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset ja sisäiset 1000 e					
5NTY7900 - Viemärlaitos					
TOIMINTATUOTOT	814	819	790	790	790
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6	19	10	10	10
TOIMINTAKULUT	-538	-558	-543	-548	-551
TOIMINTAKATE	282	281	257	252	249
Rahoitustuotot ja -kulut	-51				
VUOSIKATE	231	281	257	252	249
Poistot ja arvonalentumiset	-137	-143	-149	-149	-149
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	94	138	107	103	100

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ulkoiset 1000 e					
5NTY7900 - Viemärlaitos					
TOIMINTATUOTOT	704	720	739	739	739
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6	19	10	10	10
TOIMINTAKULUT	-521	-548	-533	-537	-540
TOIMINTAKATE	189	191	216	212	209
Rahoitustuotot ja -kulut	-51				
Poistot ja arvonalentumiset	-137	-143	-149	-149	-149
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1	48	67	62	59

Tehtävä:

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen viiranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla. Tekstiviestillä sekä kunnan nettisivujen kautta tiedottaminen toiminnan häiriöistä. Vuosiraportoinnin toimitaminen asiakkaille asiakasportaalin kautta. Vesimittareiden etäluennan toiminnan varmistaminen. Vesilaitosten saneeraus	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus Lakisääteisten toimintojen varmistaminen Reaaliaikainen vesimäärämittaus ja laskutus. Mittareiden kuuluvuusongelmien parantaminen.	
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto Pumppaamoiden vuosi-huolto	Kustannukset Vuotovesien määrä	

	Verkostojen saneerausta lisätään. Jätevesipumppaamoiden saneeraukset ja etävalvonta Laskuttamattoman veden ja jäteveden määrän vähentäminen	Vuotokorjaukset Toimenpiteet tutkimukset, joilla saadaan mini-moitua	
--	---	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Turvallinen	Terveys- ja turvallisuusvaatimukset täytetään, riskienhallinnan taso on korkea ja erityistilanteisiin on varauduttu.	Viranomaisten ja käyttötarkkailun verkostoveden näytteenotto	
Ympäristöä säästävä	Vesistöjä ja pohjavesialueita käytetään kestävästi, veden- ja jätevedenkäsittely ei kuormita ympäristöä, eikä lisää ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Tavoitteet on asetettu hiilineutraaliuden ja kiertotalouden suhteen.	Toimitaan annettujen otto- ja ympäristölupaeh-tojen mukaisesti Saneerataan verkostoja ennakoivasti	

Keskeiset muutokset, toiminta

Vesihuoltolaitoksen toiminnan tarkoituksena on laadukkaan ja riittävän veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen lupaehtojen mukaisesti sekä taloudellisesti kannattavasti. Vesihuoltolaitos huolehtii tarvitsemiensa laitosten laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, huollosta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittämisestä. Ennakoivat laitosten huollot ja verkostosaneeraukset suunnitellaan siten, että vesikatkoksia tulee vähän ja nekin ovat lyhyitä. Katkoksista tiedotetaan tekstiviestipalvelun sekä Suomussalmen kunnan nettisivuston välityksellä.

Suomussalmen kunnan vesihuoltoa kehitetään vesihuoltokehittämissuunnitelman 2023-2030 mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen toimintaa valvotaan valvontatutkimusohjelman mukaan.

Laitosten varaosien ja komponenttien toimitusajat ovat edelleen pitkiä. Energian, polttoaineiden, sekä materiaalien raaka-aineiden hinnan vaihtelut vaikuttavat merkittävästi vesihuollon kustannuksiin. Vallitsevien olosuhteiden vuoksi erilaisiin varautumisiin kriittisissä kohteissa tulee panostaa. Tämä lisää suojauksien ja tarkkailujen tarvetta niin vesilaitoksilla, kuin jätevedenpuhdistamoilla. Laitoksilla ja vedenjakelussa tulee varautua, että vedenlaatu täyttää vaatimukset.

Uudistuvan jätevesidirektiivin toimeenpano kansallisessa lainsäädännössä voi tiukentaa merkittävästi jätevedenpuhdistukselle asetettuja lupavaatimuksia.

Vastuuhenkilöt:

Vesihuoltopäällikkö Miia Rytönen puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	4,5
Henkilöstömenot, €/asukas	37,70	39,99	48,10	44,02
Toimintakulut, €/asukas	117,35	120,5	132,36	129,32
Toimintakate, €/asukas	44,88	51,00	27,91	43,43

	TP2023	TP 2024	TA2025	TA2026
Vesijohtoverkoston pituus, km	187	187	187	187
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12
Pumpattu vesimäärä, m ³	323 490	313 922	316 000	314 000
Laskutettu vesimäärä, m ³	251 341	250 118	260 000	235 000
Viemäriverkoston pituus, km	116	116	116	116
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	467 044	531 637	530 000	415 000

7.

INVESTOINNIT

7 INVESTOINTIOSA

SUOMUSSALMEN KUNTA						
INVESTOINNIT				Valt.		
1.1.-31.12.2026				10.11.25		
INVESTOINNIT	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
MENOT	3 766 068	5 829 300	4 316 600	5 065 000	3 706 000	3 181 000
TULOT	-1 324 954	-180 000	-200 000	-20 000	0	0
NETTO	2 441 114	5 649 300	4 116 600	5 045 000	3 706 000	3 181 000
Investointimenojen yhteissummaan ei ole huomioitu aineettomaan käyttöomaisuuteen kirjattua Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n osakemerkintää 11 148 000 €, joka toteutetaan apportsiirtona (ei rahallinen menoerä).						
Investoinnit yhteensä lautakunnittain (netto)	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kunnanhallitus	-1 066 987	1 120 000	105 300	965 000	600 000	600 000
Sivistyslautakunta	77 195	239 300	239 300	160 000	86 000	86 000
Tekninen lautakunta	2 618 887	3 090 000	2 567 000	3 005 000	2 275 000	1 915 000
Vesihuoltolaitos	812 019	1 200 000	1 200 000	915 000	745 000	580 000
IRTAIN OMAISUUS	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot	312 936	594 300	536 600	360 000	171 000	221 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	312 936	594 300	536 600	360 000	171 000	221 000
Kunnanhallitus	0	70 000	65 300	85 000	50 000	50 000
Varaus kone-, laite- ja kalustoinvestointeihin		10 000		50 000	50 000	50 000
Verkkolaitteiden uusiminen				35 000		
Raatteen Portin kalusto		60 000	52 800			
Mönkijä, moottorikelkkaurat			12 500			
Sivistyslautakunta	77 195	239 300	239 300	160 000	86 000	86 000
Lukiokoulutus, kann.tietokoneet alk. luokalle		16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
RK ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		25 000	25 000	20 000	20 000	20 000
KV koulun ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		22 000	22 000	14 000	15 000	15 000
Varhaiskasvatuksen ICT-päätelaitteiden päivitys				17 000		
Kirjaston toiminnallisuuden suunnittelu ja kalusto				10 000		
Kuntosalin ja kylpylän kalusto, ulkokuntoiluväl.		35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
RK:n koulun lähiliikuntapaik. keh. (kal. + suojavaar.)		30 000	30 000			
RK:n lähiliikuntapaikan videokameravalvonta		26 300	26 300			
Lukion kalusto RK:n koululle		85 000	85 000	18 000		
Kianta-Opiston sisäpyörät				30 000		
Tekninen lautakunta	235 741	285 000	232 000	115 000	35 000	85 000
Karhulanvaaran tiskikone		30 000	30 000			
Taivalkehdon kylmiön uusiminen		10 000	10 000			
Siivouspalvelujen kalusto		10 000	10 000			
Varavoimakone		10 000	0	45 000		
A0 tulostin		20 000	0			
Tielana 2025		35 000	40 000			
Tielana 2					35 000	
Ruohonleikkurit 2 kpl		20 000	15 000			
Ruohonleikkurit (tilapalvelut)				20 000		
Traktori (liikuntapaikat), vaihtok. n. 45 000 €		150 000	127 000			
Henkilönostin				50 000		

AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS						
	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot	0	0	5 000	11 148 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
Kunnanhallitus	0	0	5 000	11 148 000	0	0
Osakemerkintä, Suomussalmen Tilapalvelut Oy	0	0	5 000	11 148 000		
KIINTEÄ OMAISUUS						
	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot	56 000	50 000	50 000	400 000	50 000	50 000
Tulot	-12 778	0	-20 000	-20 000	0	0
Netto	43 222	50 000	30 000	380 000	50 000	50 000
Kunnanhallitus	43 222	50 000	30 000	380 000	50 000	50 000
Maa- ja vesialueiden hankinta				400 000		
Maa- ja vesialueiden myynti			-20 000	-20 000		
Kiinteistöjen hankinta		50 000	50 000		50 000	50 000
TALONRAKENNUS / TILOJEN HANKKIMINEN						
	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot	1 892 129	2 470 000	1 095 000	2 260 000	1 575 000	1 600 000
Tulot	-1 303 576	0	0	0	0	0
Netto	588 553	2 470 000	1 095 000	2 260 000	1 575 000	1 600 000
Kunnanhallitus	-1 110 209	1 000 000	10 000	500 000	500 000	500 000
Teollisuustilojen hankinta		990 000	0			
Ruokapuiston LVI-järjestelmien saneeraus		10 000	10 000			
Tekninen lautakunta	1 698 762	1 470 000	1 085 000	1 760 000	1 075 000	1 100 000
Asuntojen kunnostus		60 000	60 000	60 000	60 000	
Poromiehentie 5 vesikaton ja julkisivun san.		40 000	10 000			
Uuden koulun 3-vaihe. Parkkipaikka		40 000	40 000	300 000		
Rakennusautomaation päivittäminen		60 000	60 000	60 000	60 000	
Jäähallin kuivaimen uusiminen				30 000		
Virastotalon ikkunoiden uusim.		220 000	0	220 000		
Virastotalon vesik. uusim., Tornikadun puol.siipi		300 000	0	300 000		
Virastotalon vesik. uusim., Kauppakadun puol.siipi					300 000	
Virastotalon Tornikadun puol.siiven viemärisan.		390 000	0	390 000		
Virastotalon Kauppakadun puol.siiven viemärisan.					400 000	
Virastotalon piha-alueen kunn.		50 000	0	50 000		
Virastotalon toimistojen remontit		20 000	30 000	20 000		
Kylpylän vuosihuolto				50 000		
Kylpylän LVI-korjaukset			60 000			
Miilun muutostyöt			20 000			
Kiinteistöjen kattoremontit		120 000	120 000	120 000	120 000	
Miilun vesikaton saneeraus						
Lukitusten uusiminen		40 000	40 000	40 000	40 000	
Poromiehentie 5 vesikaton ja julkisivun saneeraus				40 000		
Urheilukentän huoltorak. katon uusim.		80 000	50 000			
Kirjaston sisäpuolen valaistuksen uusiminen		10 000	10 000			
Puutie 6 varastohallin korjaukset		40 000	50 000			
Palolaitoksen varastorak. (Valt 24.3.2025 § 18)			535 000			
Pitämän päiväkodin sokkelien ja salaojien saneeraus				40 000		
Hanslankarin salaojien ja pihan vedenohj.parantaminen				40 000		
Nuorisotilan sähköistyksen uusiminen					80 000	
Nuorisotilan julkisivujen maalaus					15 000	

JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS						
Menot	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tulot	692 984	1 515 000	1 430 000	1 130 000	1 165 000	730 000
Netto	-8 600	-180 000	-180 000	0	0	0
	684 384	1 335 000	1 250 000	1 130 000	1 165 000	730 000
Tekninen lautakunta / Kaavateiden rak.	389 084	780 000	780 000	650 000	970 000	550 000
Kaavateiden rak. ja kunn., varaus		600 000	600 000	650 000	970 000	550 000
Aittokosken alapuoliset sillat		360 000	360 000			
- osarahoitus/Fortum		-180 000	-180 000			
Tekninen lautakunta / Tieval. Rak.	50 167	100 000	100 000	100 000	100 000	80 000
Peruskorjaukset ja täydennykset	50 167	100 000	100 000	100 000	100 000	80 000
Tekninen lautakunta / Puistot, torit ja leikkik.	73 340	115 000	120 000	55 000	50 000	50 000
Puistot, torit ja leikkikentät		40 000	30 000	35 000	50 000	
Keskuspysäkki		35 000	50 000			
Opasteiden uusiminen		20 000	20 000			
Muut puistokohteet ja leikkikentät		20 000	20 000	20 000		
Tekninen lautakunta / Vesirakenteet	0	0	0			
Tekninen lautakunta / Liikuntapaikat	171 793	340 000	250 000	325 000	45 000	50 000
Kirkonkylän kaukalon uusiminen		40 000	40 000			
Latuvalaistuksen uusiminen				25 000		
Urheilukentän tekonurmi		300 000	210 000	300 000		
ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS						
Menot	812 019	1 200 000	1 200 000	915 000	745 000	580 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	812 019	1 200 000	1 200 000	915 000	745 000	580 000
Vesilaitos	381 243	490 000	490 000	440 000	500 000	350 000
Tonttiliittymät ja pienkohteet		30 000	30 000	30 000	30 000	
Verkostojen peruskorjaus		90 000	90 000	100 000	120 000	
Haverisen vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio					350 000	
Vuokin paineenkorotusasema				70 000		
Kirkonkylän runkovesijohto		370 000	370 000	220 000		
Siiviläputkikaivojen elvytys				20 000		
Viemärlaitos	430 776	710 000	710 000	475 000	245 000	230 000
Tonttiliittymät ja pienkohteet		60 000	60 000	30 000	30 000	
Verkostojen saneeraus		130 000	130 000	130 000	130 000	
Jätevesipumppaamon saneeraus		35 000	35 000	35 000	35 000	
Kirkonkylän viemäriinja		400 000	400 000	220 000		
Pitämän jätevedenpuhd. laahan san.		55 000	55 000			
Pitämän jätevedenpuhdistamon patterit		30 000	30 000			
Sakovastaanoton saneeraus				60 000		
Hossan puhdistamon tasausallas					50 000	

8. KONSERNI

8 KONSERNI

8.1. Konsernirakenne

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt 31.12.2024	Omistusosuus	€
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	72 %	522 648,35
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	100 %	8 409,40
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	100 %	2 251 738,78
Kuntayhtymät:		
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	12,40 %	111 133,00
Kainuun liitto -kuntayhtymä	12,42 %	58 039,57
Osakeyhtiöt:		
Suomussalmen Energia Oy	100 %	4 503 729,92
Suomussalmen Tilapalvelut Oy	100 %	
- toiminta käynnistyy 1.1.2026 alkaen, osuuden arvo tarkentuu tilinpäätöksen 2025 yhteydessä		

8.2. Konsernin tavoitteet

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot

Visio 2026: **Kyllä se hyvejää**

Toiminnan tavoitteet palvelevat visiota turvallisesta ja mukavasta asumisesta Suomussalmella:

- **Asiakaslähtöisyys;** pyrimme löytämään asumisen ratkaisuja uusille asiakkaille / asiakasryhmille niin kuin myös meillä jo asuville asiakkaille. Tyytyväiset asiakkaat ovat toimintamme kivijalka. Kohtuuhintaiset, elämäntilanteeseen sopivat asunnot kohtuullisessa ajassa, myös asunnon-vaihtajat huomioiden. Mutkaton ja joustava vuokrausprosessi.
- **Talous;** vuokraustoiminnan tulot ja menot tasapainossa investointivara huomioiden. Käyttöasteen tarkka seuranta sekä hankintojen oikea ajoitus, varausten purkusuunnitelma ja luottotappioiden minimointi.
- **Kiinteistöt;** kiinteistöjen elinkaariajattelu, energiatehokkuus ja viihtyisyys (pihat, leikkikentät, porras-käytävät ym.).
- **Henkilökunta;** riittävä, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilökunta eli oikea henkilö oikeassa paikassa. Henkilökunnan vastuullisuus, oma-aloitteellisuus ja innostuneisuus toimivassa työyhteisössä toimivilla järjestelmillä ja laitteilla tuovat helpoutta palvella asukkaitamme.
- **Sidosryhmät/kumppanuus;** asiakkuusjatkuvuus, vuosisopimukset luotettavien sopimus-kumppaneiden kanssa antaa turvallista ja suunnitelmallista jatkuvuutta toimintaamme. Verkostoituminen vastaavien palveluntuottajien kanssa antaa lisäarvoa ja kokemusta toimintaan.

Tehtävä: hyväkuntoisia asuntoja eri ikäisille kaikissa elämän ja asumisen tilanteissa

PÄÄMÄÄRÄ: tyytyväiset asiakkaat elämän ja asumisen eri tilanteissa			
Asiakaskohtaaminen; asiakas tuntee olevansa kuunneltu ja hänen tarpeensa huomioitu. Haastavien ja erityisryhmien asuttaminen heille tarkoin suunnitellulla tavalla sekä sidosryhmä-yhteistyön luominen ja ylläpitäminen (KELA, perusturva, mielenterveystyö jne.).			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Tyytyväinen asiakas	Asiakaspalvelun pelisäännöt	Asukaskysely Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas toimivassa kodissa
Osaava henkilökunta Hyvä palvelu	Henkilökunnan koulutus Työkyvyn ylläpito	Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas
Asukas mukana päätöksen teossa	Asukaskokoukset, asukastyytyväisyyskyselyt	Asiakaskyselyt	Asiakkaan tarpeet ovat tulleet huomioon

PÄÄMÄÄRÄ: talous kunnossa pitkän tähtäyksen suunnittelulla

Pieni asukasvaihtuvuus vuokraohteissamme auttaa suunnittelemaan taloutta pitkäjänteisesti ja ennakoitavuus talouden kehityksestä pysyy selkänä. Kriittinen ja tarkka kustannusraportointi ja analysointi auttaa suunnittelemaan tulevaisuuden investointeja ja haasteita.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Avoin toiminta	Säännöllinen raportointi	Osavuosikatsaukset	Tyytyväinen omistaja
Suunnitelmallinen toiminta, maksuvalmius	Tehokas saatavaperintä Järkevä taloudenpito Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv Saatavat alle 2 % liikevaihdosta	Kassariittävyys 79 pv
Hyvä käyttöaste	Kilpailukykyiset asunnot	Käyttöaste-%	Käyttöaste yli 84 %

PÄÄMÄÄRÄ: hyväkuntoisia asuntoja tyytyväisille asiakkaille

Panostamme huollon ja turvallisen asumisen toimivuuteen. Suunnitelmalliset kuntokatselmuksot ja hankintojen oikea-aikaisuus sekä ennalta ehkäisevä toiminta takaavat hyväkuntoiset ja toimivat asunnot.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyväkuntoiset, kysytyt asunnot	Korjaussuunnitelmat	Kustannus/korjaus	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Huollon toimivuus	Osaava huoltohenkilöstö	Asiakaspalautte/ asukastyytyväisyys	Tyytyväinen asukas Toimivat tilat

PÄÄMÄÄRÄ: hyvinvoiva ja osaava henkilökunta tuottaa tulosta

Avoin ja määrätietoinen johtaminen ja esimiestyö tuottavat työyhteisöön pysyvyyttä ja vastuun kantoa. Henkilöstön säännöllinen koulutus pitää henkilöstön ajan tasalla tulevista muutoksista sekä työkyvyn ylläpitäminen yllä pitää avointa ja innostunutta työilmapiiriä ja henkilökunnan hyvinvointia.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sitoutunut henkilökunta	Työkyvyn ylläpitäminen	Sairaspoissaolot	Hyvä palvelu ja tyytyväinen henkilökunta
Osaava henkilökunta	Henkilökunnan koulutus	Osaamisen taso Lisäkoulutus/tutkinnot	Osaava palvelu Vuosilomien sujuvuus

PÄÄMÄÄRÄ: verkostoitumalla voi kehittyä

Avoimuus yhtiön toimintaperiaatteissa ja taloustilanteessa yhtiön omistajiin ja virkamiehiin tuo jatkuvuutta pitkäaikaisissa hankintasopimuksissa ja kumppaniyhteistyössä. Näin hinta-/laatusuhde pysyy kohdallaan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Molemminpuolinen luottamus omistajiin	Avoimuus toiminnassa ja raportoinnissa	Tilinpäätös ja osavuosikatsaukset	Tyytyväinen omistaja
Verkostoituminen yhteistyökumppaneihin	Yhteinen toiminta Yhteiset toimivuuden tavoitteet	Pitkäaikaiset sopimukset	Hyvä yhteistyö
Hyvä hinta/laatu -suhde	Sopimusten jatkuvuus	Pitkäaikaiset sopimukset	Yhteistyön jatkuvuus

Keskeiset muutokset toiminnassa 2026:

Resurssien lisääminen saneerausvelan purkamiseksi ja toimivan kiinteistöhuollon järjestämiseksi.

Vastuhenkilö:

Pekka Matero, toimitusjohtaja p. 044 777 4000

Talous 2026**KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT**

		TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 513 533	2 564 387	2 665 361	2 700 000	2 750 000
	Muut kiinteistön tuotot	40 687	35 500	38 230	35 500	35 500
	Liikevaihto yhteensä	2 554 220	2 599 887	2 703 591	2 735 500	2 785 500
	Henkilöstökulut	-272 886	-290 260	-519 059	-534 630	-550 670
	Poistot	-305 546	-289 975	-280 730	-265 263	-249 749
	Muut kulut	-1 933 193	-2 000 464	-1 880 109	-1 900 000	-1 950 000
	Liikevoitto	42 594	19 189	23 692	35 607	35 081
	Rahoitustuotot	2 760	1 500	1 500	1 000	1 000
	Rahoituskulut	-29 877	-20 689	-11 520	-7 267	-6 267
	Varausten lisäys/vähenn.	-15 470	0	-13 672	-29 340	-29 814
	Tuloverot	0	0	0	0	0
	Tilikauden tulos	8	0	0	0	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 618 261	7 328 286	7 047 556	6 782 293	6 532 544
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	63 081	30 000	30 000	30 000	30 000
	Muut saamiset	21 139	25 000	25 000	25 000	25 000
	Rahat ja pa saam	652 146	746 496	830 119	933 946	1 114 214
		8 354 627	8 129 783	7 932 675	7 771 239	7 701 759
Vastattavaa	Omapääoma	2 036 860	2 036 852	2 036 852	2 036 852	2 036 852
	Vapaaeht. varaukset	5 209 210	5 052 076	5 065 748	5 095 088	5 124 902
	Vieras pääoma pitkäaik.	500 850	290 071	99 295	0	0
	Vieras pääoma lyhytaik.	607 707	750 785	730 780	639 299	539 605
		8 354 627	8 129 783	7 932 675	7 771 239	7 701 359
Käyttöomaisuus ja sijoit.	Arvo 1.1.	7 884 139	7 618 261	7 328 286	7 047 556	6 782 293
Lisäykset/vähenn.		39 669	0	0	0	0
Myyntitappiot		0	0	0	0	0
Poistot evl		-305 546	-289 975	-280 730	-265 263	-249 749
Arvon alentumiset		0				
	Arvo 31.12.	7 618 261	7 328 286	7 047 556	6 782 293	6 532 544
	Lainojen lyhennykset	211 699	209 431	210 780	190 776	99 295
	Lainanlyhennysten ja poistojen erotus	-93 847	-80 544	-69 951	-74 487	-150 454
Tunnusluvut						
Käyttöaste %		84,65	85,50	85,05	85,00	85,00
Keskineliövuokra eur		9,08	9,22	9,22	9,22	9,22
Lainat eur/asm²		27,98	19,68	12,22	7,52	3,91
Maksuvalmius, QR		2,00	1,19	1,25	1,60	2,25
Omavaraisuusaste		87,60	86,00	88	91	92
Henkilöstön määrä		5,0	5,0	9,0	9,0	9,0
Hklöstökulut eur/hlö		54 577	58 052	57 673	59 403	61 186
Asunnot:						
Asuntoja yhteensä	471	Pinta-ala asm²	25 383,00	v.2025		
Asuntoja yhteensä	471	Pinta-ala asm²	25 383,00	v.2026		
Suomussalmi 23.10.2025						
Pekka Matero						

Talous 2026**23.10.2025****Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku
Pitämänkatu 1**

			TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	Kiinteistön tuotot		47 652	51 646	54 739	55 000	55 000
	Kiinteistön hoitokulut		-42 536	-50 646	-52 154	-52 500	-52 500
	Hoitokate		5 117	1 000	2 585	2 500	2 500
	Poistot		-5 115	-1 000	-2 585	-2 500	-2 500
	Rahoitustuotot		0	0	0	0	0
	Tilikauden tulos		2	0	0	0	0
	Omapääoma		814 412	810 509	810 509	810 509	810 509
	La vieraspääoma		4 191	2 500	2 500	2 500	2 500
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.		779 990	780 259	779 259	776 674	774 174
	Poistot		-5 115	-1 000	-2 585	-2 500	-2 500
	Arvo 31.12.		774 875	779 259	776 674	774 174	771 674
Tunnusluvut	Vastike	1.1.-29.2.2025	0,34 €/osake		1.1.-28.2.2026	0,36 €/osake	
		1.3.-31.12.2025	0,36 €/osake		1.3.-31.12.2026	0,38 €/osake	
Asuntoja yhteensä 10 kpl			Pinta-ala	763 asm ²			
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl			Pinta-ala	545 asm ²			
Suomussalmi 23.10.2025							
Pekka Matero							

Talous 2026			23.10.2025				
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas							
Säröskuja 2							
			TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
		Kiinteistön tuotot	84 579	86 775	89 514	87 000	87 000
		Kiinteistön hoitokulut	-45 481	-52 611	-54 486	-58 000	-58 000
		Hoitokate	39 098	34 165	35 028	29 000	29 000
		Poistot	-12 068	-11 564	-11 086	-11 086	-10 800
		Rahoitustuotot	1 457	0	0	0	0
		Rahoituskulut	-643	-347	-51	0	0
		Varausten muutos	-27 837	-22 254	-23 892	-17 914	-18 200
		Tilikauden tulos	8	0	0	0	0
		Omapääoma	8 516	8 494	8 494	8 494	8 494
		Vapaaeht.varaukset	243 437	266 694	290 586	308 500	326 700
		Vieraspääoma	90 505	33 360	33 360	2 000	2 000
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.		320 526	308 458	296 894	285 808	274 722
	Poistot		-12 068	-11 564	-11 086	-11 086	-10 800
	Arvo 31.12.		308 458	296 894	285 808	274 722	263 922
Tunnusluvut	Käyttöaste %		100	100	100	100	100
	Vuokra	1.1.-29.2.25	9,64 eur/asm²	1.1.-29.2.26	9,83 eur/asm²		
		1.3.-31.12.25	9,83 eur/asm²	1.3.-31.12.26	10,12 eur/asm²		
Asuntoja yhteensä 14 kpl			Pinta-ala		670,5 asm2		
Lainat	31.12.2025	Valtiokonttori	15 230 eur				
		Suomussalmen kunta	15 977 eur		46,54 eur/asm²		
Suomussalmi 23.10.2025							
Pekka Matero							

Suomussalmen Energia Oy

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Visio:

Suomussalmen Energia Oy on biotaloudessa toimiva haluttu työnantaja ja vahvan brändin omaava yritys. Lisäämme elinvoimaa tuottamalla hiilineutraalisti, taloudellisesti ja kannattavasti lämpöenergiaa suomussalmelaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa ja ennakointavissa	Taloutta hoidetaan kestävällä tavalla	Talousarvio ja yhtiön tulos	Tulos talousarvion mukainen
Teemme työmme turvallisesti, yhdessä tehden	Turvallisuusajattelun lisääminen ja turvallisuus koulutus	Talouden, tuotannon ja turvallisuuden mittarit	Vakiintuneet turvallisuuskäytännöt
Kaikella toiminnallamme on tarkoitus	Toimintamme on joustavaa, tehokasta ja osaamme resursoida sen oikein	Tuotannon ja talouden mittarit	Toimintamme on mitoitettavissa ja tähtää jatkuvaan parantamiseen

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Etsimme rohkeasti tapoja tehdä työmme tehokkaasti	Uusien työtapojen, ideoiden ja työvälineiden rohkea etsiminen	Talouden tuotannon ja hyvinvoinnin mittarit	Löydämme parhaat ja tehokkaimmat tavat tehdä töitä
Henkilökuntamme on motivoitunut ja ammattitaitoisia	Henkilökunnan koulutukset ja kannustaminen	Työhyvinvoinnin mittarit O-tapaturmaa	O-tapaturmaa

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa ja omaisuuden hallintaa tukevat, tuottavat investoinnit	Tutkimme tulevaisuuden tuotantomuodot, teknologiat ja mahdollisuudet	Talouden tunnusluvut CO ² päästöt	Hiilineutraali tuotanto

Turvaamme puhtaan ja kilpailukykyisen energian suomussalmelaisille asiakkaille	Kehitämme ja kehitämme, johdamme tiedolla	Kaukolämmön hinta CO ² -päästöt	Pystymme tarjoamaan edullisen ja puhtaan lämmitysratkaisun
Tutkimme fossiilisten polttoaineiden korvaajat tulevaisuuden tuotannon turvaksi	Tutkimus- ja kehitysprojektit hiilineutraaliuden saavuttamiseksi	CO ² -päästöt	Hiilijalanjälkemme on pienenevä

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Korostamme paikallisuutta luomalla vahvan brändin yhteinäistämällä yrityskuvaa ja ulkoasua	Korostamme paikallisuutta toiminnassamme	Asiakastyytyväisyys, yrityskuva	Olemme tunnettu ja tavoitettavissa oleva paikallinen yritys
Olemme vakaa, luotettava ja ammattitaitoinen paikallinen toimija	Investoimme tuotantovarmuuteen ja kehitämme asiakaspalvelua	Asiakastyytyväisyys, tuotantohäiriöt, verkostovuodot	Asiakkaamme ovat tyytyväisiä ja tuotantovarmuus hyvällä tasolla
Digitalisaation lisääminen toiminnassamme	Kartoitamme parhaat tavat ja työkalut toimintaamme, hyödynnämme digitalisaation tuoman lisäarvon toiminnassamme	Tehtävien toteutus, raportointi, automaatiotaso, asiakastyytyväisyys	Yrityksen ohjelmistot ovat päivitettyjä, asiakasmukaisia ja tukevat nykyajan vaatimuksia. digiturvallisuus on hyvällä tasolla

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Otamme luontoarvot huomioon toiminnassamme	Olemme kestävyyskriteerijärjestelmässä oleva toimija	Kestävyytemme on mitattavissa	Toimimme kestävyyskriteereiden mukaisesti
Toimintamme on kestävä ja hiilijalanjälkemme laskeva	Pienennämme hiilijalanjälkeä sekä päästöjä BAT-tekniikkaa käyttäen	Toimintamme on ohjaavan lainsäädännön mukaista	Toimimme ohjaavan lainsäädännön mukaisesti

Toiminta

Kaukolämpöverkostoa saneerataan saneeraussuunnitelman ja ennakoivan kunnossapidon periaatteiden mukaisesti.

Tuhka käytetään metsälannoitteena

Tuotetaan kunnan tilapalveluille Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varallalo- ja hoitopalvelut.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 38,7 MW
- rakennettua lämpöverkkoa 29,1 km
- lämmitettävien rakennusten tilavuus 942 860 m³, myyty lämpömäärä n. 43 GWh/vuosi

Vastuuhenkilöt:

toimitusjohtaja, nimetään vuoden 2025 lopulla

puh. 040 688 4560

Kaukolämpösopimukset kpl

2021	2022	2023	2024	2025
312	313	314	310	310
Henkilöstömäärä	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
	5	5	5	5

Talous 2026		13.10.2025				
SUOMUSSALMEN ENERGIA OY						
		TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuloslaskelma	Liikevaihto	3 006 021	3 068 910	3 068 910	3 068 910	3 255 806
	Liiketoiminnan muut tuotot	986 820	1 170 982	735	453 840	811
	Ostot	-2 204 500	-1 897 500	-1 842 500	-1 842 500	-1 842 500
	Hakevaraston muutos	307 037	26 833	0	0	0
	Ulkopuoliset palvelut	-3 687	0	0	0	0
	Henkilöstökulut	-371 519	-374 768	-385 335	-396 895	-408 802
	Poistot	-580 472	-442 914	-485 169	-392 770	-388 046
	Liiketoiminnan muut kulut	-259 076	-228 198	-274 970	-262 362	-270 233
	Liikevoitto	880 625	1 323 346	81 670	628 222	347 036
	Rahoitustuotot	2 635	622	653	685	719
	Rahoituskulut	-52 681	-52 804	-79 401	-39 258	-76 423
	Poistoeron muutos	-158 502	0	0	0	0
	Tulovero	-145 451	-254 233	-584	-133 471	-54 267
	Tilikauden tulos	526 627	1 016 931	2 337	456 178	217 066
	Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 087 751	6 789 087	8 314 718	8 191 947
Vaihtuvat vastaavat						
Myyntisaamiset		371 052	408 582	429 011	450 462	472 985
Saamiset konserni		300 335	358 883	376 827	395 669	415 452
Hakevarasto		704 941	424 737	424 737	424 737	424 737
Muut saamiset		144 335	2 155	2 155	2 155	2 155
Rahat ja pankkisaannot		1 067 373	1 927 575	703 077	970 438	367 710
		9 675 787	9 911 019	10 250 525	10 435 407	9 756 941
Vastattavaa		Oma pääoma	6 333 637	6 789 349	6 823 438	6 888 827
	Kertynyt poistoero	1 990 245	1 831 744	2 069 871	2 338 954	2 643 018
	Vieras pääoma ja konserni	596 938	546 938	496 938	446 938	396 938
	Vieras pääoma ja muut	178 902	178 902	178 902	178 902	178 902
	Vieras pääoma lyhytaik.	576 064	564 086	681 376	609 785	631 212
		9 675 787	9 911 019	10 250 525	10 463 407	9 784 941
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	7 457 246	7 087 751	6 789 087	8 314 718	8 191 947
Lisäykset		210 977	144 250	2 010 800	270 000	270 000
Poistot		-580 472	-442 914	-485 169	-392 770	-388 046
	Arvo 31.12.	7 087 751	6 789 087	8 314 718	8 191 947	8 073 901

Investoinnit vuosille 2026-2028				
Suomussalmen Energia Oy				
	2026	2027	2028	Yhteensä
Halli- ja ORC investointi	1 740 800			1 740 800
Tutkimus ja kehitys	20 000	20 000	20 000	60 000
Verkon täydennys ja peruskorjaus	250 000	250 000	250 000	750 000
Yhteensä	2 010 800	270 000	270 000	2 550 800

Suomussalmen Tilapalvelut Oy

Visio 2026:

Suomussalmen Tilapalvelut Oy on alueensa johtava tilapalveluiden tarjoaja, tunnettu laadusta, vastuullisuudesta ja innovatiivisista ratkaisuista – toimitamme kokonaisvaltaisia, kestäviä ja asiakaslähtöisiä tilaratkaisuja, jotka tukevat paikallista hyvinvointia ja kasvua

Toiminnan tavoitteet palvelevat visiota tuottavista, toimivista, työllistävistä ja turvallisista toimitiloista Suomussalmella:

Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

PÄÄMÄÄRÄ: Laadukkaat ja kestävät toimitilat			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja vuokratilojen suhteen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Varmistaa, että kaikki hallinnoidut kiinteistöt ovat turvallisia, energiatehokkaita ja terveellisiä käyttäjille.	Toteutetaan kiinteistökohtaiset energiakatselmuksukset ja sisäilmastarkastukset	Kiinteistöjen sisäilmaolosuhteiden parantaminen	
	Käynnistetään energiatehokkuuden parantaminen (esim. LED-valaistus, lämmönsäädön optimointi)	Energiakulutuksen vähennys 5 % vuodesta 2025.	

PÄÄMÄÄRÄ: Asiakaslähtöinen ja laadukas palvelu			
Käymme läpi vuokralaisten kanssa kiinteistöjen ja yritysten tarpeet, joilla voidaan parantaa yritysten toimintaedellytyksiä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Parantaa asiakaskokemusta ja vahvistaa yhteistyötä tila- ja palvelunkäyttäjien kanssa.	Käytetään sähköistä palvelukanavaa ja suoritamme säännöllisiä asiakaskyselyitä	Asiakastytyväisyys vähintään 90 %	
	Kehitetään tilavarauksien ja huoltopyyntöjen sähköisiä prosesseja	Reklamaatioiden määrä vähenee 10 % vuodesta 2025	

PÄÄMÄÄRÄ: Osaava ja sitoutunut henkilökunta			
Edistämme työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Varmistetaan ammattitaitoinen, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Järjestetään vähintään kaksi koulutusta tai valmennusta vuodessa	Koulutuspäiviä keskimäärin 2 /työntekijä/vuosi	
	Henkilöstön palautekysely	Henkilöstötyytyväisyys yli 4/5	
	Kehityskeskustelut vuosittain	Henkilöstön vaihtuvuus alle 5 %	

Käytännön toiminta vuonna 2026

Vuonna 2026 Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n toiminta perustuu tavoitteelliseen, suunnitelmalliseen ja asiakaslähtöiseen kiinteistöjen ylläpitoon sekä palvelutuotantoon. Yhtiön toiminta tukee kunnan elinvoimaa tarjoamalla turvallisia, terveellisiä ja energiatehokkaita tiloja yrityksille ja yhteistyökumppaneille.

1. Laadun ja kestävyiden varmistaminen

Käytännön toiminta painottuu kiinteistöjen ennakoiwaan huoltoon, energiatehokkuuden parantamiseen sekä sisäilman laadun jatkuvaan seurantaan.

Vuonna 2026 jokaiselle kiinteistölle laaditaan vuosittainen kunnossapito- ja kehityssuunnitelma, jonka avulla varmistetaan kiinteistöomaisuuden pitkäjänteinen hoito.

Energiankulutusta seurataan kuukausittain, ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi. Lisäksi käytetään digitaalista kiinteistönhallintajärjestelmää, joka tehostaa huoltotoimia ja raportointia.

Kaikissa hankinnoissa noudatetaan vastuullisuusperiaatteita, joissa painotetaan kotimaisuutta, ympäristöystävällisiä ratkaisuja ja elinkaariajattelua.

2. Asiakslähtöisyys ja vuorovaikutus

Asiakaskokemuksen kehittäminen on keskeinen osa arjen toimintaa. Asiakkaiden ja tilankäyttäjien palautetta kerätään sähköisten kanavien kautta sekä säännöllisissä käyttäjäpalaverissa.

Palautteet käsitellään nopeasti, ja niistä johdetaan konkreettisia parannuksia palveluprosesseihin. Palvelulu-pauksen mukaisesti asiakkaalle tarjotaan selkeät yhteydenottokanavat, läpinäkyvä palvelu ja ennakoitava ai-kataulu. Vuonna 2026 käytetään sähköistä korjaus- ja palvelupyyntöjärjestelmää, joka helpottaa asiointia ja parantaa tiedonkulkua asiakkaiden ja henkilöstön välillä.

3. Yhteistyö ja paikallinen vaikuttavuus

Suomussalmen Tilapalvelut Oy toimii aktiivisessa yhteistyössä kunnan, oppilaitosten, yritysten ja yhdistysten kanssa. Vuonna 2026 tavoitteena on vähintään neljä uutta yhteistyöhanketta, jotka tukevat energiatehokkuutta, työllisyyttä ja paikallista elinvoimaa.

Yhtiö pyrkii osallistumaan myös kuntien ja alueellisten toimijoiden yhteisiin kehitysohjelmiin, joissa korostuvat kestävyys, digitalisaatio ja vastuullinen kiinteistönhallinta.

4. Seuranta ja jatkuva parantaminen

Kaikkien toiminnantavoitteiden toteutumista seurataan osana vuosittaista tulos- ja laatukatselmusta. Tulokset raportoidaan hallitukselle ja henkilöstölle tarpeen mukaan, ja havaittujen kehitystarpeiden pohjalta päivitetään toimintatavat ja prosessit.

Jatkuvan parantamisen malli varmistaa, että Tilapalvelut kehittyy aktiivisesti ja pystyy vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin.

Vastuuhenkilö:

Toimitusjohtaja/Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund

puh. 044 777 3373

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TA2026
HVA-kiinteistöt	18 056
Teollisuusrakennukset	34 393

Suomussalmen Tilapalvelut Oy

Tuloslaskelma ja avainoletukset

Tuloslaskelma					
€	2025	2026	2027	2028	2029
Tuotot	3 452 349	3 760 804	3 836 020	3 912 740	3 990 995
Tuotot yht.	3 452 349	3 760 804	3 836 020	3 912 740	3 990 995
<i>Tuottojen kasvu</i>	2,0 %	8,9 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Kulut	1 688 930	2 169 983	2 213 382	2 257 650	2 302 803
Kiinteistövero	171 224	169 512	167 817	166 139	164 477
Käyttökate	1 592 195	1 421 309	1 454 821	1 488 952	1 523 715
% lv	46,1 %	37,8 %	37,9 %	38,1 %	38,2 %
Poistot	1 189 986	1 004 400	1 019 400	1 034 400	1 049 400
Liikevoitto	402 209	416 909	435 421	454 552	474 315
% lv	11,7 %	11,1 %	11,4 %	11,6 %	11,9 %
Rahoituskulut	103 893	97 360	95 008	92 356	89 405
Tulos ennen veroja	298 315	319 550	340 413	362 195	384 910
Verot	59 663	63 910	68 083	72 439	76 982
Tilikauden tulos	238 652	255 640	272 330	289 756	307 928
% lv	6,9 %	6,8 %	7,1 %	7,4 %	7,7 %

Oletukset					
Liikevaihdon kasvu	2,0 %	8,9 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Kulukasvu	2,0 %	28,5 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Investoinnit	100 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Lainoitusaste	0 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Poistot uusista investoinneista	5 000	20 000	35 000	50 000	65 000
Vanhan taseen poistot	1 184 986	984 400	984 400	984 400	984 400

Sote ja pela, tulos ennen veroja €/m²/kk	1,37	1,46	1,56	1,66	1,76
---	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Tase ja kassavirtalaskelma

Mahdollista voitonjakoa ei ole huomioitu.

Tase					
€	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Käyttöomaisuus	14 766 000	14 061 600	13 342 200	12 607 800	11 858 400
Saamiset	132 419	144 250	147 135	150 078	153 079
Kassa	194 958	1 043 230	1 892 081	2 765 864	3 665 327
VASTAAVAA	15 093 377	15 249 080	15 381 416	15 523 742	15 676 806
Oma pääoma	11 500 819	11 756 459	12 028 789	12 318 545	12 626 473
Lainat	3 466 914	3 331 191	3 187 967	3 037 244	2 879 021
Korottomat velat	125 644	161 431	164 660	167 953	171 312
VASTATTAVAA	15 093 377	15 249 080	15 381 416	15 523 742	15 676 806

Kassa, kk:n kulut	1,23	4,16	9,35	13,43	17,48
-------------------	------	------	------	-------	-------

Kassavirta					
€	2025	2026	2027	2028	2029
Tulos	238 652	255 640	272 330	289 756	307 928
Poistot	1 189 986	1 004 400	1 019 400	1 034 400	1 049 400
Investoinnit	-100 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Lainaposition nettomuutos	-382 588	-135 723	-143 223	-150 723	-158 223
<i>Lainan lyhennykset</i>	-382 588	-285 723	-293 223	-300 723	-308 223
<i>Uusien lainojen nostot</i>	0	150 000	150 000	150 000	150 000
Käyttöpääoman muutos	-133	23 956	344	350	358
Kassan muutos	945 917	848 272	848 851	873 784	899 462

9.

LIITTEET

9 LIITTEET

1. Valtionosuudet, v. 2026

3.10.2025, Kuntaliitto / Olli Riikonen/Muutokset 7.11.2025 Suomussalmen kunta/PS

Lähteet: VM:n 22.9.2025 julkaisema ennakkollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2026 ja OKM-vos-laskurissa hallituksen 22.9. budjettiesityksen tiedot

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2026				
Kunta:	Suomussalmi			
Asukasluku 31.12.2024:	7 038			
YHTEENVETO				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)				
Ennakolliset valtionosuuksien laskentatiedot 2026 / VM (22.9.2025)			euroa	euroa/asukas
Ikärakenne			7 790 463	1 107
Muut laskennalliset kustannukset			6 125 920	870
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä			13 916 383	1 977
Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta	-1 548,77	€/asukas	-10 900 243	-1 549
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta			3 016 140	429
Lisäosat			1 265 711	180
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä			138 464	20
Siitä sote-uudistuksen tasauserät:				
Muutosrajoitin			299 371	43
Järjestelmämuutoksen tasaus			306 250	44
Jälkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden 500 M€ lisäsiirto vuodelta -23 (1/3)			-209 732	-30
Määräaikaisen vuodelle 2024 tehdyn 192 M€ lisäyksen takaisinperintä (1/3)			-80 374	-11
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta			4 420 315	628
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus			3 587 715	510
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)			8 008 030	1 138
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (OKM), itse arvioitu taso			-400 000	-57
Kunnan valtionosuusrahoitus 2026 (L39+L41)			7 608 030	1 081
3. Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus			1 040 173	148
Kunnan valtionosuus ja veromenetysten korvaukset yhteensä 2026 (L49+L52)			8 648 203	1 229
4. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset, netto			-22 968	-3
Kunnan valtionosuus, veromenetysten korvaus ja kotikuntakorvaukset 2026			8 625 235	1 226
			maksatus	718 770 €/kuukausi

2. Eriytetty vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS, ULKOISET JA SISÄISET					
euroa	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	1 185 544	1 224 500	1 230 690	1 230 690	1 230 690
Varastojen lisäys+ tai vähennys -					
Valmistus omaan käyttöön	20 007	39 300	20 000	20 000	20 000
Liiketoiminnan muut tuotot	1 139		200	200	200
	1 206 690	1 263 800	1 250 890	1 250 890	1 250 890
Materiaalit ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet	-233 727	-242 650	-250 350	-250 350	-250 350
Ostot tilikauden aikana	-233 727	-242 650	-250 350	-250 350	-250 350
Varastojen lisäys+ vähennys-	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-279 086	-324 000	-314 681	-314 681	-314 681
Henkilöstökulut	-281 422	-332 915	-297 948	-306 886	-313 024
Palkat ja palkkiot	-231 142	-271 461	-240 481	-247 695	-252 649
Henkilösivukulut	-50 280	-61 454	-57 467	-59 191	-60 375
Eläkekulut	-45 049	-52 903	-49 097	-50 570	-51 581
Muut henk.sivukulut	-5 231	-8 551	-8 370	-8 621	-8 794
Poistot ja arvonalentumiset	-267 075	-279 820	-343 447	-343 447	-343 447
Suunnitelman mukaiset poistot	-256 386	-279 820	-343 447	-343 447	-343 447
Arvonalentumiset	-10 690	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-53 614	-27 585	-27 073	-27 073	-27 073
Kulut yhteensä	-1 114 923	-1 206 970	-1 233 499	-1 242 437	-1 248 575
Liikelylijäämä	91 767	56 830	17 391	8 453	2 315
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0		0	0	0
Muut rahoitustuotot	0		0	0	0
Korkokulut	0		0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-102 994	-102 994	-84 025	-8 425	-8 425
Muut rahoituskulut					
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-11 227	-46 164	-66 634	28	-6 110
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä ennen varauksia	-11 227	-46 164	-66 634	28	-6 110
Poistoeron lisäys - tai vähennys +					
Varausten lisäys- tai vähennys +					
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 227	-46 164	-66 634	28	-6 110

Korvaus jäännöspääomasta määräytyy seuraavasti:					
Korkoperuste Ta 2026; 12 kk:n euribor + 0,5 %, tarkastelupäivä ta-vuotta ed. vuoden kesäkuun viimeinen päivä.					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
jäännöspääoma ed. vuoden tp	2 525 602	2 525 602	3 266 907	3 266 907	3 266 907
korkoprosentti	4,078	4,078	2,572	2,572	2,572
	102 994	102 994	84 025	84 025	84 025

VESILAITOKSEN INVESTOINNIT

ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	TP2024	TA2025	TAM2025	TS2026	TS2027	TS2028
Menot	812 019	1 200 000	1 200 000	915 000	745 000	580 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	812 019	1 200 000	1 200 000	915 000	745 000	580 000
Vesilaitos	381 243	490 000	490 000	440 000	500 000	350 000
Tonttiliittymät ja pienkohteet		30 000	30 000	30 000	30 000	
Verkostojen peruskorjaus		90 000	90 000	100 000	120 000	
Haverisen vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio					350 000	
Vuokin paineenkorotusasema				70 000		
Kirkonkylän runkovesijohto		370 000	370 000	220 000		
Siiviläputkikaivojen elvytys				20 000		
Viemärlaitos	430 776	710 000	710 000	475 000	245 000	230 000
Tonttiliittymät ja pienkohteet		60 000	60 000	30 000	30 000	
Verkostojen saneeraus		130 000	130 000	130 000	130 000	
Jätevesipumppaamon saneeraus		35 000	35 000	35 000	35 000	
Kirkonkylän viemäriinja		400 000	400 000	220 000		
Pitämän jätevedenpuhd. laahan san.		55 000	55 000			
Pitämän jätevedenpuhdistamon patterit		30 000	30 000			
Sakovastaanoton saneeraus				60 000		
Hossan puhdistamon tasausallas					50 000	

Eriytetyn vesihuollon poistot vuosille 2026– 2028

	2026	2027	2028
Poistot tietokoneohjelmista	33 091,00	33 091,00	33 091,00
Poistot koneista ja laitteista	11 628,00	11 628,00	11 628,00
Poistot rakennuksista	18 308,00	18 308,00	18 308,00
Poistot kiinteistä rakenteista	280 420,00	280 420,00	280 420,00
Poistot yhteensä	343 447,00	343 447,00	343 447,00

Vesihuoltolaitoksen lainat TP 31.12.2024

- Ei lainoja

3. Poistosuunnitelma 2026

Poistosuunnitelma 2026									
Menojäännös 31.12.2024									
Poistoperusteet hyväksytty KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja KV 13.11.2012**									
YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA									
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poistoaika vuosi/%	Poistotapa Tasa/Jäännös	Menojäännös 31.12.2024	Poistettu 31.12.2024	Poisto 2025	Poisto 2026	Poisto 2027
		Aineettomat oikeudet							
1000	1000	Aineettomat oikeudet	3 v.	Tasa	8 948,22	4668,72	4 669,00	4 280,00	0,00
1005	1005	Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasa	69 464,36	34 870,00	29 811,00	33 092,00	0,00
					78 412,58	39 538,72	34 480,00	37 372,00	0,00
		Muut pitkävaikutteiset menot							
1010	1010	Muut pitkävaikutteiset menot	3 v.	Tasa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			(Eri poistoaikojia)						
	1010	Muut pitkävaikutteiset (kv. 9.11.2010)	enint. 20 v.						
		*Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus							
1020	1020	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Ei poistoa	Ei poistoa					
		Maa- ja vesialueet							
1100	1100	Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Haja-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Kaava-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Maa-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Muut maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Kiinteistöjen liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Vesihuollon liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja niihin liittyvät liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
		Rakennukset							
1110	1110	Asuinrakennukset	30 v.	Tasa	839 813,21	172 316,75	55 453,00	8 764,00	8 763,00
		**Hallinto- ja laitosrakennukset (v. 2012 ja sen jälkeen valmistuneet 20 v. KV 13.11.2012)	20 v. / 30 v.	Tasa	29 176 444,37	4 187 174,26	2 115 203,00	1 283 456,00	1 283 456,00
1120	1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	Tasa	4 087 407,81	629 968,22	597 662,00	38 632,00	38 632,00
		Vesilaitoksen rakennukset	10 v. / 20 v.	Tasa				18 308,00	18 308,00
		Viemärlaitoksen rakennukset	10 v./ 20 v./ 30 v.	Tasa					
1123	1123	Muut rakennukset (varasto ja huoltorak. + Karhulanvaara)	15-20 v.	Tasa	2 900 666,12	181 023,82	173 244,00	198 966,00	198 966,00
1123	1123	Vapaa-ajan rakennukset	20 v.	Tasa					
1123	1123	Taloussrakennukset	15 v.	Tasa					
					37 004 331,51	5 170 483,05	2 941 562,00	1 548 126,00	1 548 125,00
		Maa- ja vesirakenteet							
1130	1130	Katujen rakentaminen	15 v.	Tasa	4 453 719,77	583 013,55	521 466,00	509 899,00	509 899,00
1130	1130	Viemärlaitoksen maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa				14 850,00	14 850,00

YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA									
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poistoaika	Poistotapa	Menojäännös	Poistettu	Poisto	Poisto	Poisto
			vuosi/%	Tasa/Jäännös	31.12.2024	31.12.2024	2025	2026	2027
1130	1130	Katujen päällystäminen	15 v.	Tasa					
1130	1130	Puistot ym. virkistysalueet	15 v.	Tasa					
1130	1130	Urheilualueet,ladut ja pallokentät	15v.	Tasa					
					4 453 719,77	583 013,55	521 466,00	524 749,00	524 749,00
		Muut maa- ja vesirakenteet							
1130	1130	Vesirakenteet,venesatamat,sillat,laiturit ja uimalat	10 v.	Tasa					
1130	1130	Muut maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa					
		Johtoverkostot ja -laitteet			3 102 618,40	206 582,22	196 589,00	202 672,00	202 672,00
1140	1140	Johtoverkostot ja -laitteet	15 v.	Tasa				58 431,00	58 431,00
1140	1140	Ulkovalaistuslaitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Vesijohtoverkosto	30 v.	Tasa				66 254,00	66 254,00
1140	1140	Viemäriverkosto	30 v.	Tasa				77 987,00	77 987,00
1140	1140	Vesilaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Viemärlaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
					7 556 338,17	789 595,77	718 055,00	727 421,00	727 421,00
		Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet							
1150	1150	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v.	Tasa	1 673 949,95	85 534,58	57 280,00	81 999,00	81 999,00
	1150	Vesilaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa				48 005,00	48 005,00
	1150	Viemärlaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa				17 324,00	17 324,00
					1 673 949,95	85 534,58	57 280,00	147 328,00	147 328,00
		Kuljetusvälineet							
1160	1160	Muut kuljetusvälineet	5v.	Tasa	340 810,57	71 066,30	72 382,00	108 165,00	43 691,00
		Muut koneet ja kalusto							
1170	1170	Muut liikkuvat työkoneet	5 v.	Tasa	878 921,64	636 720,47	113 169,00	158 376,00	65 684,00
1170	1170	Muut kevyet koneet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Sairaala- ja terveydenhuolto yms.laitteet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Atk-laitteet	3 v.	Tasa					
1170	1170	Muut laitteet ja kalusteet	3 v.	Tasa					
					1 219 732,21	707 786,77	185 551,00	266 541,00	109 375,00
		Muut aineelliset hyödykkeet							
1180	1180	Luonnonvarat	Substanssipois.						
1184	1184	Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa					
		Ennakkomaksut							
1190		KOM rahoitusosuuksien selvittelytili	Ei poistoa	Ei poistoa	0,00	0,00			
		Keskeneräiset hankinnat							
1195	1195	Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa	335 895,24		729 257,00	409 987,00	477 480,00
					47 790 247,08	6 792 938,89	4 666 185,00	3 136 775,00	3 009 729,00

4. Projektit

Projektiluettelo

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit 2025 - 2027											
Taloussuunnitelma											
Päävastuualue: Hallinto- ja elinvoimapalvelut											
Laatija ja päiväys: AK 13.10.2025											
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	vuosi	vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET											
Pienten kuntien sähk. palvelut ajasta ja paikasta riippumatta -hanke		Rahoitus	kj § 9	2023	2024	Heikkinen	MENOT	6 366	0	0	0
Sofigate			13.4.2022				TULOT	6 340	0	0	0
							NETTO	26	0	0	0
Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja -kunnissa -hanke		Rahoitus	kh § 170	2023	2025	Heikkinen	MENOT	2 354	1 954	0	0
Kuhmon kaupunki			5.9.2023			Maaninka	TULOT	0	0	0	0
7423 euroa/koko hanke							NETTO	2 354	1 954	0	0
Omalla uralla - työurajohtamisella kohti uudistuvaa		Oma	kh § 169	2024	2025	Niemelä	MENOT	51 085	75 307	0	0
henkilöstöpolitiikkaa -hanke			5.9.2023				TULOT	24 197	25 460	0	0
omarahoitusosuus 51 % kahden vuoden aikana 52 072 euroa, 49 % KEVA							NETTO	26 888	49 847	0	0
Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittämisen energia-	Rahoitus	kh § 12/2023	2023	2025	Heikkinen	MENOT	6 806	0	0	0	0
turpeen tilalle -hanke (KaiPuu-hanke)			3.5.2023				TULOT	0	0	0	0
Suomen Metsäkeskus, 7663 euroa koko hanke							NETTO	6 806	0	0	0
Kohdistamaton varaus						Heikkinen	MENOT	0	10 000	17 000	10 000
							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	10 000	17 000	10 000
Kunnanhallituksen projektit yhteensä						Yhteensä	MENOT	66 611	87 261	17 000	10 000
							TULOT	30 537	25 460	0	0
							NETTO	36 074	61 801	17 000	10 000

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET											
Projektien loppuselvitykset ym.						Maaninka	MENOT	0	0	0	0
hankkeiden rahoitusosuuksien palautuksia							TULOT	708	0	0	0
(tulona 708,48 eur, menon oikaisuna 738,45 eur)							NETTO	-708	0	0	0
Hankinnat haltuun -hanke	145 706	Rahoitus	kj § 22	2022	2024	Maaninka	MENOT	0	0	0	0
KAMK (AKKE-rahoitus), rahoitus yhteensä 1713 euroa			2.6.2022			Komulainen	TULOT	0	0	0	0
ei enää kulua 2024							NETTO	0	0	0	0
Uudistuvaa elinvoimaa matkailusta -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	1 671	1 635	0	0
KAMK (V. 2023 1879 eur, v. 2024 1671 eur, v. 2025 1635 eur)							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 671	1 635	0	0
Yrittäjyyden ja om.vaihdosten edistäminen osana oik.mukaista ja vihreää siirtymää -hanke	422 181	Rahoitus		2024	2026	Maaninka	MENOT	3 019	3 018	3 018	0
Kainuun Yrittäjät ry							TULOT	0	0	0	0
arvio v. 2024 3019 eur, v. 2025 3018 eur, v. 2026 3018 eur							NETTO	3 019	3 018	3 018	0
Esteetön ja saavutettava vieraanvaraisuus matkailualalla -hanke		Rahoitus	kj § 22	2024	2024	Heikkinen	MENOT	1 572	0	0	0
KAMK			23.8.2023				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 572	0	0	0
Reittikehitys maastopyöräily ja melonta -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	2 413	80 000	0	0
Kulut laskutetaan täysimääräisinä Metsähallitukselta, joka hallinnoi projektille myönnettyä valtion rahoitusta (ns. joululahjaraha)							TULOT	0	80 000	0	0
							NETTO	2 413	0	0	0
Kelkka Kainuu -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	2 087	1 217	0	0
KAMK (n. 4000 euron rahoitusosuus, v. 2023 696, v. 2024 2087, v. 2025 1217)							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	2 087	1 217	0	0
Kelkka Kainuu 2.0 -hanke	194 490	Rahoitus	ej § 19/2025	2025	2027	Maaninka	MENOT	0	0	3 890	0
KAMK			26.8.2025				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	3 890	0

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi		Rahoitus	kh § 49	2023	2026	Maaninka	MENOT	114 494	157 230	62 837	0
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy			21.2.2023				TULOT	97 398	125 784	50 270	0
(v. 2023 16 367 e, v. 2024 34 870 e, v. 2025 31 446 e, v. 2026 12 567 e)							NETTO	17 096	31 446	12 567	0
Suomussalmen Teollisuuden kasvuloikka -hanke	255 476	Oma	kh § 21	204	2026	Maaninka	MENOT	71 543	114 363	64 871	0
			16.1.2024				TULOT	57 111	91 490	51 897	0
							NETTO	14 432	22 873	12 974	0
Suomussalmen Teollisuuden kasvuloikka 2 -hanke		Oma		2026	2028	Maaninka	MENOT	0	0	60 000	120 000
(haussa)							TULOT	0	0	48 000	96 000
							NETTO	0	0	12 000	24 000
Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus -hanke	858 213	Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	16 226	11 896	0	0
JTF-hanke							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	16 226	11 896	0	0
Suomussalmen Taitotehdas -hanke	295 592	Oma	kh § 33	2024	2027	Maaninka	MENOT	49 559	98 531	119 900	27 489
Ryhmähanke KAO:n kanssa			30.1.2024				TULOT	34 023	78 825	95 920	21 991
							NETTO	15 536	19 706	23 980	5 498
Työn ja perheen Kainuu -hanke		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	1 039	1 133	94	0
KAMK			16.1.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 039	1 133	94	0
Uusiutuvan energian Kainuu - Pk-yritykset markkinoille -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	1 458	729	0	0
KAMK			18.12.2023				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 458	729	0	0
KimppaKyyti Kainuu: Kuhmo & Suomussalmi -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	1 783	892	0	0
KAMK			8.1.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 783	892	0	0
Kainuun uudistuva metalliala (KUMEA-hanke)		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	1 000	0	0	0
KAMK			22.1.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	1 000	0	0	0

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
Kasvun paikka - Investointeja Kainuuseen -hanke		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	2 169	2 711	0	0
KAMK			8.2.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	2 169	2 711	0	0
Vieraskielisten yrittäjyysvalmiuksen edistäminen Kainuussa ja Koillismaalla (MAKEA-hanke)		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	867	1 300	433	0
KAMK			29.1.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	867	1 300	433	0
Kalatalouden kuljetuslogistiikan kehittäminen Kainuussa -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	562	1 155	0	0
KAMK			17.4.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	562	1 155	0	0
Puolustusteollisuuden testauskeskus Vuosankaan -hanke		Rahoitus	ta § 5/2024	2024	2027	Maaninka	MENOT	748	2 204	1 207	0
KAMK			14.6.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	748	2 204	1 207	0
Ruokapuiston kalankäsittelytilojen kehittämishanke II		Oma	kh § 66	2024	2025	Maaninka	MENOT	37 984	0	0	0
Kalaleader			12.3.2024				TULOT	0	36 304	0	0
							NETTO	37 984	-36 304	0	0
Kainuun kalastusmatkailu uudistuu -hanke		Rahoitus	ej § 18/2025	2025	2027	Maaninka	MENOT	0	0	2 125	0
KAMK			14.8.2025				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	2 125	0
Lomaa ja lajittelua -hanke (LOLA-hanke)		Rahoitus	ej	2025	2027	Maaninka	MENOT	0	3 750	7 500	3 750
KAMK			29.10.2024				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	3 750	7 500	3 750
Kainuun matkailun DMO-mallin kehittäminen		Rahoitus	ej	2025	2026	Maaninka	MENOT	0	0	3 000	0
Sotkamon kunta			18.6.2025				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	3 000	0
Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri -hanke (ENO-hanke)		Rahoitus		2026	2028	Maaninka	MENOT	0	0	60 000	239 787
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy							TULOT	0	0	48 000	191 830
(haussa)							NETTO	0	0	12 000	47 957

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
Jäähileasemat ja kalankäsittelykontit		Oma		2025	2026	Maaninka	MENOT	0	0	150 000	0
Kainuu-Koillismaan KalaLeader							TULOT	0	0	120 000	0
(haussa)							NETTO	0	0	30 000	0
Kurimo-Saarikylä sähkölinjan suunnittelu		Oma		2026	2026	Maaninka	MENOT	0	0	125 000	0
Elinkeinojen kehittämisrahasto							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	125 000	0
Culture in Nature -hanke		Rahoitus		2026	2028	Maaninka	MENOT	0	0	3 000	4 000
KAMK							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	3 000	4 000
Kohdistamaton varaus						Maaninka	MENOT	0	20 000	20 000	20 000
esim. yhteistyöprojektit							TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	20 000	20 000	20 000
MAASEUTUPALVELUJEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET											
VEKA - Vetovoimainen kainuulainen maatila -hanke	181 472	Rahoitus	ej § 17/2025	2025	2027	Maaninka	MENOT	0	0	2 000	0
Pro Agria Itä-Suomi			14.8.2025				TULOT	0	0	0	0
							NETTO	0	0	2 000	0
Elinvoima- ja maaseutupalveluiden projektit yhteensä						Yhteensä	MENOT	310 194	651 764	688 875	415 026
							TULOT	189 240	532 403	414 087	309 821
							NETTO	120 954	119 361	274 788	105 205
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-				
	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
								TP	Määrärahaesitys		
								31.12.2024	2025	2026	2027
KAIKKI PROJEKTIT YHTEENSÄ						Projektit	MENOT	376 805	739 025	705 875	425 026
						yhteensä	TULOT	219 777	557 863	414 087	309 821
							NETTO	157 028	181 162	291 788	115 205

Suomussalmen kunnan projektit		Sivltk 8.10.2025 OHEISMATERIAALI									
Päävastuualue: Sivistyslautakunta Kristiina Rautiainen 1.10.2025		SIVISTYSLAUTAKUNTA					TA 2026 - 2028				
Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päättyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET				
							Kust. yht.	TP	TA	2026	
3100 VARHAISKASVATUS							2024	2025	2026	2027	2028
3187	VK Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Jaana Heikkinen	MENOT		3 400	32 540	24 000
	3190 Varhaiskasvatus						TULOT		2 625	26 000	20 000
	OKM/282/520/2024	avustus	oma				NETTO	0	775	6 540	4 000
	2024	21 000	4 200	17.4.2024	31.12.2027						
	2025	20 000	4 000								
	2026	20 000	4 000								
Kunnan omarahoitus 20 %											
3200 PERUSOPETUS							2024	2025	2026	2027	2028
3186	Esi/Po Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Teemu Piirainen	MENOT		11 000	92 000	69 000
	3290 Perusopetus	92 500					TULOT		8 700	60 000	53 000
	OKM/282/520/2024	avustus	oma				NETTO		2 300	32 000	16 000
	2024	74 000	18 500	17.4.2024	31.12.2027						
	2025	74 000	18 500								
	2026	74 000	18 500								
Kunnan omarahoitus 20 %											
3198	Monipaikkaopetus laadukkaan perusopetuksen arjeksi (UEF hall.)	5 000				Teemu Piirainen	MENOT			5 000	
	3290 Perusopetus	avustus	oma				TULOT			4 500	
	OPH 54/974/2024	4 500	500	20.6.2024	31.12.2026		NETTO			500	
3204	PO Kerhotoiminnan tukeminen 9	10 714				Teemu Piirainen	MENOT			10 800	
	3290 Perusopetus	avustus	oma				TULOT			7 500	
	OPH 14/370/2025	7 500	3 214	20.5.2025	31.12.2026		NETTO			3 300	
Kunnan omarahoitus 30 %											
3206	PO KuntoKipinä 25-26 (Hyrnsalmi hall.)					Teemu Piirainen	MENOT			7 875	
	3290 Perusopetus	avustus	oma				TULOT			0	
	PSAVI/3928/2025			1.8.2025	31.7.2026		NETTO			7 875	
Kunnan omarahoitus											

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET					
							Kust.					
							yht.	TP	TA	2026		
3207	PO Suomen malli 2025 (Kajaani hallinnoi) 3290 Perusopetus PSAVI/2325/2025 Kunnan omarahoitus 30 %	37 709 avustus 26 396	oma 11 312	1.8.2025	31.7.2026	Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO			22 623 15 835 6 788		
3300	LUKIO							2024	2025	2026	2027	2028
3208	Språk äventyr 3350 Lukio Svenska kulturfonden Kunnan omarahoitusosuus 0 %	avustus 2 500	oma	7.1.2025	26.9.2026	Julia Pohjanoja- Kela	MENOT TULOT NETTO			2 500 2 500 0		
3400	KIANTA-OPISTO							2024	2025	2026	2027	2028
3205	K-O opintoseteli 2025-2026 3490 Kianta-Opisto OPH/188/679/2025 Kunnan omarahoitus 0 %	avustus 4 400	oma	16.5.2025	31.12.2026	Tarja Peitsaho	MENOT TULOT NETTO			4 400 4 400 0		
3500	KIRJASTOPALVELUT							2024	2025	2026	2027	2028
3185	Jyskyn ja Ranstakan lukupolku 3590 Kirjasto PSAVI/14963/2023 Kunnan omarahoitus 20 %	8 750 avustus 7 000	oma 1750	1.4.2024	31.12.2025 30.6.2026	Aino Satama	MENOT TULOT NETTO			8 750 7 000 1 750		
3700	NUORISOPALVELUT							2024	2025	2026	2027	2028
3118	TYÖPAJAN KEHITTÄMINEN (PSAVI) 3790 Nuorisopalvelut PSAVI/14963/2024 Kunnan omarahoitus 25 %	114667 avustus 86000	oma 28667	1.1.2026	31.12.2026	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO	136 598 85 550 51 048	143 400 85 000 58 400	151 011 85 000 66 011		
3120	NUORTEN EU-TAPAMINEN 3790 Nuorisopalvelut Jatkuva haku, EU-tuki haetaan jos järj tapaaminen Kunnan omarahoitus 45 %	avustus	oma	wuosittain	wuosittain	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO			1 000 0 1 000	0	0
3201	Etsivä nuorisotyö 2025 3790 Nuorisopalvelut PSAVI/15136/2024 Kuntien omarahoitus 44,72 %	49 750 avustus 27 500	oma 22250	1.2.2025	31.1.2026	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO	44 365 29 500 14 865	50 371 25 000 25 371			

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET					
							Kust.					
							yht.	TP	TA	2026		
	Etsivä nuorisotyö 2026 3790 Nuorisopalvelut Kuntien omarahoitus 43 %	avustus	oma	1.2.2026	31.1.2027	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO			47892 27500 20 392		
3800 LIIKUNTAPALVELUT								2024	2025	2026	2027	2028
3203	LIEKKI - liikunta elämäntavaksi kaikille (Kainuun Liikunta) 3890 Liikuntapalveluiden projektit EURA 2021/208317/09 020101/2024/POPELY	avustus	oma 1703	1.3.2025	28.2.2027	Hannastiina Piikivi	MENOT TULOT NETTO		850 0 850	853 0 853	0	0
3900 KULTTUURIPALVELUT								2024	2025	2026	2027	2028
3202	Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu 2026 3990 Kulttuuripalvelut	avustus	oma			Veera Tavila	MENOT TULOT NETTO			11 500 3 000 8 500		
3000 VARAUS UUSIIN HANKKEISIIN								2024	2025	2026	2027	2028
	3010 Sivistyslautakunnan projektit			1.1.2025		Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO	30 000 30 000 30 000	30 000 30 000 30 000	30 000 30 000 30 000	30 000 30 000 30 000	30 000 30 000 30 000
3000SIVISTYSLAUTAKUNTA yhteensä								2024	2025	2026	2027	2028
							MENOT TULOT NETTO			428 744 243 235 185 509	123 000 73 000 50 000	30 000 0 30 000

TEKNISET PALVELUT; PROJEKTIT

Suomussalmen kunnan projektit

TAS 2026**Päävastuualue:****TEKNISET PALVELUT**

	Hankkeen	Tyyppi	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustannukset				
PROJEKTI	kok.kust.		alkanut	päättynyt	henkilö		TP	TAS	TAS	TAS
Projektin nimi	arvio €		kk/vuosi	kk/vuosi	kunnassa	Yht.	2024	2025	2026	2027
7006 Vesistöjen kunnostushankkeet (Sile II, Peranka, virtavesien kunnostus)		2	2014		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO		20 000 10 000 -10 000	20 000 10 000 -10 000	
7007 Vieraslajit veks			2022		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO		5 000 -5 000		
7009 RH-Helmi			2024	10/2024	Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO				
Hossanjoki kunnostus			2025	2027	Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO		65 000 50 000 -15 000	65 000 50 000 -15 000	
TEKNINEN LAUTAKUNTA						MENOT TULOT NETTO		90 000 60 000 -30 000	85 000 60 000 -25 000	

Projektit yhteensä

Projektit 2024- 2027											
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-				
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset		Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2024	2025	2026	2027
HALLINTOPALVELUT											
							MENOT	-376 805	-739 025	-705 875	-425 026
							TULOT	219 777	557 863	414 087	309 821
							NETTO	-157 028	-181 162	-291 788	-115 205
SIVISTYSPALVELUT											
							MENOT	-540 551	-443 302	-428 744	-123 000
							TULOT	361 703	289 944	243 235	73 000
							NETTO	-178 848	-153 358	-185 509	-50 000
TEKNISET PALVELUT											
							MENOT	-87 512	-40 000	-65 000	
							TULOT	68 973	60 000	50 000	
							NETTO	-18 539	20 000	-15 000	
YHTEENSÄ KAIKKI											
							MENOT	-1 004 868	-1 222 327	-1 199 619	-548 026
							TULOT	650 453	907 807	707 322	382 821
							NETTO	-354 415	-314 520	-492 297	-165 205

5. Henkilöstöluettelo

SUOMUSSALMEN KUNTA					
Taloussuunnitelma 2026 - 2028					
Ta-tili	Kunnanhallitus Nimike	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
LT40	Kunnanhallitus				
TA450	Hallintopalvelut				
TY4500	Keskushallinto				
1400	Kunnanjohtaja	1	1	1	1
toim. 131	EMPT-yhdyshenkilö	0,2	0	0	0
toim. 131	HYTE-koordinaattori	0,2	0,5	0,5	0,5
toim. 131	Hankekoordinaattori/HYTE-aputyönt.	0,2	0	0	0
1600	Hallintojohtaja	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1
	Keskusarkistonhoitaja/tiedonhallintasiht.	1	1	1	1
	Toimistotyöntekijä	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	0	0	0	0
	Viestintäsuunnittelija	1	1	1	1
	ICT-sihteeri	1	1	1	1
	Hyvinvointikoordinaattori		0,5	0,5	0,5
1014	Hankekoordinaattori	0,8	0	0	0
1620	Talouspäälikkö	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
1605	Maahanmuutto-ohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5
1652	Maahanmuutto-ohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5
1652	Pakolaisohjaaja	1	1	1	1
	Hallintopalvelut yhteensä	11,9	11,5	11,5	11,5
	Muutos yhteensä		-0,4	0,0	0,0
TA500	Elinvoimapalvelut				
TY5000	Yrityspalvelut				
1700	Elinvoimajohtaja	1	1	1	1
1700	Elinvoimakoordinaattori	1	1	1	1
TY5110	Matkailupalvelut				
1770	Matkailuneuvoja	1	1	1	1
1770	Matkailuasiantuntija	1	1	1	1
TY5100	Maaseutupalvelut				
TY4560/ TY5300	Työllisyyspalvelut				
1690/ 1903	Työllisyysasiantuntija (työllisyysalue)	1	1	1	1
1680/ 1904	Myyvälän ja työtoiminnan ohjaajat	2	2	2	2
1690/ 1903	Työllisyysohjaaja (työllisyysalue)	7	7	7	7
	Elinvoimapalvelut yhteensä	14,0	14,0	14,0	14,0
	Muutos yhteensä	6,0	0,0	0,0	0,0
	Kunnanhallitus yhteensä	25,9	25,5	25,5	25,5

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2026 - 2028						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen, 2.10.2025						
Toimiala	Sivistyspalvelut	TP	TA	TA	TAS	TAS
Ta-tili	Nimike	2024	2025	2026	2027	2028
TY6000	Sivistyspalvelut					
3000	Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	2	2	2	2	2
	Muutos		0	0	0	0
TY6100	Varhaiskasvatus	2024	2025	2026	2027	2027
3100	Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
	Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja	1	1	1	1	1
	Palvelusihtööri	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
	ICT-tukihenkilö			0,2	0,2	0,2
TY6110	Päiväkodit					
3110	VAKA erityisopettaja	1	1	1	1	1
	Päiväkodinjohtaja	0	0	0	0	0
	VKA opettaja	11	11	9	9	9
	VAKA lastenhoitaja	20	20	18	16	15
	Päiväkotiapulainen	6	5,5	5,5	5,5	5,5
TY6140	Perhepäivähoito					
3140	Perhepäivähoitajat	2	2	1	1	1
	Ryhmäavustaja					
	Yhteensä	42,3	41,8	37,0	35,0	34,0
	Muutos		-0,5	-4,8	-2,0	-1,0
TY6200	Perusopetus	2024	2025	2026	2027	2028
3200	Rehtori	1	1	1	1	1
	Virka-apulaisrehtori	1	1	1	1	1
	Lehtori	12	12	12	12	12
	Erityisluokanopettaja	5	4	4	4	4
	Erityisopettaja	2	3	3	3	3
	JOPO-opettaja	1	1	1	1	1
	Luokanopettaja	17	16	15	14	13
	Tuntiopettaja (pt,esi)			2	2	2
	Tuntiopettaja (pt)	2	2	3	3	3
	Tuntiopettaja (st)	2	2	0	0	0
	Valmistavan opetus	1	1	1	1	1
	Aikuisten perusopetus	1	1	1,58	1	1
	Koulusihtööri	0,8	0,8	0,80	0,8	0,8
	Palvelusihtööri (opp + kulj)	1,5	1,5	1,50	1,5	1,5
	Vahtimestari	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
	Koulunkäynti- / ap ja ip -ohjaaja	12	12	13,6	12,5	11,5
	JOPO-ohjaaja/nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
	Opo	1	1	1	1	1
	ICT-tukihenkilö	1,2	1,2	1,7	1,7	1,7
	Koulukuraattori	0	0	0,0	0	0
	Yhteensä	63,2	62,2	65,0	62,3	60,3
	Muutos		-1	2,7	-2,7	-2,0
TY6300	Lukiokoulutus	2024	2025	2026	2027	2028
3300	Rehtori	1	1	1	1	1
	Koulusihtööri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	OPO	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	Kuraattori					
	Vahtimestari	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
	ICT-tukihenkilö	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
	Lehtori	6	6	6	6	6
	Tuntiopettaja (pt)	1	1	1	1	1
	Tuntiopettaja (st)	0	0	0	0	0
	Yhteensä	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
	Muutos		0	0,04	0	0

SUOMUSSALMEN KUNTA

Taloussuunnitelma 2026 - 2028

Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen, 2.10.2025

Toimiala Ta-tili	Sivistyspalvelut	TP	TA	TAS	TAS	TAS
	Nimike	2024	2025	2026	2027	2028
TY6400	Kianta-Opisto					
3400	Rehtori	1	1	1	1	1
	Opintosihteeri	1	1	1	1	1
	Palvelusihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	ICT-tukihenkilöt	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
	Musiikinopettaja	0,1	0,21	0,21	0,21	0,21
	Yhteensä	2,5	2,6	2,7	2,7	2,7
	Muutos		0,11	0,1	0	0
TY6500	Kirjastopalvelut	2024	2025	2026	2027	2027
3500	Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
	Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
	Kirjastovirk./kirjastoautonkulj.	1	1	1	1	1
	Kirjastovirkailija	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
	Yhteensä	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
	Muutos		0	0	0	0
TY6700	Nuorisopalvelut	2024	2025	2026	2027	2028
3700	Nuorisosihteeri	1	1	1	1	1
3720	Nuoriso-ohjaaja	1	1	1,3	1,3	1,3
3710	Työpajavastaava	0	0	0	0	0
3710	Startti- ja yksilövalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Metalliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Tekstiiliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3790	Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
3790	Koulunuorisotyöntekijä (hanke)	0,2	0,8	0	0	0
	Yhteensä	6,2	6,8	6,3	6,3	6,3
	Muutos		0,6	-0,5	0	0
TY6800	Liikuntapalvelut	2024	2025	2026	2027	2028
3800	Liikuntas sihteeri	0,8	0,8	1	1	1
3800	Palvelusihteeri	0,79	0,79	1	1	1
3800	Erytisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
3830	Kiannon Kuohut					
3830	Uinninohjaaja	3	3	3	3	3
3830	Uinninvalvoja-kassa	2	2	2	2	2
3830	Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	8,3	8,3	8,7	8,7	8,7
	Muutos		0	0,4	0,0	0,0
TY6900	Kulttuuripalvelut	2024	2025	2026	2027	2028
3900	Kulttuurituottaja	1	1	1	1	1
	Museovastaava aj. 14.6.-16.8. (2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Museovalvoja-opas 14.6.-14.8.(2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	M.valv.-opas 14.6.-14.8.(80% työaika)	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
	Yhteensä	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
	Muutos		-0,2	0,0	0,0	0,0
LT60	SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	141,2	140,2	138,2	133,6	130,6
	Muutos yhteensä		-1,0	-2,0	-4,6	-3,0

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2026-2028						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimiala	Tekniset palvelut	TP 2024	2025	TA 2026	2027	2028
Ta-tili	Nimike					
TY7000	Tekniset palvelut					
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
	Rakennuttajainsinööri	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Tekninen sihtööri					
	Palvelusihtööri	1	1	1	1	1
	Palvelusihtööri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	5	5	5	5	5
	Tekninen hallinto yhteensä	5	5	5	5	5
TY7100	Ympäristötekniikka					
7105	Mittaus- ja mittausinsinööri					
	Maanmittausinsinööri	1	1	1	1	1
	Kartoittaja	1	0,5	0,5	0,5	0,5
7130	Kaavatiet					
	Kunnallistekniikan insinööri			1	1	1
	Maanrakennusmestari	1	1	0	0	0
7140	Puistojen hallinto					
	Kunnossapitotyöntekijä	1	1	1	1	1
	Puutarhuri		1	1	1	1
7160	Liikuntapaikat					
	Liikuntapaikkamestari	1	1	1	1	1
	Liikuntapaikkojen hoitaja	2	3	3	3	3
7190	Konekeskus					
	Höylänkuljettaja	1	1	1	1	1
	Autonkuljettaja	1	1	1	1	1
	Ympäristötekniikka yhteensä	9	10,5	10,5	10,5	10,5
TY7200	Tilapalvelut					
	Hallinto, kiinteistöhuolto					
	Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1	1
	Rakennusmestari	1	1	1	1	1
	Työnjohtaja	1	1	1	1	1
	Huoltomies	2	2	2	2	2
	Laitosmiehet	12	12	10	10	10
	Kirvesmies	1	1	1	1	1
	Sähkömies	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Rakennusmies	1	1	1	1	1
7210	Varikko					
	Varastonhoitaja	1	1	1	1	1
	Tilapalvelut yhteensä	20,5	20,5	18,5	18,5	18,5

Vastuualue	Tekniset palvelut					
Ta-tili	Nimike	2024	2025	2026	2027	2028
TY7300/7310	Ruoka- ja siivouspalvelut					
	Ruoka- ja siivouspalvelupääll.	1	1	1	1	1
	Ruokapalveluesimies	2	2	2	2	2
	Ruokapalvelutyöntekijä	1	0,5	0,5	0,5	0,5
	Ruokapalvelutyöntekijä-siivooja	3	2	3	3	3
	Ruokapalveluvastaava	5	5	5	5	5
	Ruokapalvelutyönjohtaja	1	1	1	1	1
	kokki-ruokapalvelutyöntekijä	2	2	2	2	2
	Kokki	6	6	6	6	6
	Siivouspalveluvastaava	1	1	1	1	1
	Siivouspalvelutyöntekijä	12	9	10	10	10
	Siivouspalveluesimies	0	1	0	0	0
	Yhteensä	34	30,5	31,5	31,5	31,5
	Ruoka- ja siivouspalvelut yht.	34	30,5	31,5	31,5	31,5
TY7400/7500	Rakennus- ja ympäristönvalvonta					
	Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
	Ympäristötarkastaja	2	2	2	2	2
	Lupasihteer	1	1	1	1	1
	Yhteensä	4	4	4	4	4
TY7700	Vesilaitos					
	Vesilaitoksen hoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Laitosmies	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2	2	2	2	2
TY7900	Viemärlaitos					
	Puhdistamonhoitaja	1	1	1	1	1
	Puhdistamon työntekijä	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Eriytetty vesihuoltolaitos yht.	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
TY7000	Tekninen lautakunta yht.	77	75	74	74	74
	Muutos yhteensä	-3,5	-5,5	-3	-1	0

Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet

Toimiala	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnanhallitus	1,4	1,6			
Hallintopalvelut	10,0	10,3			
Hallintopalvelut *			11,5	11,5	11,5
Elinvoimapaalvelut	8,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Sivistyspalvelut	141,6	139,8	138,2	133,6	130,6
Tekniset palvelut	77,0	75,0	74,0	74,0	74,0
Yhteensä	238,0	240,7	237,7	233,1	230,1
Muutos yhteensä	-12,1	2,7	-3,0	-4,6	-3,0

*Kunnanhallitus ja hallintopalvelut yhdistetään v. 2026 alkaen
(Katso kohta 2.4 Henkilöstö)